

Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra
Møtested:	Finnsnes Hotell, Finnsnes
Dato:	03.09.2025
Tidspunkt:	08:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

I forbindelse med studietur til Ånderdalen nasjonalpark
Det kan deltas på TEAMS om man ikke er med på turen.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 39/25	Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet		
ST 40/25	Godkjenning av innkalling og saksliste, valg av godkjenner protokoll		
ST 41/25	Eventuelt		
ST 42/25	Uttalelse til planprogram - detaljregulering for Skallelv kvartsittuttak		2025/8292
ST 43/25	Dispensasjonpraksis i utvidet Jaktfelt Vardø i Varangerhalvøya nasjonalpark og Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde		2025/1476
ST 44/25	Legging av Kabel i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde		2025/8790
ST 45/25	Orienteringssaker Styremøte 6 2025 2-3 september Senja		2025/1463
RS 20/25	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - veiledning om skjøtsel og fjerning av merking av stier - Miljødirektoratet		2025/8442
RS 21/25	Vedtak - innvilget - Varangerhalvøya nasjonalpark - Båtsfjord kommune - innsamling av dateringsmateriale fra fangstanlegg på Noiddiidčearru - UiT Norges arktiske universitet		2025/4626
RS 22/25	Innvilget dispensasjon - Varangerhalvøya nasjonalpark - utfrakt av felt elg med ATV - elgjakt 2025 - Skoarrojohka - Nesseby kommune		2025/7908
RS 23/25	Innvilget dispensasjon - Varangerhalvøya nasjonalpark - landingstillatelse for helikopter - fiskeundersøkelser i Komagelva - Naturtjenester AS		2025/8045
RS 24/25	Konkretisering av dispensasjon - Varangerhalvøya nasjonalpark - reetablering av platting på Telegrafhytta Telebu - Vardø sportsfiske og jegerforening		2025/4271
RS 25/25	Informasjon - motorferdsel - elgjakt - verneområder 2025		2025/8248
RS 26/25	Søknad om etablering av navneskilt langs vei - Fylkesvei 8100 - Persfjorden Syltefjorden landskapsvernområd		2025/2624
RS 27/25	Korrigert - innvilget dispensasjon til helikopterlanding i Varangerhalvøya nasjonalpark 2025 - befaring kjøpmannskjølen - Riksantikvaren m.fl. - Varanger - tentativ liste Unesco		2024/10269
RS 28/25	Innvilget dispensasjon - Varangerhalvøya nasjonalpark - motorisert ferdsel i Komagdalen - sauedrift - 2025 - Arnt Støme m.fl.		2025/8079

RS 29/25	Innvilget dispensasjon - Varangerhalvøya nasjonalpark - motorferdsel - utfrakt av felt elg med ATV - jaktfelt Østervann 2025 - Rune Stock	2025/8261
RS 30/25	Innvilget dispensasjon - Varangerhalvøya nasjonalpark - utfrakt av felt elg med ATV - jaktlag Gohppejohka 2025 - Siv Malen Murberg	2025/8510

ST 39/25 Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet
ST 40/25 Godkjenning av innkalling og saksliste, valg av godkjenner protokoll
ST 41/25 Eventuelt

Arkivsaksnr: 2025/8292-2

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 26.08.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra	42/25	03.09.2025

Uttalelse til planprogram - detaljregulering for Skallelv kvartsittuttak

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre gir innspill til planprogrammet for Kvartsittbrudd i Skallelv, som en randsonesak da området ligger under 1 km fra Varangerhalvøya nasjonalpark.

Det er viktig å klargjøre i et planprogram hvilke konsekvenser virksomheten vil ha innen nasjonalparken og randsonen. Tiltak i randsonen vil ha konsekvenser innenfor nasjonalparken.

Det vises til Naturmangfoldlovens § 49.

§ 49.(utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde)
Kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. For annen virksomhet gjelder aktsomhetsplikten etter [§ 6](#).

Vannkvalitet og betydning for anadrome arter i elvene
Eventuell påvirkning på Skallelvvassdragets vannkvalitet, da særlig fiskebestandene som utgjør en viktig ressurs ved enkelt friluftsliv ved fiske etter anadrom fisk. Bør belyses av konsekvensanalyse. Bruk av sprengstoff vil være en potensiell forurensningskilde i tillegg til støv og ved avrenning.

Langs Skallelva er det et rikt fugleliv. Det må fremgå hvordan fuglelivet langs vassdraget og på myrene berøres. Arter med leveområder i nasjonalparken har også leveområde (funksjonsområde) i randsonen. Ved etablering av forstyrrelser like utenfor nasjonalparken kan fuglelivet innen nasjonalparken forstyrres og forringes direkte eller indirekte.

Støypåvirkning

I nasjonalparken er det bestemmelse for å forhindre unødig støy. Det kan stilles krav til støydemping for strømgeneratorer o.l. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er eksempelvis forbudt. Støypåvirkning inn i nasjonalparken av virksomheten bør utredes. Støy vil oppstå ved sprengning, evt. knusing og daglig drift ved transport, behov for deponering av restmasser i nærheten etc. Trafikk og aktivitet til og fra området med biler.

Planprogrammet bør vise til aktuelle avbøtende tiltak mot støy og spredning av støv ved produksjon og transport. Undersøkelser og erfaringer ved tilsvarende virksomheter mht. de beste avdempende tiltak og resultater ved målinger bør belyses som bakgrunnskunnskap om hva man kan forvente. Erfaringer fra Kvartsittbrudd i Austertana er relevant.

Om prosjektet blir en realitet bør det stilles krav til støy og støvmålinger knyttet til virksomhetens ulike aktivitetsperioder, for å tilse at eventuelle avdempende tiltak er gode nok.

Området i nasjonalparken som er nærmest foreslått område for kvartsittuttak, har spesielt viktige myrtyper som er viktig å ivareta.

Skallelva er også et viktig laksevassdrag med høstbare bestander av sjørøye, sjørøret og atlantisk laks.

Myrområdene nederst i nasjonalparken er viktige bærryer for høsting og rekreasjon, friluftsliv.

Friluftslivet

Nasjonalparken skal gi anledning til naturopplevelser ved tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk grad av tilrettelegging. Påvirkning på dette bør belyses. Området er i dag et større område for friluftsliv og rekreasjon som fuglekikking, jakt, fiske, bærplukking og tilkomstvei til nasjonalparken. Fuglekikking er viktig i reiselivet i Varanger, og området ved avkjørsel ved riksvei er populært blant fuglekikkere i mai - juni.

Landskapet

Det er et åpent landskap i området og et planprogram bør klargjøre påvirkning på landskapet av dagbrudd og installasjoner.

Reindrift

Innen nasjonalparken skal det kunne drives reindrift. Hvordan aktiviteten påvirker reindriften i nasjonalparken bør fremgå av en utredning. I kalvingsperioden er reindriften særlig sårbar, og støv eller støy kan begrense reinens bruk av områdene. Erfaringer fra kvartsittbrudd i Austertana, herunder erfaringsbasert kunnskap fra reinbeitedistrikt 7.

Det bør stilles krav til overvåkningsprogram for :

- influenssone av støv, støy og forurensning i Skallelvvassdraget, herunder påvirkning på vannkvalitet, fugleliv og påvirkning på anadrome fiske bestander, samt friluftslivskvalitetene i influenssonen.

-

- effekter av støv på omkringliggende områder av transportvei retning Vadsø. Vurdering av betydning for miljø som fugleliv, flora, vegetasjon evt. fauna. Vurdering av avdempende tiltak, og optimalisering av disse. En rekke arter som lever i nasjonalparken har også overlappende leveområde i områder utenfor.
- det bør avklares om tiltaket vil redusere omfang av INON områder innen nasjonalparken – områder mer enn 1 km fra tekniske inngrep.

Overvåkningsprogram vil sikre at avvik i målinger følges opp med tiltak for å sikre de beste avdempende tiltak med de beste miljøforsvarlige teknikker, om prosjektet blir en realitet.

Uttalelse er ikke uttømmende. Når planprogram er klart vil vi kunne gi ytterligere høringsinnspill.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret har fått utsettelse på uttalelsesfrist til 4 september. Uttalelse til saken behandles i styremøte.

Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/Varenkinniemen kansalistaras er å bevare et stort i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

I sone A er det avgrenset et særlig viktig myr- og våtmarksområde med stor vitenskapelig betydning som referanseområde og med egenart i form av mange småvann og myrdammer. Området gir leveområder for en rik og variert fauna av våtmarksfugl, også trua arter. Området er svært viktig for sædgås og dverggås.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Vurdering

Da området er såpass nært nasjonalparken bør man overvåke effektene, for å sikre et godt kunnskapsgrunnlag for vilkår for drift relatert til å kunne minimere eventuelle negative påvirkningsfaktorer av driften på omkringliggende miljø. Det vises for øvrig til innstilling.

Dersom påvirkningseffekten av virksomheten på verneverdiene i nasjonalparken er usikker skal Naturmangfoldlovens § 9 før – var-hensyn ilegges vekt. Planprogrammet bør sikre at Naturmangfoldlovens §§ 8 -12 kan vurderes godt.

Vedlegg:

- 1 Til uttalelse - oppstart - reguleringsplan - Vadsø - detaljregulering for Skallelv kartsittuttak -
- 2 Skjema.pdf.PDF
- 3 PLANKART PlanomraadeSosi Plangrense Skallelv Kvartsittuttak.sos.SOS

- 4 PLANKART PlanomraadePdf Planinitiativ - Kvartsittutvinning Skallelv.pdf.PDF
- 5 KORR Annet Varsel om oppstart av planarbeid - Skallelv .pdf.PDF
- 6 Skjema KAN-INNEHOLDE-PERSONOPPLYSNINGER.xml.XML
- 7 File 6 - Forslag til planprogram.PDF

Fra: Østereng, Geir[geir.ostereng@statsforvalteren.no]
Sendt: 24.08.2025 21:40:01
Til: Østereng, Geir[geir.ostereng@statsforvalteren.no]
Tittel: Til uttalelse - oppstart - reguleringsplan - Vadsø -
detaljregulering for Skallelv kartsittuttak - planID 56072025001

Varsel om oppstart av reguleringsplanarbeid

I henhold til plan- og bygningsloven § 12-8 varsles det med dette om oppstart av reguleringsplanarbeid for Detaljregulering m/KU for Skallelv kartsittuttak i Vadsø kommune.

Du kan uttale deg om planen frem til fristen: 15.08.2025

Forslagsstiller skal vurdere alle uttalelser. Uttalelsene er med på å danne grunnlaget for forslaget som senere skal behandles av kommunen.

Detaljer om reguleringsplanen

Plantype: Detaljregulering

Navn på planforslaget: Detaljregulering m/KU for Skallelv kartsittuttak

Arealplan-ID: 56072025001

Saksnummer: 2025 / 2427

Hensikten med planarbeidet

Tilrettelegge for kvartsittuttak i Skallelvdalen. Se nærmere redegjørelse i vedlegg.

Krav til konsekvensutredning

Denne planen vil kunne få virkninger for miljø og samfunn. Den skal derfor konsekvensutredes etter plan og bygningsloven § 4-2, og forskrift om konsekvensutredninger kapittel 2.

Begrunnelse

Se vedlagt planinitiativ og planprogram for utfyllende informasjon om planarbeidet og vurdering av konsekvensutredning.

Her kan du se flere dokumenter i saken:

[henninglarsen.com/kunngjoringer-og Vadsø kommunes nettside, vadso.kommune.no](https://henninglarsen.com/kunngjoringer-og-vads%C3%B8-kommunes-nettside-vadso.kommune.no)

Følgende vedlegg er sendt med varselet:

Dokument	Filnavn
Annet	Varsel om oppstart av planarbeid - Skallelv .pdf
PlanomraadePdf	Planinitiativ - Kvartsittutvinning Skallelv.pdf
PlanomraadeSosi	Plangrense Skallelv Kvartsittuttak.sos

Frist for uttalelse

15.08.2025

Uttalelser til planarbeidet kan leveres via Altinn eller sendes som e-post eller brev til avsender.

Plankonsulent

Navn og adresse

HENNING LARSEN ARCHITECTS AS
Postboks 1077
9503 ALTA

Telefon

+4795065890

E-postadresse

synove.jahr@henninglarsen.com

Forslagstiller

Navn og adresse

BARENTS KVARTS AS
Ørtangen 12
9800 VADSØ

Telefon

+4741928976

E-postadresse

hms@arbaflame.no

Varsel om oppstart av reguleringsplanarbeid er sendt inn elektronisk av:

HENNING LARSEN ARCHITECTS AS, på vegne av BARENTS KVARTS AS, 18.06.2025

Dokument 'PLANKART PlanomraadeSosi Plangrense Skallelv Kvartsittuttak.sos.SOS' kunne ikke settes inn i møteinnkallingen.

Vadsø kommune v/planavdelingen
postmottak@vadso.kommune.no

Forespørsel om planoppstartsmøte

09.09.2024

Oppdrag Detaljregulering for Barents Kvarts
Prosjektnr. 378 020727
Forslagsstiller Sandmo AS
Fra Henning Larsen Architects AS, Finnmark
Til Vadsø kommune

Detaljregulering Barents
Kvarts
Referanse 378020727
Synøve Jahr
synove.jahr@henninglarsen.com
D +47 95 06 58 90
M +47 95 06 58 90

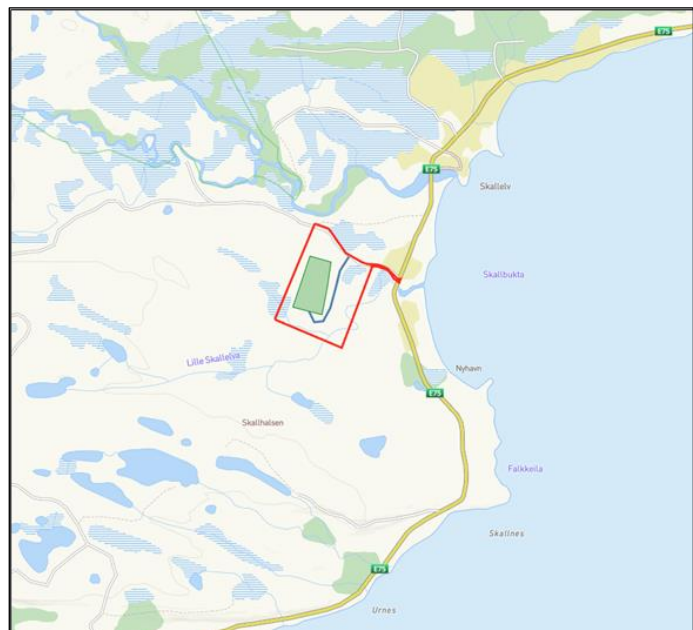
Detaljregulering for kvartsittuttak i Skalleldalen, gbnr. 15/1

Formålet med planarbeidet

Forslagsstiller Sandmo AS har inngått opsjonsavtale med FeFo om feste/kjøp av 1849 dekar av eiendommen gnr. 15 bnr. 1 i Vadsø kommune i den hensikt å starte opp utvinning av kvartsitt på området. Opsjonsavtalen tar utgangspunkt i at området blir regulert til angitt formål innen 2026.

Formålet med planinitiativet er derfor å få tillatelse til å starte opp detaljregulering for å endre planstatus slik at tiltaket kan realiseres.

Henning Larsen Architects AS sitt Finnmarks-kontor er engasjert som planfaglig rådgiver, og denne henvendelsen kommer derfor fra oss.

Figur 1 Oversiktskart som viser planområdets plassering.

Forslagsstiller – kontaktinformasjon

Forslagsstiller			
Barents Kvarts AS	v/ Ståle Karlsen	Tlf: 920 59 539	sjkarlsen@sandmo-as.com
Forslagsstillers planfaglige rådgiver			
Henning Larsen Architects AS	v/Synøve Jahr	Tlf: 950 65 890	Synove.jahr@henninglarsen.com

Om tiltaket

Forslagsstiller estimerer at det over tid vil kunne tas ut om lag 45 millioner tonn kvartsitt, fordelt på om lag 200-300 tusen tonn per år. Dette vil utgjøre et masseuttak på om lag 17 millioner kubikk med råstoff. Det forventes at anlegget vil legge til rette for mellom 25 og 30 arbeidsplasser, og kunne driftes i mange tiår framover.

Geologiske undersøkelser viser at forekomsten av kvarts i området er av god kvalitet, og danne grunnlag for stabile arbeidsplasser.

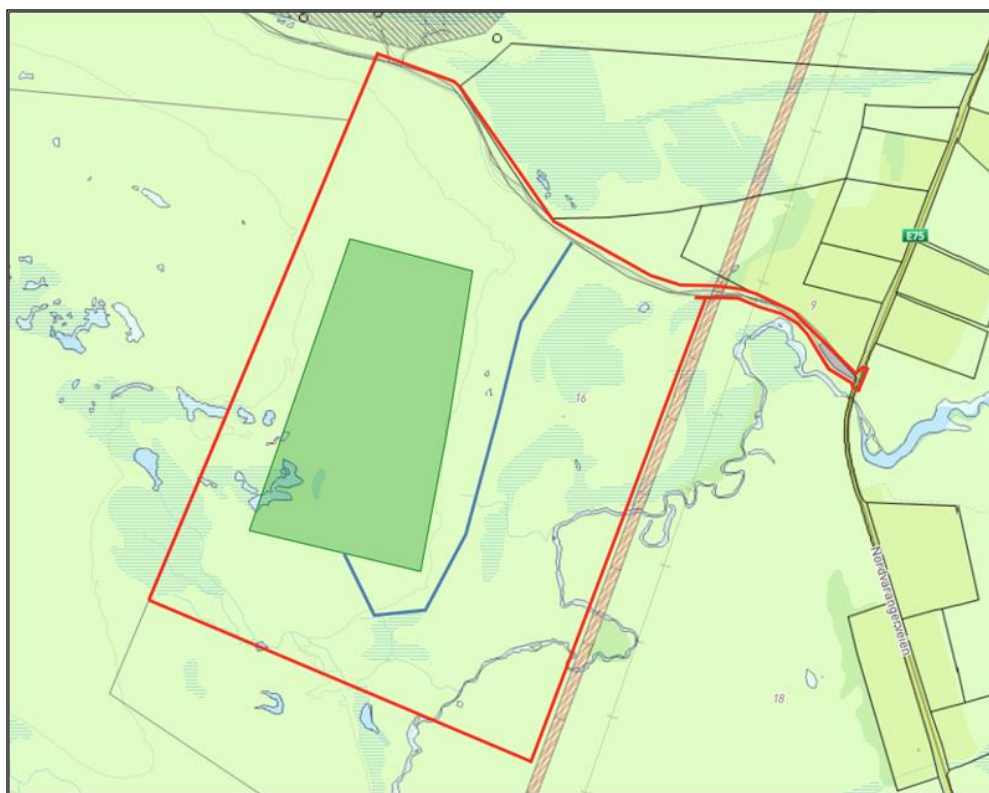
I området planlegges hall for knusing av stein, bygg for administrasjon og fasiliteter for ansatte. Det må også opparbeides veg til området fra E75.

Planområdet og planstatus

Planområdet er på om lag 2 km², og inngår i et sammenhengende LNFR-område. Gjeldende plan for området er kommuneplanens arealdel, planID 2012001. Arealdelen åpner også for vindkraftverk i området.

For å kunne etablere tilkomst til området som er i en slik stand at den tåler tungtrafikken inn og ut av området, vil en endring av gjeldende traktorvei og løsning for kryss inn mot E75 være nødvendig.

Foreløpig avgrensning av planområdet er vist i figuren under, og tar utgangspunkt i opsjonsområdet og kvartsittanleggets planlagte plassering, samt de arealer som må til for å kunne etablere tilstrekkelig veg til området fra E75. I figur 2 illustreres planlagt kjerneområde for drift av anlegget, anleggsvei inn til området, og tilknytning til E75.

Figur 2 Planområdet avgrensning er vist i rødt. Grønt felt viser område for uttak av råstoff. Blå linje viser adkomstvegen til anlegget.

Planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak

For å legge til rette for helårsdrift av knusing av stein, samt redusere støy til omgivelsene, planlegges det satt opp en større kaldhall til knusing av stein og annen daglig drift på anlegget. Videre er det planlagt oppført et servicebygg for ansatte der det vil være pauserom, garderobe og sanitærfasiliteter.

For å realisere kvartsanlegget, må det som nevnt over etableres adkomstveg for uttransport av steinmassene. Vegstandarden må heves betraktelig. Standard og trasevalg for vegen må vurderes nærmere i planarbeidet.

Utbyggingsvolum og byggehøyder

Kaldhallen er planlagt å ha et areal på om lag 700- 800 m². Dette vil tilsi at hallen har ytre mål på om lag 15 -20 bredde, og 40- 50 meters lengde. Videre er det nødvendig med om lag 10 meters gesimshøyde. I tillegg til dette, er det planlagt et servicebygg for ansatte på om lag 150 m². Dette vil være på ett plan, og dermed om lag 10 * 15 meter, og med ca. 3,5 meters mønehøyde. Ettersom situasjonsplan for området enda ikke er utarbeidet, er dette å anse som foreløpige og grovestimater.

Funksjonell og miljømessig kvalitet, landskap og omgivelser

Feltet for operativ drift av råstoffutvinningen ligger langs en lav fjellside i et stykke oppover i Skallelvdalen. Området preges av å være et slakt dalsøkk, med en rik fiskeelv som knytter Varangerhalvøya nasjonalpark til havet. Sletten i dalen preges av myr, lyng, og småkratt, og har et rikt fugleliv. I planområdet preges høydedragene av snaufjell.

Plassering av anlegget i terrenget, og den relative nærheten til overordnet veg, gjør at området ansees som egnet/funksjonelt for ønsket drift. Det er også en viss avstand til sensitiv bebyggelse.

Masseuttakets kjerneområde vil i stor grad være areal markert med grønt i figur 2. Basert på gjennomførte prøveboringer, kan forslagsstiller planlegge og utnytte arealene mest mulig effektivt, og dermed ikke påvirke større områder enn strengt tatt nødvendig. Det er likevel snakk om et relativt stort terrenginngrep ved uttaksområdet, og nødvendig oppgradering av vegen til området vil også kreve terrenginngrep. I planprosessen blir det derfor viktig å vurdere og identifisere hvilke avbøtende tiltak som skal settes i verk for å håndtere miljømessige og landskapsmessige virkninger av tiltaket på en tilfredsstillende måte. Det vises også til krav i annet gjeldende regelverk på forurensning, mineraluttak m.m., som kommer til anvendelse.

Samfunnssikkerhet

Det vil utarbeides egen ROS-analyse for tiltaket, og den vil i nødvendig grad støttes opp av temavise fagutredninger. I ROS-analysen vurderes bl.a. følgende tema å måtte vurderes nærmere i egne fagrapporter; støy, luftkvalitet/støv, grunnforhold, trafikk m.m.

Lokale ringvirkninger

Planlagt råstoffutvinningsanlegg er som nevnt over beregnet å kunne legge til rette for mellom 25 og 30 arbeidsplasser de kommende årene. Basert på estimater om 45 millioner tonn uttak totalt, fordelt på 200-300 tusen tonn i året, vil dette si at råstoffuttaket vil være en stabil arbeidsplass i mange tiår framover. I tillegg til arbeidsplasser på selve anlegget, vil det også bidra til å sikre andre arbeidsplasser gjennom økt etterspørsel etter lokale varer og tjenester.

Interesser som er direkte berørt

Ved varsel om oppstart av planarbeid og høring av forslag til planprogram, vurderes det at følgende er å definere som berørte parter, og som derfor må varsles særskilt ved brev/e-post:

- Avinor
- Barents nett
- Finnmark fylkeskommune
- Finnmark Politidistrikt
- Finnmarkseiendommen (FeFo)
- Forsvarsbygg
- Hjemmelshavere i og ved planområdet
- Lokale lag og foreninger
- NVE Region Nord

- Reinbeitedistrikt 5D/ 6 Várjajtnjárga/Varanger-halvøya
- Sametinget
- Saubeitelaget
- Skallelv hytteforening
- Statens vegvesen
- Statsforvalteren i Troms og Finnmark
- Telenor
- Vadsø kommune v/div avdelinger, herunder landbruk
- Varanger Kraft

Forholdet til forskrift om konsekvensutredninger

Plantiltaket er vurdert opp mot forskrift om konsekvensutredninger, med endringer gjeldende fra 01.01.2019, jf. vurdering i respektive tabeller under. Det vurderes at tiltaket faller inn under kriteriene i § 6b, og dermed kreves det konsekvensutredninger og planprogram. Det er gjort en vurdering av tiltakets virkning for miljø og samfunn etter kriteriene i § 10, og konkludert med at det kreves konsekvensutredning for flere temaer.

§ 6 Planer som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram eller melding	Aktuelt	Vurdering
a. Regionale planer, kommuneplanens arealdel, kommunedelplaner og områdereguleringer for tiltak i forskriftens vedlegg I og II	Nei	Vurderes ikke fanget opp av § 6 a.
b. Reguleringsplaner for tiltak i forskriftens vedlegg I, unntatt der aktuelt tiltak er utredet i tidligere plan	Ja	Fanget opp av § 6 b., jf. Vedlegg I, pkt. 19. Se vurdering .
c. Tiltak i forskriftens vedlegg I som behandles etter annet lovverk enn PBL	Nei	Vurderes ikke fanget opp av § 6 c.

§ 10 Kriterier for vurderingen av om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn	Aktuelt	Vurdering
Egenskaper ved planen omfatter a. Størrelse, planområde og utforming b. Bruken av naturressurser, særlig jord, mineralressurser, vann og biologiske ressurser c. Avfallsproduksjon og utslipp d. Risiko for alvorlige ulykker og/eller katastrofer	Ja	Vurderes fanget opp av § 10 første ledd, b)
a. Verneområder etter nml kap. V eller markaloven § 11, utvalgte naturtyper, prioriterte arter, vernede vassdrag, nasjonale fiskefjorder og laksevassdrag, objekter, områder og	Ja	Se vurdering under
b. Truede arter eller naturtyper, verdifulle landskap, verdifulle kulturminner og kulturmiljøer, nasjonalt	Ja	Se vurdering under

eller regionalt viktige mineralressurser, områder med stor betydning for samisk utmarksnæring eller reindrift og områder som er særlig viktige for friluftsliv		
c. Statlige planretningslinjer, statlige planbestemmelser eller regionale planbestemmelser gitt i medhold av PBL vav 27. juni 2008 nr. 71 eller rikspolitiske bestemmelser eller rikspolitiske retningslinjer gitt i medhold av PBL av 14. juni 1985 nr. 77.	Nei	-
d. Større omdisponering av områder avsatt til landbruks-, natur- og friluftsførmål, samt reindrift eller områder som er regulert til landbruk og som er av stor betydning for landbruksvirksomhet	Ja	Se vurdering under
e. Økt belastning i områder der fastsatte miljøkvalitetsstandarder er overskredet	Nei	-
f. Konsekvenser for befolkningens helse, for eksempel som følge av vann- og luftforurensning	Ja	Se vurdering under
g. Vesentlig forurensning eller klimagassutslipp	Ja	Se vurdering under.
h. Risiko for alvorlige ulykker som følge av naturfarer som ras, skred eller flom	Nei	

Vurdering av § 6b)

Detaljreguleringen legger til rette for mineraluttak i form av kvartsitt, og dette er ikke konsekvensutredet i gjeldende plan (arealdelen). Fanges opp av § 6 b., jf. Vedlegg I, pkt. 19: «Uttak av malmer, mineraler, stein, grus, sand, leire eller andre masser dersom minst 200 dekar samlet overflate blir berørt eller samlet uttak omfatter mer enn 2 millioner m³ masse, eller uttak av torv på et område større enn 200 dekar».

Vurdering av § 10

Tiltak som følge av arealendringen fanges opp av § 10 første ledd, pkt. a) størrelse, planområde og utforming, samt b) bruken av naturressurser, særlig arealer, jord, mineralressurser, vann og biologiske ressurser.

Til § 10 a)

Tiltaksområdet for etablering av råstoffuttak, ligger like ved Varangerhalvøya nasjonalpark, som er vernet etter nml. Kap. V. Utredning av virkninger mht. støy og landskapsbilde for nasjonalparken kan være relevant.

Til § 10 b) og d)

Store deler av Skallelvdalen er innlemmet i verneområdet for Varangerhalvøya (landskap og naturmangfold). I opsjonsområdet er det registrert truede fuglearter, deriblant tyvjo (sårbar), småspove (nær truet), brushane (sårbar), lappspurv (sterkt truet) og heilo (nær truet).

Både endringen av arealbruk fra LNFR til mineralutvinning, og nærheten til Varangerhalvøya nasjonalpark, tilsier at tiltaket kan komme til å påvirke verdifulle landskap og områder som er særlig viktige for landbruk, friluftsliv, reindrift og samisk utmarksnæring, jf. Andre ledd, pkt. b).

Til § 10 f)

Iverksetting av mineralutvinning i området vil medføre noe støy og støv. Hvorvidt dette har virkninger ut over selve anleggsområdet, slik at det må iverksettes avbøtende tiltak, må vurderes i egne fagutredninger for støy og støv.

Til § g)

Per i dag er området et naturterreng der det ikke er bygd veier i tyngre vektklasser, og motorisert transport foregår i terrenget, eller etter veier som bare har kategori av stier som er opprustet og noe forsterket. Etablering av råstoffutvinning med de følger det har for arealbruk, sprenging av fjell og bruk av større anleggsmaskiner og transportkjøretøy, medfører endringer som må underlegges nærmere vurdering. Se også pkt. f)

Aktuelle utredningstema

Innledningsvis vurderes miljø- og samfunnsvirkningene listet i tabellen nedenfor å kunne få vesentlig virkning for miljø og samfunn som følge av tiltak i planinitiativet. Inntil videre vurderes fem temaer å utløse krav til konsekvensutredning. Øvrige tema/forhold vurderes å kunne håndteres tilfredsstillende gjennom planbeskrivelse m/ROS-analyse, ev. gjennom egne fagutredninger.

Hvilke tema som skal vurderes etter hvilken metodikk, forutsettes drøftet nærmere med Vadsø kommune på planoppstartsmøtet.

Tema	KU	Fagrapport
Naturmangfold og økosystembelastning, inkludert vannmiljø	Ja	
Friluftsliv	Ja	
Kulturmiljø	Ja	
Landbruk	Ja	
Landskapsbilde	Ja	
Reindrift	Ja	
Samiske/kvenske interesser	Ja	
Luftkvalitet/støv		Ja
Støyvurdering		Ja
Trafikkforhold		Ja

Konsultasjon med samiske interesser

Sameloven § 4-4 fastslår at kommunen har plikt til å konsultere representanter for berørte samiske interesser i saker om lokale forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte. Konsultasjonsplikten skal ivaretas av det organ som har konsultasjonsplikt, i dette tilfellet kommunen. Forslagsstiller legger til grunn at reinbeitedistrikt 5D/6 vil kunne bli direkte påvirket av detaljregulering for kvartsittuttak i Skallelv. I samråd med kommunen må Sametinget og reinbeitedistriktene varsles om konsultasjonsretten ved oppstart av planarbeidet. Eventuelle konsultasjoner må gjennomføres av kommunen, men forslagsstiller vil kunne medvirke i gjennomføringen. Konsultasjon med samiske interesser i området er viktig å se i lys av vurdering om egen konsekvensutredning for samiske interesser i forbindelse med planarbeidet.

Medvirkning

I forbindelse med varsling av oppstart av planarbeidet, vil alle berørte parter og høringsinstanser varsles i tråd med gjeldende regelverk. I løpet av planarbeidet, vil det gjennomføres dialogmøter med interessegrupper i

området, herunder hytteforening, reinbeitedistrikt m.fl. Forslagsstiller har allerede tatt flere initiativ til tidlig dialog med distriktet, men så langt har man ikke lyktes i å oppnå kontakt. Forslagsstiller har hatt dialog og vært på befaring med det lokale beitelaget, slik at landbruket alt er involvert i planarbeidet. Nye initiativ vil imidlertid tas i forbindelse med varsel om oppstart av planarbeid.

Avslutning

Basert på redegjørelsene om tiltakene ovenfor, ber vi om formelt planoppstartsmøte. Dersom det skulle være spørsmål eller behov for tilleggsopplysninger, er det bare å ta kontakt. Plankonsulent skal på befaring til planområdet den 16. september, og har i den anledning mulighet til et fysisk møte med kommunen.

Med vennlig hilsen

Synøve Jahr
Areal- og samfunnsplanlegger

Vedlegg 1: SOSI-fil med planavgrensning

Adresseliste

Varsel om oppstart av reguleringsplanarbeid

17.06.2025

Med hjemmel i plan- og bygningsloven §12-8 varsles det herved at Barents Kvarts AS har igangsatt følgende planarbeid i Vadsø kommune.

378020873
Detaljregulering for Skallelv
Kvartsittuttak

DETALJREGULERING FOR KVARTSITTUTTAK I SKALLELV

Henning Larsen Architects avd. Alta er engasjert som planfaglig konsulent for planarbeidet.

Synøve Jahr
synove.jahr@henninglarsen.com
om
D +47 95 06 58 90
M +47 95 06 58 90

Figur 1 Planområdets plassering i Varanger og lokalt i Skalleldalen.

Formålet med planarbeidet er å legge til rette for uttak av kvartsitt i påvist forekomst i Skalleldalen. Oppstartsmøte med Vadsø kommune ble avholdt den 16. januar, og saksbehandler i kommunen besluttet å ta planinitiativet videre til politisk behandling. Planinitiativ for detaljregulering av kvartsittbrudd i Skallelv har blitt behandlet i TMK den 5. mars, og i kommunestyret den 3. april. Politisk nivå i Vadsø kommune stiller seg positiv til oppstart av planarbeid. I planinitiativet, som ligger til grunn for arbeidet, er det vurdert at planen utløser krav til planprogram

og konsekvensutredning, jf. Forskrift om konsekvensutredning, § 6b. Se vedlagt planinitiativ og planprogram for utfyllende informasjon om planarbeidet og vurdering av konsekvensutredning.

Videre planprosess

Etter varslingsperiodens utløp, er også høringsperioden for planprogrammet over. Da blir det satt i gang utarbeidelse av planforslag med tilhørende konsekvensutredninger og fagrapporter, som så sendes på høring og offentlig ettersyn. Berørte parter vil da bli tilskrevet direkte, og offentligheten orientert via annonse i lokalavis, samt på planrådgivers og kommunens nettside. Høringsfristen vil være på minimum 6 uker.

Etter offentlig ettersyn, vurderer kommunen hvorvidt planforslaget skal endres, før det eventuelt fremmes for endelig vedtak i kommunestyret. Vedtatt reguleringsplan blir kunngjort gjennom annonse i lokalavis og på kommunens hjemmeside. Det sendes ut brev til registrerte grunneiere og festere som er naboer til planområdet, ettersom disse er direkte berørte. Brevet vil inneholde informasjon om klageadgang og frist for klage.

Konsultasjon

Representanter for samiske interesser bes melde inn behov for konsultasjon iht. sameloven kapittel 4 så snart som mulig, gjerne i forbindelse med dette varselet om oppstart av planarbeid.

Åpent møte og frist for innspill

Barents kvarts AS og Henning Larsen Architects inviterer til et åpent møte den 25. juni 2025 kl. 17.00 i Storsalen på kulturhuset. Det vil bli lagt opp til presentasjon av prosjektet, innvirkninger, planprogram, pågående planprosess og utredninger.

De som har innspill til planarbeidet i varslingsperioden, bes sende disse til Henning Larsen AS, postboks 1077, 9503 Alta, eventuelt på epost til synove.jahr@henninglarsen.com innen 15.08.2025.

Eventuelle spørsmål i saken kan rettes til Synøve Jahr, enten på epost: synove.jahr@henninglarsen.com eller mobiltelefon: +47 950 65 890.

Varslingsbrev med vedlegg er å finne på Henning Larsens hjemmeside: henninglarsen.com/kunngjoringer og Vadsø kommunes nettside, vadsokommune.no.

Med vennlig hilsen

Synøve Jahr

Synøve Jahr
Areal- og samfunnsplanlegger

Dokument 'Skjema KAN-INNEHOLDE-PERSONOPPLYSNINGER.xml.XML' kunne ikke settes inn i møteinnkallingen.

Forslagsstiller: Barents Kvarts AS

Forslag til planprogram

Dato 10.06.2025.

Planprogram

DETALJREGULERING FOR SKALLELV KVARTSITTUTTAK

**PLANPROGRAM
DETALJREGULERING FOR SKALLELV KVARTSITTUTTAK**

INNHOOLD

INNLEDNING.....	5
Om planprogrammet.....	5
Om planprosessen.....	5
Forslagsstiller og planfaglig rådgiver.....	5
1. TILTAKET	6
1.1 Kvartsittforekomsten i Skallelv	6
1.2 Kort om driften og forholdet til Vadsøya	8
1.3 Sysselsetting og arbeidsplasser.....	8
1.4 Tidsplan for drift.....	8
2. PLANINITIATIVET	9
2.1 Formålet med planarbeidet	9
2.2 Planlagte arealformål i reguleringsplanen	9
2.3 Planprogram med utredningsprogram.....	10
3. PLANOMRÅDET	11
3.1 Kort presentasjon av planområdet	11
3.2 Planstatus og planavgrensning.....	12
3.3 Planområdets beliggenhet i landskapet.....	12
3.4 Eierforhold.....	13
3.5 Eksisterende infrastruktur	15
3.6 Grunnforhold	15
3.7 Kulturmiljø/kulturminner	16
4. RAMMER OG FØRINGER FOR PLANARBEIDET	17
4.1 Nasjonale føringer	17
4.2 Rikspolitiske retningslinjer.....	19
4.3 Regionale føringer for planarbeidet.....	19
4.4 Lokale planer og føringer	19
4.5 Avtaler og tillatelser – denne må fylles tydeligere ut.....	20
5. KONSEKVENsutREDNING OG VURDERING AV VIRKNINGER ...	21
5.1 Forholdet til forskrift om konsekvensutredninger.....	21
5.2 Metode	21
5.3 Alternativer som skal vurderes.....	24
5.4 Konsekvensutredningstema - metode og datagrunnlag	24
5.5 Planbeskrivelse med fagrapporter og ROS-analyse.....	26
5.6 Oppsummering	27
6. PLANPROSESS OG MEDVIRKNING.....	28
6.1 Planprosess.....	28
6.2 Informasjon og medvirkning	28
6.3 Framdriftsplan for detaljreguleringen.....	29

7.	REFERANSER.....	30
8.	VEDLEGG	30

Innledning

Om planprogrammet

Forslagsstiller Barents Kvartsitt AS ønsker å starte opp arbeid med detaljregulering for etablering og drift av kvartsittbrudd i Skallelv, øst for Vadsø by. Vadsø kommune har anbefalt oppstart av planarbeidet. Se vedlagt vedtak.

Plantiltaket er i strid med gjeldende planstatus, og utløser dessuten krav til konsekvensutredninger etter *Forskrift om konsekvensutredninger*, herunder også krav til utarbeidelse av *planprogram* før planarbeidet starter opp for alvor.

Planprogrammets hensikt er å beskrive hvordan planprosessen skal gjennomføres. Det skal legges rammene for plan- og utredningsprosessen, og bidra med forutsigbarhet for alle berørte parter og myndigheter. Dette sier plan- og bygningsloven (pbl.) om hva planprogrammer skal klargjøre, jf. pbl. § 4-1 Planprogram:

- formålet med planarbeidet
- planprosessen med frister og deltakere
- opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt
- hvilke alternativer som vil bli vurdert og
- behovet for utredninger.

Om planprosessen

Forslag til planprogram utarbeides av forslagsstiller på bakgrunn av signalene som er mottatt fra kommunen, sender det på høring og legger det ut til offentlig ettersyn senest samtidig med varsling av planoppstart. Etter høringen vurderes det om innspillene gir grunnlag for revisjon av programmet, og et ev. revidert planprogram sendes deretter inn til kommunen. Kommunen vurderer også innspillene, og fastsetter planprogrammet gjennom vedtak i kommunestyret.

Det fastsatte planprogrammet ligger så til grunn for planarbeidet.

Høringsperioden for planprogrammet er fra 11. juni til 15. august 2025.

Merknader i høringsperioden sendes til Henning Larsen, pb. 1077, 9504, Alta, eller på epost til synove.jahr@henninglarsen.com.

Forslagsstiller og planfaglig rådgiver

Forslagsstiller er selskapet Barents Kvarts AS, org.nr. 933 727 041 v/styreleder Hans Martin Storø. Styret forøvrig består av Per Herlof Sellæg, Ståle Johan Karlsen og Ivar S. Guntvedt. Selskapet har følgende adresse: Ørtangen 12, 9800 Vadsø.

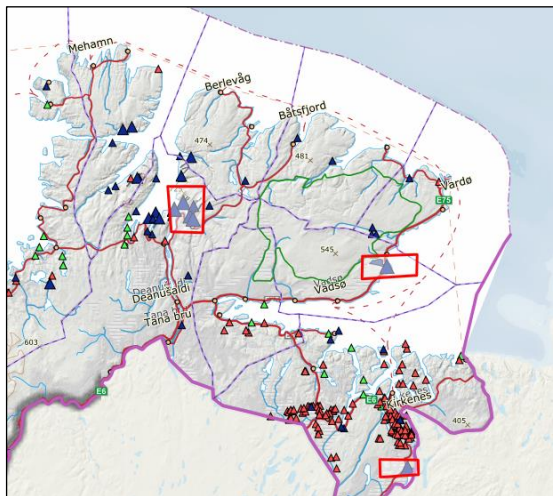
Planfaglig rådgiver er Henning Larsen Architects AS sitt Finnmarks-kontor. Planrådgiver står for utforming av planforslag, inkludert sammenstilling av tilhørende utredninger og fagrapporter.

1. Tiltaket

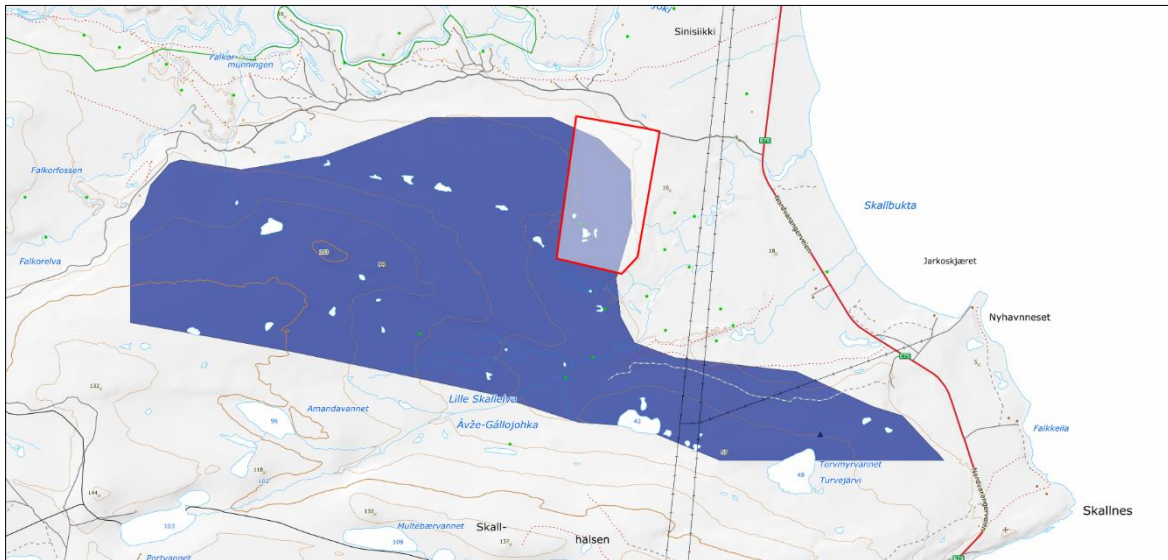
1.1 Kvartsittforekomsten i Skallelv

I 1992 gjennomført NGU undersøkelser av kvartsittforekomstene i Skallelvdalen, og avdekket et felt på om lag 2x6 km² av varierende kvalitet. Forekomsten er en del av Gamasfjell-forekomsten, som strekker seg fra Austertana til Skallelv, og videre til Svanvik i Sør-Varanger. Per dags dato driftes det et større kvartsittbrudd i Austertana. Forekomsten i Svanvik er delvis hentet ut.

Oversiktskart fra NGUs kartlegging av mineralske ressurser ligger til grunn for de innledende vurderingene som er gjort av Barents Kvarts mht. undersøkelse av drivverdige forekomster. Som illustrasjonen under viser, ligger ønsket uttaksområde (rød avgrensning) i utkanten av registrert kvartsittforekomst, nærmest mulig andre inngrep som kraftlinjer, kjørespor, E75 og annen bebyggelse og næringsvirksomhet.

Figur 1 Kvartsittforekomstene i Tana, Skallelv og Svanvik vist med rød omramming.

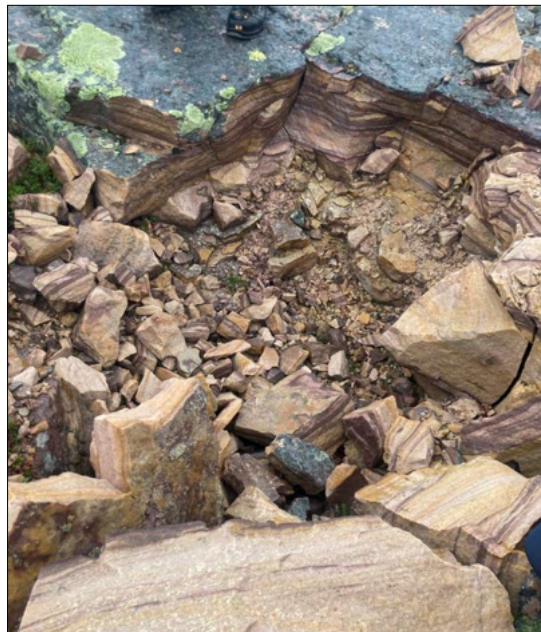
Figur 2 Utsnitt fra NGUs database for mineralske ressurser. Blå skravur viser forekomsten av kvartsitt som ble påvist i 1992. Rød linje viser hvilket uttaksområde av forekomsten dette planinitiativet tar utgangspunkt i, samt planområdets avgrensning mot veg.

Barents Kvarts har gjennomført prøveboringer i området i 2024, og disse viser at forekomsten er drivverdig. Innslaget av silisium og ferrosilisium er av svært god kvalitet, og skiller seg positivt ut blant øvrige påviste forekomster i Finnmark. Silisium er et nødvendig mineral for produksjon av elektronikk og solceller, og er anerkjent som et kritisk mineral på verdensbasis. Videre er det også påvist lav-jernråstoff, titan og fosfor, som også er av interesse for ulike typer industrivirksomhet.

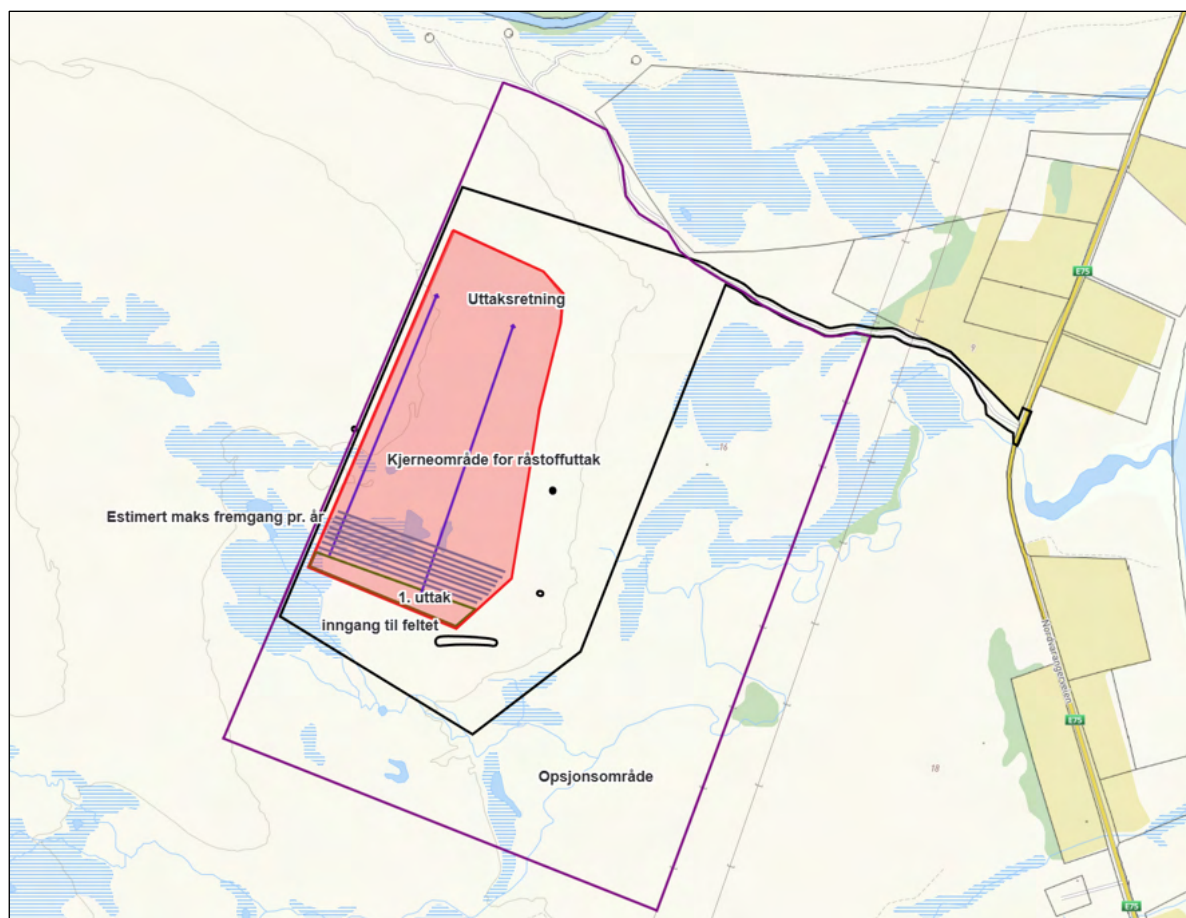
Samlet sett vurderer forslagsstiller at de mineralske forekomstene er av en slik kvalitet og samfunnsmessig nytthet, at det bør settes i gang reguleringsplanarbeid. Reguleringsplanarbeidet vil kunne avdekke muligheter og utfordringer med tiltaket, og etablere grunnlag og rammer for utvinningsvirksomheten som ivaretar både denne og viktige hensyn til natur og samfunnsinteresser.

Forekomsten anslås til 35 mill. tonn. Årlig uttak vil variere med driftsform og aktuell driver, men hvis det tas utgangspunkt i et årlig uttak på ca. 300.000 tonn, vil det kunne være drift i området i 80 – 100 år.

Sandmo AS har fått opsjon på området fra FeFo. Se kartutsnittet under. Hensikten med opsjonen er å kartlegge kvartsittforekomsten og utarbeide forslag til detaljregulering for råstoffuttak. Opsjonsavtalen gjaldt i utgangspunktet til 01.05.2022, men selskapet har fått forlenget avtalen til 2026. Opsjonsområdet er på om lag 1850 daa, hvorav det er planlagt uttak i et kjerneområde på 0,5 km².

Figur 3 Bildet viser kvartsitt, med silisium og ferrosilisium i dagen i sørvestlig del av planområdet. Bildet er tatt ved borehull fra prøvetaking i 2024. Bilde: befaring september 2024.

Figur 4 Illustrasjonen viser opsjonsområde tilhørende Sandmo AS i lilla, planområdets utstrekning i sort, og kjerneområdet for råstoffutvinning i rød skravur. Piler i kjerneområdet viser uttaksretning. De tverrgående linjene illustrerer maksimalt uttak per driftsår, estimert til 10 meter per år, basert på gjeldende beregninger.

1.2 Kort om driften og forholdet til Vadsøya

All drift vil foregå som dagbrudd, og det estimeres seks sprengninger i bruddet pr. år. Det planlegges ikke etablert knuseverk i planområdet. Når massene er skutt løs, er planen å frakte dem med lastebil til industriområdet på Vadsøya, hvor knusing, sortering og vasking vil foregå innomhus i eksisterende industrilokaler. Med arbeidsreiser og massetransport mellom bruddet og Vadsø/Vadsøya, estimeres det at tiltaket genererer en ÅDT¹ på 100 (50 turer hver veg, pr dag). Råstoffet fraktes videre ut til markedet pr. båt fra kai på Vadsøya.

Parallelt med planarbeidet i Skallelv, startes det derfor også opp arbeid med detaljregulering for Vadsøya næringsområde. Det er enda ikke tatt stilling til lagring/bruk av overskuddsmasser, men dette vil også bli tema i planarbeidet. En mulighet er å benytte disse til utfylling av nytt industriareal på sørsiden av Vadsøya. Dette blir derfor også tema i reguleringsplanprosessen for Vadsøya.

Som nevnt over vil driften i bruddet avhenge av mange forhold, og det er ikke behov for å drifte uavbrutt. I kritiske perioder for berørte interesser, eksempelvis for reindrifta, ifm. jaktstart m.m., vil det kunne gjøres avtaler om tilpasninger.

1.3 Sysselsetting og arbeidsplasser

Det forventes at det vil skapes om lag 20 arbeidsplasser som direkte resultat av tiltaket. Herunder ligger det lastebilsjåfører, maskinførere, HMS-ansvarlige og annet driftspersonell. Dette vil komme i tillegg til de ekstra oppgavene som vil tilfalle knuseanlegget på Vadsøya. Basert på estimert driftstid for uttak av forekomsten, vil råstoffuttaket med tilhørende funksjoner være en stabil arbeidsplass for lokale og tilflyttere i mange tiår framover. Ut over de direkte arbeidsplassene som tiltaket skaper, kommer også lokale og regionale ringvirkninger som følge av tiltakets behov for ulike varer og tjenester.

1.4 Tidsplan for drift

Barents Kvarts ser for seg følgende tidslinje for oppstart og drift av kvartsittuttaket

2026:	Vedtatt detaljregulering for Skallelv og Vadsøya næringsområde
2026/2027:	Søknad om utvinningsrett til mineralforekomsten
2027:	Oppstart av drift for råstoffuttak
2028 → 2110	Estimert driftsperioder

Området er per dags dato satt av til LNFR-område i Vadsø kommunes arealdel. På bakgrunn av dette har Barents Kvarts AS tatt initiativ til å detaljregulere store deler av sitt opsjonsområde, samt nødvendig areal for å sikre tilkomst til uttaket.

¹ Årsdøgntrafikk: Gjennomsnittlig antall turer (for begge retninger sammenlagt) pr døgn.

2. Planinitiativet

2.1 Formålet med planarbeidet

2.1.1 TILRETTELEGGE FOR KVARTSITTUTVINNING

Planens formål er å legge til rette for utvinning av kvartsittforekomsten innenfor forslagsstillers opsjonsområde. Forekomsten innenfor planområdet forventes å kunne utvides i flere tiår framover, og er dermed vurdert til å være i tråd med vilkår for drivverdig uttak av mineraler, jf. mineralloven § 29. Til uttaksområdet er det også behov for å etablere egnet adkomstveg, herunder utbedring av kryss mot E75 og oppgradering av veg til uttaksområdet, og internt i planområdet til uttaksområdets vestre del, hvor uttaket er tenkt påbegynt. Planprosessen har til hensikt å avdekke og avveie relevante forhold knyttet til miljø og samfunn, herunder forholdet til rettighetshavere i området, næringsinteresser, naturmangfold, støy, luftkvalitet, landskapsbilde, friluftsliv, reindrift, samiske/kvenske interesser, kulturminner/-miljø m.m.

2.1.2 AVKLARING AV INTERESSER AV NASJONAL ELLER VESENTLIG REGIONAL BETYDNING

Forslagsstiller forutsetter at sektormyndighetene følger opp dette forholdet i høringen av planprogrammet, bistår med råd, veiledning og innspill, og varsler eventuelle innsigelser på tidligst mulig tidspunkt i prosessen. Det ønskes også avholdt regionalt planforum for å komme i tidlig dialog med berørte myndigheter, og få avdekket eventuelle interessekonflikter så tidlig som mulig, og dermed ha størst mulig handlingsrom for å løse disse på en god måte.

2.1.3 SAMORDNING MED SØKNAD OM UTVINNINGSRETT AV MINERALENE

I henhold til mineralloven §§ 17, 29 og 30 er det søkt om tillatelse til undersøkelser etter mineralforekomster i Finnmark, og det vil videre søkes om utvinningsrett av forekomsten. Det vises spesielt til lovens § 2, hvor viktige hensyn som loven skal ivareta er definert, og som også vil ligge til grunn for planarbeidet;

- verdiskaping og næringsutvikling
- naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsliv og samfunnsliv, jf. også § 2 om mineralutvinning i Finnmark
- omgivelsene og nærliggende områder under drift
- miljømessige konsekvenser av utvinning og
- langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området

2.2 Planlagte arealformål i reguleringsplanen

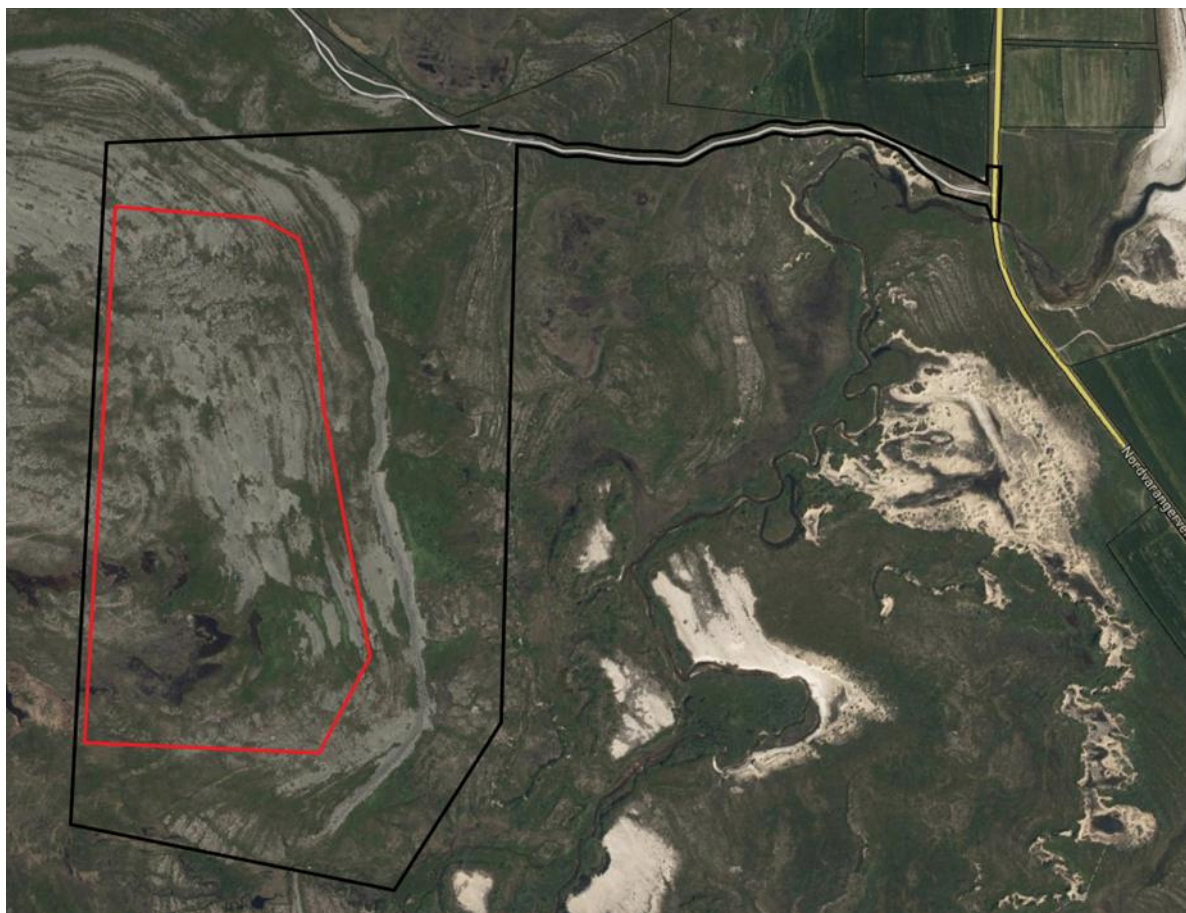
Det vurderes innledningsvis at det vil bli to hovedformål i planforslaget; råstoffområde (uttaksområdet) og Samferdsel og teknisk infrastruktur (kjøreveg, trafo o.l.) Det kan også bli behov for arealer til buffer mot tilstøtende naturområder.

Råstoffutvinning

Dette arealet dekker de områdene hvor det er planlagt uttak av kvartsitt. Basert på borprøver, er det planlagt et kjerneområde for drift på om lag 0,5 km². Driftsplan for feltet utarbeides senere i prosessen, og tar utgangspunkt i hvordan mineralsammensetningen i feltet er fordelt. Deler av ressursen ligger høyere enn ellers, og dette vil påvirke driftsformen. Innledende undersøkelser viser at det vil gjøres uttak av kvartsitt som ligger oppe i dagen uttakets første fase. Denne delen av forekomsten ligger i planområdets sørvestlige del.

Kjøreveg

Det er nødvendig å knytte råstoffuttaket til E75. det skal derfor prosjekteres og etableres kjøreveg tilpasset tungtrafikk fra kryss mot E75 og inn til planområdet, og ha avkjørsel fra eksisterende gårdsveg og inn til driftsområdet. Det er tenkt å starte uttak i områdets sørvestlige side, og det vil derfor legges veg fra eksisterende gårdsveg, langs naturlig tidligere strandlinje i terrenget, og inn til kjerneområdet for drift. Vegen skal ikke berøre registrerte kulturminner i området. Veien fra E75 og innover vil oppgraderes til anleggsvei tilpasset kjøretøy opp til 22 meter i henhold til Statens Vegvesens håndbok.

Figur 5: Planområdet er vist med sort linje. Kjerneområde for uttak er vist med rød linje.

2.3 Planprogram med utredningsprogram

På bakgrunn av tiltakets art, utløses det krav til planprogram og konsekvensutredning iht. Forskrift om konsekvensutredninger. Se nærmere redegjørelser i kapittel 4. Hensikten med planprogrammet er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planen og tiltak som følge av den. Dette danner grunnlaget når det tas stilling til om, og på hvilke vilkår, planen kan gjennomføres, jf. forskriften. I kapittel 4 redegjøres det for hvilke konsekvensutredninger som er planlagt, og hvilke vurderinger som er planlagt ivarett gjennom andre fagrapporter eller planbeskrivelse.

Samkjøring mellom varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram sikrer at berørte parter og interesser både får mulighet til å gi innspill til opplegget for planprosessen, og til utarbeidelse av selve planen.

3. Planområdet

3.1 Kort presentasjon av planområdet

Planområdet ligger i Skallelvdalen i Vadsø kommune, og omfatter om lag 900 daa. Arealet inngår i et sammenhengende LNFR-område, hvor store deler av området også har et bestemmelsesområde som tillater mineraluttak og vindkraft. Ned mot havet er landskapet preget av frodige myrområder og små sanddyner. Langs Skallelva, nord og vest for planområdet, er det etablert hyttefelt som er i bruk hele året. På sommerstid anvendes grusveg til adkomst, og på vinterstid er benyttet scooterløyper. Like nord for planområdet går grensen inn mot Varangerhalvøya nasjonalpark.

Vegetasjonen innenfor planområdet er en blanding av lyng, mose og lav, noe bjørkekratt og bart fjell.

Figur 6 Oversiktskart der planområdet er markert med rød linje.

Det er behov for å oppgradere deler av den eksisterende vegen fra krysset med E75 og fram til uttaksområdet. Denne vegen benyttes i dag av hytteiere, gårdbrukere og friluftsfolk, men ønskes også benyttet av råstoffvirksomheten - mellom uttaksområdet og E75. Selve krysset må også utvides og oppgraderes. I tillegg er det behov for vegforbindelse (innenfor planområdet) til uttaksområdets vestlige deler. Her går det pr. i dag allerede et kjørespor som er i bruk som adkomst til utmarksbeite for sau. Det legges til grunn at sambruk mellom jordbruk og råstoffvirksomheten kan fungere godt.

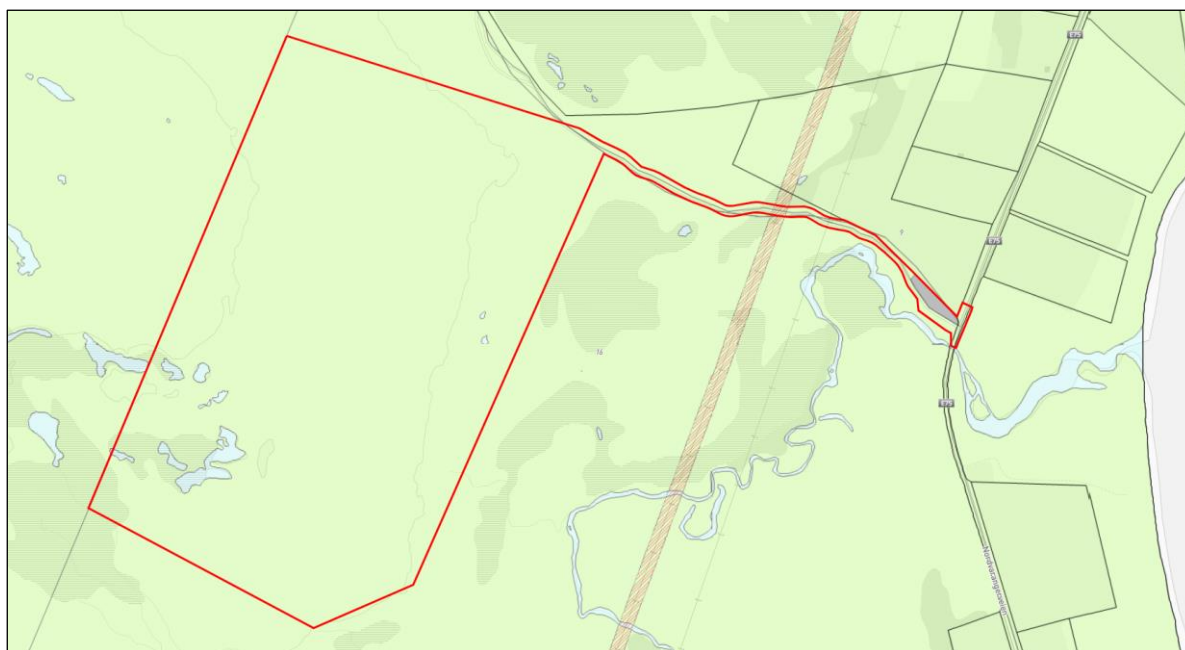
Avstand til nærmeste bygd, Skallelv, er om lag 2 km i luftlinje og rundt 3 km langs veiakse. Videre er det om lag 11 km fra kryss med E75 til Krampenes, 18 km til Ekkerøy, 29 km til Kiby og 32 km til Vadsø by. I retning Vardø er det 8 km til Komagværstranda, 32 km til Kiberg og 42 km til Svartnes og Vardø by.

Planområdet inngår i et større område for friluftsliv og rekreasjon i form av jakt, fiske, fugletitting, nærturer og adgang til Varangerhalvøya nasjonalpark. Videre inngår planområdet i vår-, sommer- og høstbeite for reinbeitedistrikt 6 Várjatnjárga / Varangerhalvøya. Området er også i bruk som adkomst til utmarksbeite av aktive sauebønder i området. Traktorveg i nærheten og i planområdet anvendes som nevnt over tidvis av lokal bonde for adkomst til utmarksbeite for sau. Området er dermed i god stand med tanke på naturlig vegetasjon og dyreliv, men er heller ikke direkte urørt natur.

3.2 Planstatus og planavgrensning

Planområdet vil omfatte selve uttaksområdet, samt nødvendig infrastruktur og ev. buffer mot tilstøtende arealer. Forslagsstiller har søkt å avgrense plan- og uttaksområdet til et minimum for å ikke berøre mer natur enn nødvendig, og for å bidra til å unngå/minimere konflikter med øvrige interesser i området. Planområdet omfatter derfor ikke hele arealet som selskapet har fått opsjon på. For opsjonsområde, se figur 4.

Figuren under viser planområdet med rød linje. Planstatus defineres av kommuneplanens arealdel for Vadsø, hvor området er satt av til LNFR-område (landbruks-, natur- og friluftsliv, samt reindrift), uten bestemmelser om spredt utbygging. Mineralutvinning er derfor i strid med planstatusen, og egen reguleringsplan er derfor påkrevd for å starte planlagt virksomhet. Men Vadsø kommune har i kommuneplanens arealdel definert et større område i dalen til mineraluttak gjennom et såkalt bestemmelsesområde. Områdets utstrekning er vist i figuren på neste side.

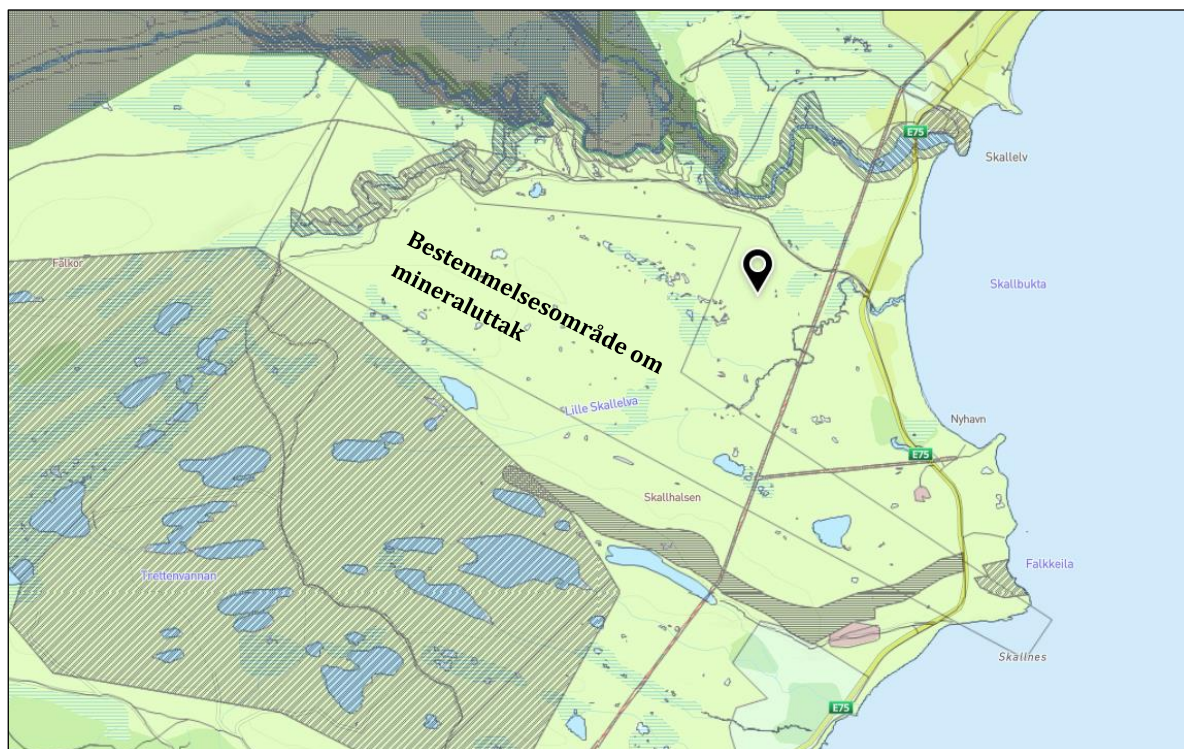
Figur 7 Planavgrensning vist med rød linje, og med Vadsø kommunes arealdel som bakgrunn. Kilde: kommunekart.com

3.3 Planområdets beliggenhet i landskapet

Planområdet ligger i slakt landskap, og fra området kan en se bort til Skallelv og landbrukseiendommene mot fjorden. Hyttefeltet ligger noe bak, og det er i stor grad ikke direkte sikt fra planområdet til hyttene.

Figur 8 Bygda Skallelv sett fra planområdet, vist med pil.

Figur 9: Utsnitt fra kommuneplanens arealdel for Vadsø. Markøren viser planområdets lokalisering. Bestemmelsesområde om mineraluttak er vist med sort linje, helt ned mot Skallnes. Dette bestemmelsesområdet berøres ikke av uttak av kvartsitt som følge av dette planinitiativet. Kilde: kommunekart.

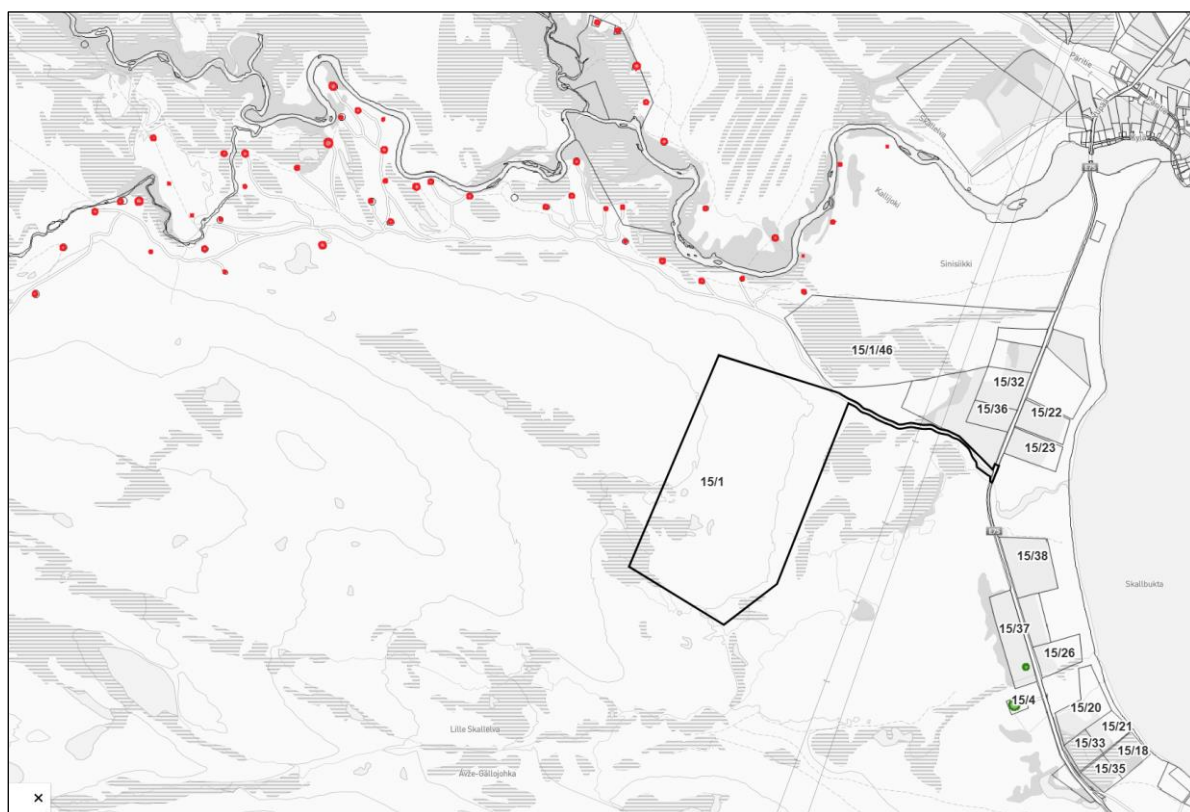
3.4 Eierforhold

FeFo er grunneier i store deler av Skallelvdalen, og er også grunneier i planområdet. Barents Kvarts har som nevnt over inngått opsjonsavtale for utvinning av kvartsitt i området, og planområdet omfatter deler av dette opsjonsområdet. Adkomstvegen fra E75 til planområdet ligger også på FeFo-grunn. Den delen av planområdet som omfatter E75 med tilhørende grøfteareal tilhører Statens vegvesen.

Eiendom	Eier
I planområdet	
15/1	FeFo (privat)
I tilstøtende områder	
15/1/46	Privat
15/4	Privat
17/20	Privat
15/22	Privat
15/23	Privat
15/26	Privat
15/32	Privat
15/36	Privat
15/37	Privat
15/38	Privat
15/39	Privat

Figur 10 Kartutsnittet viser planområdet, samt private eiendommer i nærheten. Majoriteten av eiendommene er landbrukseiendommer.

Figur 11 Oversiktskart over festetomter i hyttefelt, landbrukseiendommer og boliger rundt planområdet. Bygda Skallelv i høyre hjørne.

3.5 Eksisterende infrastruktur

Adkomst

Planområdet har adkomst fra E75 via en gårdsveg som går innover til hyttefelt lengre opp i dalen.

Figur 12 Adkomst til planområdet skjer fra E75. Tiltak som følge av planforslaget er utbedring av krysset.

Vann og avløp

Det er per nå ikke innlagt vann til planområdet. Det vil i forbindelse med opstart av drift etableres egen vannforsyning.. Dette vil være forbruk i forbindelse med grovhåndtering av masser for å forhindre unødvendige utslipp av støv fra produksjonen. Vannbehovet til tiltaket vurderes av forslagsstiller å være svært begrenset.

Kraftforsyning

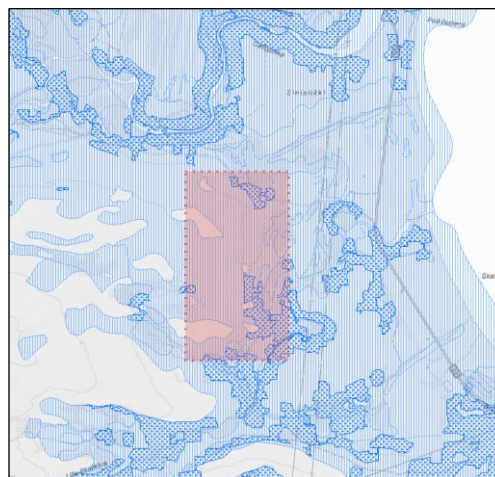
Planområdet ligger i nærheten av høgspenlinjen som strekker seg gjennom Skallelvdalen, fra Skallhalsen til Skallelv og videre østover. Strømforbruket vurderes relativt begrenset, maks 500 A. Det er i all hovedsak kun behov for strøm til arbeidsbrakke og ev. belysning. Det legges til grunn at det kan etableres trafo med tilførsel fra høyspentlinja.

3.6 Grunnforhold

Området ligger under marin grense, og dermed i aktsomhetsområde for marin leire basert på NVEs karttjenester.

Oversiktskartet til venstre viser blå skravur for muligheter for sammenhengende forekomster av marin leire, og prikkete felter for aktsomhetsområder for kvikkleireskred.

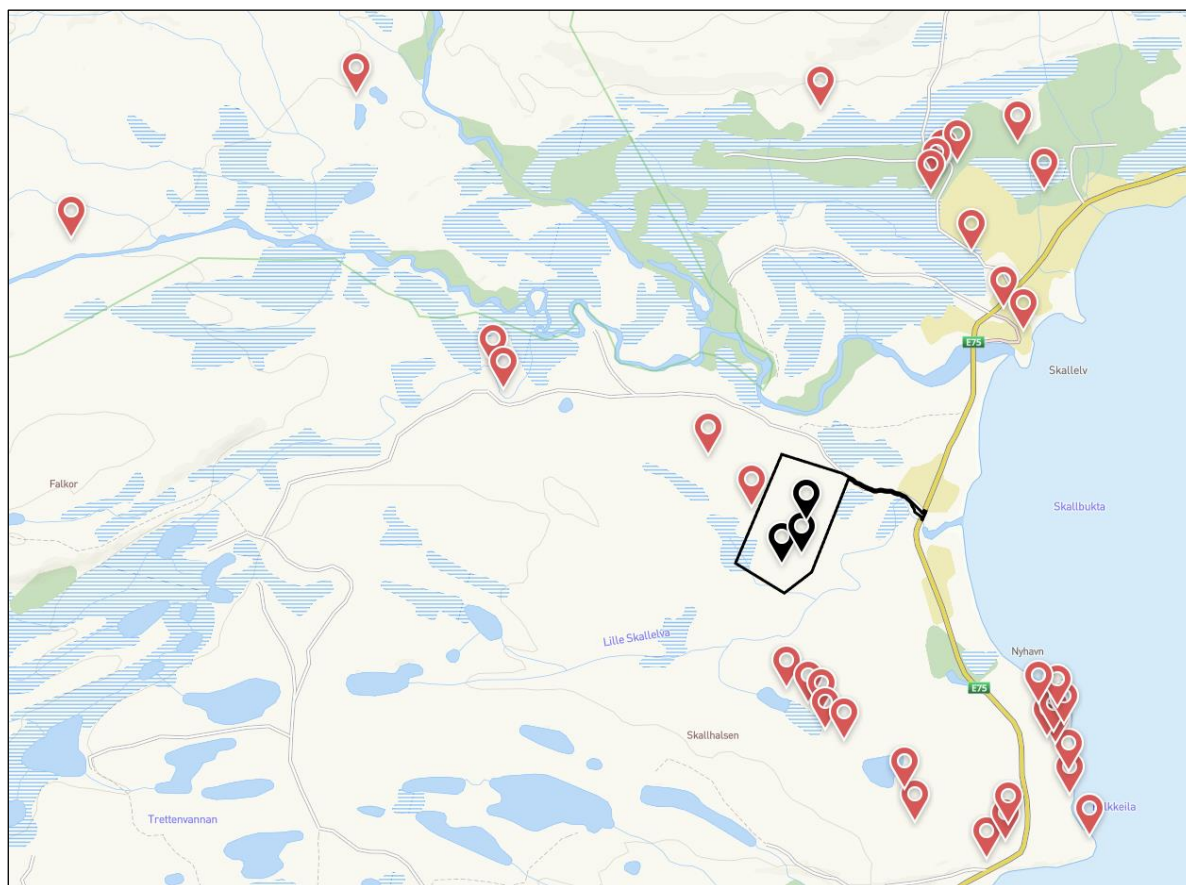
Majoriteten av planområdet vurderes å ligge på fast fjell, ettersom det er kvartsittforekomstene i området som danner grunnlaget for planarbeidet. Det vil i forbindelse med planarbeidet gjennomføres en egen geoteknisk vurdering for å avklare kvikkleirerisikoen i området, og fremme eventuelle tiltak.

Figur 13 Utsnittet viser aktsomhetssone for marin leire i blåstripet skravur, aktsomhetssone for kvikkleireskred i blåprikket skravur og planområde med rød farge. Kilde: NVE Atlas, 2025.

3.7 Kulturmiljø/kulturminner

Det er registrerte kulturminner i og i planområdets umiddelbare nærhet. Kulturminnene i Skalleldalen stammer fra mellom jernalder og inn i middelalderen. Det vil i forbindelse med planprosessen foretas ytterligere kartlegginger gjennom feltarbeid for konsekvensutredning kulturmiljø for å sikre at tiltaket ikke påvirker eksisterende kulturminner og kulturmiljø i området. Dette er omtalt nærmere i kap. 4 om konsekvensutredninger.

Figur 14 Registrerte kulturminner i og rundt Skalleldalen. Sorte markeringer er registreringer innenfor planområdet. Kilde: Kulturminnesøk. Plottet i kommunekart.

4. Rammer og føringer for planarbeidet

4.1 Nasjonale føringer

4.1.1 NASJONALE FORVENTNINGER

Regjeringens dokument "Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging" utarbeides hvert fjerde år, i forbindelse med regjeringsskifte. Dette dokumentet skal følges opp i planlegging etter plan- og bygningsloven. Dokumentet tydeliggjør den nasjonale prioriterte politikken, slik at planleggingsprosesser i fylkeskommuner og kommuner kan skje effektivt. Hovedhensikten bak forventningsdokumentet er å sikre at planleggingen gjøres til det beste for innbyggerne i hele landet. Dokumenter settes retningslinjer for vurderinger i planarbeidet. I forbindelse med utarbeidelse av planforslag for Skallelv kvartsittuttak, er følgende av regjeringens forventninger relevante:

4.1.2 NATURMANGFOLDLOVEN

Formålet med lov om forvaltning av naturens naturmangfold (naturmangfoldloven), er at «naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

4.1.3 MINERALLOVGIVNINGEN

Mineralloven er under modernisering. Det arbeides også med en ny mineralstrategi. Strategien har fem satsingsområder som skal bidra til mer sirkulære forretningsmodeller, raskere realisering av nye mineralprosjekter, tydeligere vektlegging av klima og miljø og sterkere internasjonale partnerskap.

4.1.4 STØYRETNINGSLINJENE

Formålet med retningslinjer for behandling av støy i arealplaner, er å ivareta omgivelsene. Tiltak som følge av denne planen er å utvinne kvartsitt fra råstoffområde i Skallelvdalen. Dette fører at tiltak som følge av planen oppfyller vilkår for å vurderes i veilederen T-1443, kap. 5.3 Planlegging av støyende virksomhet. Her fremgår det av pkt. 5.3.1 «Ny støyende virksomhet», at tiltak som faller inn under denne kategorien, må sikre støyforhold i henhold til grenseverdiene i veilederens tabell 2, og kvalitetskriteriene i kap. 1.2.

4.1.5 VANNFORSKRIFTEN

Vanndirektivet er det gjeldende EU-direktivet som setter rammene for forvaltning av vann i Norge. Dette er innlemmet i EØS-avtalen, og dermed er også Norge forpliktet. Direktivet omfatter alt ferskvann (grunnvann og overflatevann), samt kystvann (inntil en nautisk mil utenfor grunnlinje). Hovedhensikten er å arbeide for at alle norske vannforekomster skal oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. For vannforekomstene rundt planområdet er tidsrammene for oppnåelse av miljømålene, satt til 2022-2027. Med andre ord er det forventet måloppnåelse i nåværende periode. Kystvannet utenfor planområdet inngår i vannforekomst 0424020100-22-C Varangerfjorden-*ytte Finnmark*, hvor både økologisk og kjemisk tilstand er vurdert til god. Videre er vannforekomsten Skallelva med sine tilhørende elver og bekker vurdert til god kjemisk og økologisk tilstand. Elva Lille Skallelva som renner på sørsiden av planområdet, er vurdert til svært god økologisk tilstand, og udefinert kjemisk tilstand. I forbindelse med utarbeidelse av planforslag med tilhørende konsekvensvurderinger vil det gjøres en vurdering av vannforskriften § 12, og hvorvidt den trer i kraft.

4.1.6 FORSKRIFT OM VERNEPLAN FOR VARANGERHALVØYA

Varangerhalvøya nasjonalpark ligger like ved planområdet, hvor nærmeste kant av nasjonalparken ligger på nordsiden av Skallelva. Nasjonalparkens hensikt er å ivareta de unike naturområdene på halvøya, og er hjemlet i Forskrift om verneplan for Varangerhalvøya. Formålsparagrafen lyder som følgende:

«Formålet med Varangerhalvøya Nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/Varenkinniemen kansalistaras er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.»

Planområdets nære beliggenhet inntil Varangerhalvøya Nasjonalpark, gjør at det i en etablerings- og driftsfase vil være hensiktsmessig å utvise varsomhet med tanke på støy i sårbare perioder for fugle- og dyreliv, samt reindrift.

4.1.7 SAMETINGETS RETNINGSLINJER FOR ENDRET BRUK AV UTMARK

Oppdaterte retningslinjer for endret bruk av utmark i Finnmark trådte i kraft den 01.07.2023, og har som formål å «legge til rette for å sikre naturgrunnlaget for, og vern og videreutvikling av samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv i alle avgjørelser om endret bruk av utmark, ved å sikre kontinuitet i samenes tilgang til grunn og naturressurser». Betegnelsen endret bruk av utmark omfatter «planer og tiltak av en viss varighet med visse fysiske og praktiske innskrenkende konsekvenser for tradisjonell bruk av naturgrunnlaget i bruksområdet». Tiltaket skjer i utmark, og retningslinjen er derfor relevant å legge til grunn for plan- og utredningsarbeidet.

4.1.8 SAMETINGETS PLANVEILEDER

Sametingets planveileder har til formål å legge forholdene til rette for å sikre naturgrunnlaget for, og vern og videreutvikling av samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ved statlig, regional og kommunal planlegging og enkeltvedtak etter plan og bygningsloven eller annen lovgivning, jf. plan- og bygningsloven § 3-1 første ledd, bokstav c). Planveilederen legges til grunn for plan- og utredningsarbeidet.

4.1.9 FNS BÆREKRAFTMÅL

FNs bærekraftsmål har til hensikt å sørge for at dagens behov for ressurser og utvikling imøtekommes, uten å gå på bekostning av kommende generasjoners muligheter. Dette gjelder klima- og miljøspørsmål, økonomi og samfunnsliv. Norge har sluttet seg til dette politiske hovedsporet, og dermed skal bærekraft og bærekraftmålene være en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. Dette gjelder også reguleringsarbeid på kommunalt arbeid. I planarbeidet vil tiltaket vurderes opp mot bærekraftmålene, og det vil redegjøres for hvordan tiltaket svarer opp FNs mål. Foreløpig vurderes følgende mål å være særlig relevante (vist med rød sirkel i figuren under):

Bærekraftsmål 8, 9, 11 og 12 vil kunne styrkes lokalt og regionalt gjennom planinitiativet. Nasjonalt nivå vil 3 og 6 kunne styrkes i kraft av forbedret teknologi som trenger silisium. På lokalt nivå vil tiltak kunne utfordre naturverdier både på land og i vann. Dette konsekvensutredes, og det vil gjøres tiltak for å minimere påvirkning.

4.2 Rikspolitiske retningslinjer

Følgende retningslinjer er aktuelle for planarbeidet;

- RPR for barn og unge
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning i kommunene
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen
- RPR for vernede vassdrag

4.3 Regionale føringer for planarbeidet

Fylkeskommunens plan «Strategi for næringsutvikling i Finnmark 2023 – 2028» påpeker fylkeskommunens rolle som tydelig og forutsigbar samarbeidspart for de store næringsbjelkene i nord, hvor mineraler defineres som en av dem. Strategiens hovedmål er at Finnmark skal ha attraktive lokalsamfunn og et sterkt og bærekraftig næringsliv, hvor mat, reiseliv, industri og samfunn er plukket ut som fire satsingsområder.

4.4 Lokale planer og føringer

4.4.1 KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede mål- og strategidokument. Planens visjon er "Sammen for gode liv!". Som samfunnsutvikler ønsker Vadsø kommune å legge til rette for næringsutvikling gjennom å arbeide for god infrastruktur, tilgjengelig og egnet næringsareal, og et godt og variert botilbud og attraktive nærmiljø. Kommunen ønsker å være vertskommune for servicetilbud med et regionalt nedslagsfelt, administrasjonsknutepunkt for større bedrifter og kompetanseinstitusjoner, samt et levende og urbant bysenter.

4.4.2 KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Kommuneplanens arealdel for Vadsø er vedtatt 21.05.2012. Planområdet er i denne avsatt til LNFR-område, hvor det ikke er åpnet for spredt bebyggelse. Planområdet ligger inntil et område som i arealdelen er definert som et bestemmelsesområde med tittelen mineraluttak. Det er ikke knyttet bestemmelser til dette området. Se for øvrig utsnitt fra arealdelens kart i kapittel 3.2.

4.4.3 KOMMUNALE TEMAPLANER

Av de delplanene Vadsø kommune har utarbeidet, er det to som er særlig relevante for planinitiativet:

- *Kulturminneplan for Vadsø kommune 2023-2032*. Denne temaplanen søker å ivareta kulturminnene og kulturmiljøene som er avdekket og vernet i kommunen.
- *Strategisk næringsplan for Vadsø kommune 2018-2022*. Hovedmålsettingen i denne planen er at Vadsø skal være et sentralt og attraktivt etablerings- og arbeidsmarked i regionen, og kjennetegnes av mangfold, høy kompetanse og godt samarbeid.

4.4.4 REGULERINGSPLANER

Det foreligger ingen detalj- eller områderegulering i umiddelbar nærhet av planområdet. Den nærmeste registrerte er Reguleringsplan for Skallhalsen Vindpark. Det vurderes ikke konflikt mellom formålet med reguleringsplan for Skallhalsen vindpark og detaljregulering for masseuttak i Skalleldalen.

4.5 Avtaler og tillatelser

4.5.1 OPSJONSAVTALE

Det er inngått opsjonsavtale mellom Sandmo AS og Finnmarkseiendommen (FeFo). Avtalen ble opprinnelig signert i 2019, med gyldighet til utgangen av 2022. Grunnet bl.a. Covid-19, er opsjonsavtalen videreført. Sandmo AS har inngått samarbeid med Barents Kvarts AS om regulering og innledende drift av kvartsittuttaket. Dette vil si at det er Sandmo AS som er opsjonshaver for feltet, og Barents Kvarts formelt står som forslagsstiller til detaljregulering av området. Se også kapittel 1.1 og figur 4.

4.5.2 TILLATELSE

Det skal foreligge tillatelse fra Direktoratet for mineralforvaltning før uttak av kvartsitt iverksettes. Videre skal det bl.a. utstedes tillatelse etter forurensningsregelverket før tiltak kan iverksettes.

5. Konsekvensutredning og vurdering av virkninger

5.1 Forholdet til forskrift om konsekvensutredninger

Alle reguleringsplaner som fanges opp av Forskrift om konsekvensutredninger § 6, skal konsekvensutredes og ha planprogram. Dette planarbeidet fanges planen opp av § 6 b, vedlegg I, pkt. 19;

«Uttak av malmer, mineraler, stein, grus, sand, leire eller andre masser dersom minst 200 dekar samlet overflate blir berørt eller samlet uttak omfatter mer enn 3 millioner m³ masse, eller uttak av torv på et område større enn 200 dekar.»

Konsekvensutredningene skal være beslutningsrelevant, noe som innebærer at omfang og innhold tilpasses plantiltaket. Utredningene skal også være relevant for beslutningene som skal tas om arealbruken. Formålet med konsekvensutredningene er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer og tiltak, og når det skal tas stilling til om, og på hvilke vilkår, planer kan gjennomføres.

5.2 Metode

Det skilles mellom vurdering av planens konsekvenser og planens virkninger. Konsekvenser utredes etter en fastsatt/anerkjent metodikk, og oppsummeres i egen konsekvensutredningsrapport.

5.2.1 METODIKK FOR KONSEKVENsutREDNINGER

Konsekvensutredninger i forbindelse med planarbeid gjennomføres normalt basert på to ulike metodikker. Disse finner vi i hhv. Statens vegvesens håndbok for konsekvensutredninger, V712, og Miljødirektoratets metodikk for konsekvensutredninger, M-1941.

Miljødirektoratets veileder **M-1941** for utredning av klima og miljø

Skjematisk kan framgangsmåten i denne denne metodikken beskrives i følgende trinn:

1. Forberedende arbeid: etablere referansealternativet og dagens tilstand, definere plan- og influensområde, kunnskapsinnhenting i form av databasesøk og feltarbeid, og definere delområder.
2. Vurdering av verdi for delområder: Delområdene tillegges en verdi basert på en femdelt skala for temaet.
3. Vurdering av påvirkning: Påvirkning er et uttrykk for endringer som det alternative tiltaket vil medføre på det berørte delområdet. Vurderinger av påvirkning relateres til den ferdig etablerte situasjonen. Det er kun områder som blir varig påvirket som vurderes.
4. Vurdere konsensens for delområder: Konsekvensen framkommer ved å sammenstille verdivurdering med vurdering av tiltakets påvirkning. Konsekvensen illustreres i en konsekvensvifte.
5. Fremme skadereduserende tiltak: I denne delen av konsekvensanalysen foreslås det tiltak som kan bidra til å redusere påvirkningen fra tiltak som følge av tiltak. Her er hensikten å minske konsekvensene, og dermed redusere forrigelsen av verdiene.

Statens Vegvesens Håndbok – V712

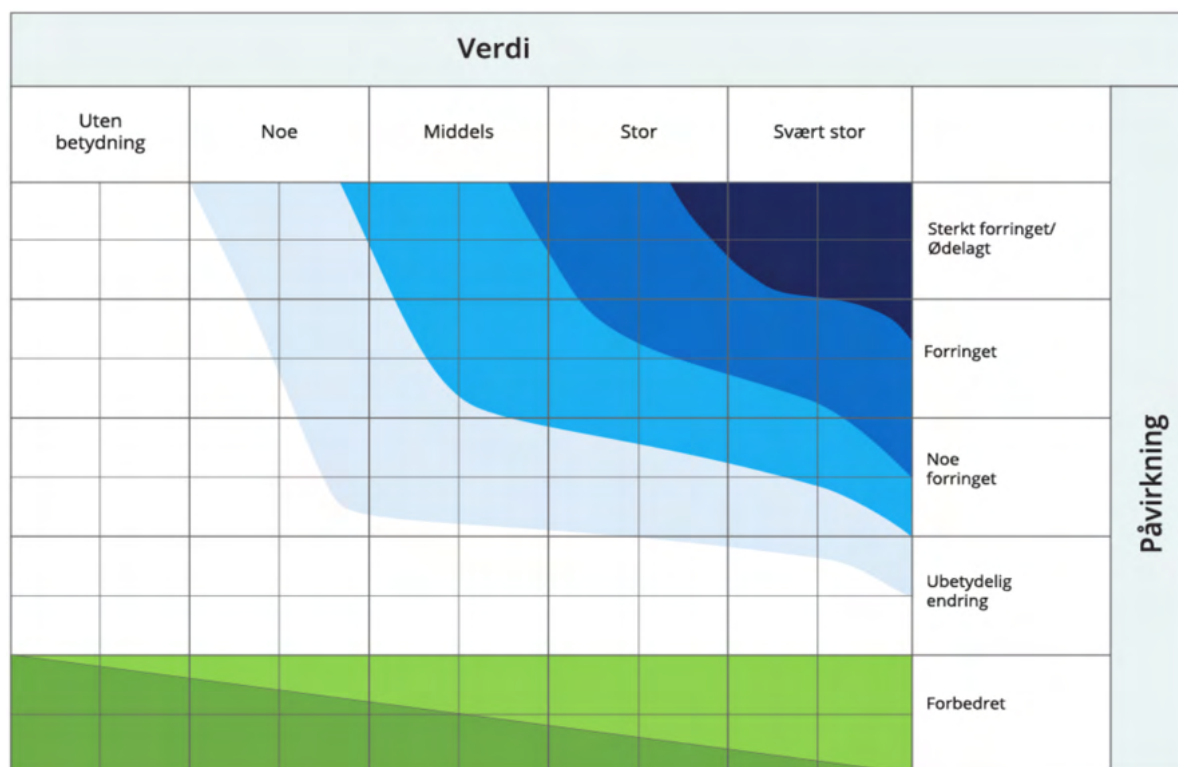
Utredningsmetodikken er lagt opp i henhold til følgende trinnvise fremgangsmåte:

1. Innsamling av datagrunnlag: Kildesøk og innhenting av ny kunnskap. Bredden og kvaliteten i datagrunnlaget vurderes.
2. Inndeling i delområder: Planområdet og relevante deler av influensområdet deles inn i mindre områder (delområder) i henhold til registreringskategoriene for temaet.
3. Vurdering av verdi delområder: Delområdene gis en begrunnet verdivurdering.
4. Vurdering av påvirkning delområder: Påvirkning er et uttrykk for endringer som tiltaket vil medføre på et delområde. Det gir en begrunnet vurdering av hvordan delområdene påvirkes som følge av tiltaket. Påvirkning skal vurderes i forhold til referansesituasjonen (nullalternativet).
5. Vurdering av konsekvens delområder: Konsekvensen for delområdet bestemmes ved å sammenstille delområdets verdi med påvirkning av tiltaket. Konsekvensgraden fastsettes ved bruk av «konsekvensvifte». Se figur 15 og 16.
6. Samlet konsekvensvurdering: Samlet konsekvens vurderes for hvert alternativ.
7. Rangering alternativer: Alternativene rangeres fra best til dårligst.
8. Usikkerhet og avbøtende tiltak: Det redegjøres for beslutningsrelevant usikkerhet og forslag til avbøtende tiltak som kan redusere de negative virkningene.

Denne metodikken er svært lik metodikken fra M-1941, men åpner i større grad for konsekvensvurderinger uten feltarbeid, gitt at eksisterende kunnskapsgrunnlag er tilstrekkelig. Metoden omfatter videre både prissatte og ikke-prissatte verdier, hvorav framgangsmåte for ikke-prissatte verdier, slikt som landskap, er svært lik framgangsmåten for M-1941.

Samlet konsekvens

Når konsekvensutredningene for de ulike temaene er gjennomført, sammenstilles funnene i planbeskrivelsen. Dette gjøres skjematisk, og baserer seg på de samlede konsekvensene for hver av rapportene. Disse kan føres inn i en samlet konsekvensvifte, som er felles for både M-1941 og V712:

Figur 15 Konsekvensvifta fra veileder M-1941. Kilde: Miljødirektoratet.

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	4 minus (---)	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for delområdet. Gjelder kun for delområder med stor eller svært stor verdi.
---	3 minus (---)	Alvorlig miljøskade for delområdet.
--	2 minus (-)	Betydelig miljøskade for delområdet.
-	1 minus (-)	Noe miljøskade for delområdet.
0	Ingen/ubetydelig (0)	Ubetydelig miljøskade for delområdet.
+ / ++	1 pluss (+) 2 pluss (++)	Miljøgevinst for delområdet: Noe forbedring (+), betydelig miljøforbedring (++)
+++ / ++++	3 pluss (+++) 4 pluss (++++)	Benyttes i hovedsak der delområder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.

Figur 16: Forklaring på hvilken konsekvensgrad fargene i konsekvensvifta indikerer. Kilde: Miljødirektoratet.

5.2.2 TEMA SOM SKAL BEHANDLES I PLANBESKRIVELSEN

I tillegg til konsekvensutredninger gjennomført etter Statens Vegvesens håndbok V712 og Miljødirektoratets håndbok M-1941, er det behov for nærmere beskrivelse og vurdering av flere problemstillinger og forhold. Disse vurderingene innarbeides i planbeskrivelsen, eventuelt på bakgrunn av fagrapporter utarbeidet av personell med spisskompetanse på sine felt, eksempelvis geotekniker (grunnforhold), akustiker (støyforhold) miljørådgivere (forurensning i jord, luft og vann) m.m. Differensieringen mellom hva som skal konsekvensutredes eller vurderes gjennom planbeskrivelse og ev. oppstøttende fagrapporter er drøftet med kommunen på oppstartsmøtet.

5.3 Alternativer som skal vurderes

5.3.1 INNLEDNING

Konsekvenser vurderes for to alternative framtidige situasjoner: utbyggingsalternativet og nullalternativet. Disse er kort beskrevet under. Når det ikke planlegges utredet for flere utbyggingsalternativer, har de sin bakgrunn i at det er nettopp her forekomsten ligger, og at det er dette arealet som er tilgjengelig. Valgt utbyggingsareal er dessuten det som ligger nærmest eksisterende infrastruktur som overordnet vegsystem, kraftlinjer og andre inngrep.

5.3.2 NULLALTERNATIVET

Referansealternativet, «nullalternativet» er den framtidige situasjonen man har dersom tiltaket ikke realiseres, og dagens situasjon videreføres. Dagens situasjon og bruk er tråd med gjeldende planstatus. Nullalternativet fungerer som et sammenligningsgrunnlag for utbyggingsalternativet.

5.3.3 UTBYGGINGSALTERNATIVET

Utbyggingsalternativet er den framtidige situasjonen man har dersom tiltaket gjennomføres.

5.4 Konsekvensutredningstema - metode og datagrunnlag

5.4.1 INNLEDNING

På bakgrunn av kunnskap om planområdet, gjeldende planer og føringer fra Vadsø kommune i planoppstartsmøtet, tas det som utgangspunkt at det skal gjennomføres konsekvensutredninger for temaene nevnt i kapittel 44.2 – 4.4.8.

5.4.2 NATURMANGFOLD OG VANNMILJØ

Skallelvdalen er et område som preges av å være et slakt dalsøkk, med en rik fiskeelv som knytter Varangerhalvøya nasjonalpark til havet. Sletten i dalen preges av myr, lyng og småskratt, og har et rikt fugleliv. Det er derfor nødvendig med konsekvensutredning i tråd med anerkjent metodikk. Konsekvensutredningen vil utarbeides iht. Miljødirektoratets håndbok M-1941. Konsekvensutredning gjøres av både terrestrisk naturmangfold og vannmiljø, jf. vannforskriften § 12 og naturmangfoldloven §§ 8 – 12.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
Registeringer i offentlige databaser, eksisterende kartlegginger.	Svært viktig for vurdering av påvirkning på lokalt naturmangfold, og avdekke hvor det eventuelt ikke kan realiseres tiltak.	Feltarbeid (befaring, vannprøver m.m.). Konsekvensvurderingsrapport utarbeides iht. Miljødirektoratets håndbok M-1941.

5.4.3 LANDSKAPSBILDE

Kvartsittuttaket vil være et vesentlig inngrep i terrenget, og vil således påvirke opplevelsen av landskapsbildet i Skallelvdalen. Landskapet preges i dag av slake høydedrag, karrig vegetasjon og utsikt over store avstander. Det er derfor behov for å vurdere tiltakets nær- og fjernvirkning, som grunnlag for å vurdere eventuelle avbøtende tiltak.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
Registreringer i åpne databaser, og vurderinger gjort i tilknytning til	Temaet vurderes å ha noe beslutningsrelevans	Befaring med påfølgende KU-rapport og vurdering av påvirkning på landskapet i henhold til V712. Det vil utarbeides digital 3D-modell for visualisering av konsekvenser og som grunnlag for relevante tiltak.

5.4.4 KULTURMILJØ

Kulturmiljø og kulturminner er de sporene som er igjen etter menneskelig aktivitet i et område opp gjennom historien. Basert på allerede kartlagte kulturminner, har det vært bosetninger i og rundt planområdet siden helt tilbake til jernalderen og førreformatorisk tid.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
Eksisterende registreringer i kulturminnesøk/nordatlas, ev. offentlig tilgjengelige planer/rapporter.	Viktig for plassering av tiltak innenfor planområdet.	Befaring med påfølgende KU-rapport.

5.4.5 FRILUFTSLIV

Friluft og rekreasjon har en viktig egenverdi for både folkehelse og videreføring av lokal kulturarv. Skallelvdalen har vært en kilde til utnytting av naturbaserte ressurser siden jernalderen. Så lenge det har vært bosetting i området, er det naturlig å ta utgangspunkt i at naturområdene også har hatt/har en funksjon ift. både rekreasjon, friluftsliv og høsting. Det er etablert hyttefelt langs vegen nord for planområdet. Dette er et populært område, som er i bruk både sommer og vinter. Videre gjør nærheten til Varangerhalvøya nasjonalpark området til en god innfartsåre til naturopplevelser. Tiltakets konsekvenser for friluftslivsinteressene vurderes derfor som relevant å utrede.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
Åpne databaser og verdsettingskart. Registrerte turløyper og andre off. databaser.	Styrke beslutningsgrunnlag for plassering og utforming av tiltak, driftsvilkår/driftsmetoder/driftstid.	Dialog/intervju med lokale resurspersoner/org; turlag, hytteforening, Forum for natur og friluftsliv og andre. Konsekvensutredning for friluftsliv.

5.4.6 REINDRIFT

Hele Skallelvdalen inngår i vår-, sommer- og høstbeite for reinbeitedistrikt 6 - Varjajtnjarga / Varangerhalvøya. Basert på registreringer i NIBIOs database, er planområdet en del av beitetypene: vårbeiteland (oksebeite), sommerbeite (høyereliggende områder og luft), høstbeite (tidlig høstland) og høstvinterbeite (tidlige høstvinterbeite). Det vurderes derfor nødvendig å utrede konsekvensene av tiltaket for reindrifta.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
Reindriftas arealbrukskart (Kilden/NIBIO). Distriktsplaner. Øvrige rapporter.	Stor relevans for vurdering av plassering av tiltak, driftsform/driftsmidler/driftstider m.m.	Tradisjonskunnskap og erfaringer om bruk og påvirkning innhentes hos reindriftsutøvere og utmarksbrukere, møter/dialog/intervjuer. Konsekvensutredningen gjennomføres basert på metodikk fra V712 og M1941. Det er pr. d.d. ikke utarbeidet en egen metodikk for tema reindrift.

5.4.7 SAMISKE OG KVENSKE INTERESSER

Skallelv har lang historie for samisk og kvensk tilstedeværelse. Idag gjenspeiles dette i stedsnavn, slektsnavn , og tradisjoner for bruk av utmark. Dette inkluderer både elve- og fjordfiske, sanking, jakt, gårdsdrift m.m. Landbruk, reindrift og friluftsliv utredes som egne tema, slik at det ev. er særskilte samiske og/eller kvenske interesser utenom de generelle, som det må fokuseres på. Hvorvidt disse interessene skal vurderes gjennom planbeskrivelsen eller etter KU-metodikken må kanskje vurderes nærmere etter at innspillene ved høring av planprogrammet foreligger.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
Lokalhistoriske kilder Lokale planer og rapporter Offentlige databaser og arkiver	Relevans for vurdering av plassering av tiltak, driftsform/driftstider m.m.	Tradisjonskunnskap og erfaringer om bruk og påvirkning innhentes hos lokale ressurspersoner, organisasjoner, konsultasjon m.m. Utredningen gjøres iht. metodikk fra V712 eller gjennom planbeskrivelsen.

5.4.8 LANDBRUK

Per dags dato drives det aktivt jordbruk i Skallelv, med både innmarks- og utmarksbeite for sau. Beitene er i aktiv bruk i vår-, sommer-, og høsthalvåret. Det er ikke registrert noen form for skogdrift i området. Forslagsstiller ønsker å ha en god dialog med lokale bønder, og på denne måten i størst mulig grad samarbeide om driftstider, bruk av veg m.m. Basert på registrerte kartdata, er det ikke noen åpenbar konflikt mellom kjerneområdet for drift og landbruksinteressene i området, i form av utmarksbeite og dyrkbar mark.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
Lokalhistoriske kilder Lokale planer og rapporter Offentlige databaser og arkiver	Relevans for vurdering av plassering av tiltak, driftsform/driftstider m.m.	Tradisjonskunnskap og erfaringer om bruk og påvirkning innhentes hos lokale ressurspersoner, organisasjoner, konsultasjon m.m. Utredningen gjøres iht. metodikk fra V712 eller gjennom planbeskrivelsen.

5.5 Planbeskrivelse med fagrapporter og ROS-analyse

Enkelte tema utredes enklere enn ved formell konsekvensutredning, eller gjennom fagrapporter utarbeidet av spesialfag-medarbeidere. Dette gjøres gjennom planbeskrivelsen som følger alle reguleringsplaner. Dette er dokumentene en reguleringsplan skal bestå av. Forslag til detaljregulering skal bestå av

1. Plankart (rettslig bindende)
2. Planbestemmelser (rettslig bindende)
3. Planbeskrivelse med følgende vedlegg
 - a. risiko- og sårbarhetsanalyse
 - b. konsekvensutredninger for utvalgte tema, jf. kap. 4.6.
 - c. fagrapporter for utvalgte tema, jf. kap. 4.6
 - d. illustrasjoner i 2- og 3D
 - e. annet underlag

I planbeskrivelsen skal det redegjøres for planens virkninger for ulike relevante tema som ikke skal konsekvensutredes. Dette gjelder blant annet barn og unge, teknisk og sosial infrastruktur, universell utforming, energibruk, estetikk m.m. Temaene framkommer av vedlagte referat fra planoppstartsmøtet med Vadsø kommune.

5.6 Oppsummering

I tabellen under oppsummeres hvilke temaer som vurderes å bli påvirket av planlagt tiltaket, som har særlig beslutningsrelevans for detaljreguleringen, og på hvilken måte de blir utredet og vurdert i prosessen:

Tema	Metode for utredning
1. Forurensning	Fagrapport til ROS-analysen
2. Friluftsliv	Konsekvensutredning iht. M-1941
3. Geoteknikk (grunnundersøkelser og geoteknisk vurdering)	Fagrapport til ROS-analysen
4. Klimagassutslipp	Fagrapport
5. Kulturmiljø	Konsekvensutredning iht. M-1941
6. Landbruk/naturressurser	Konsekvensutredning iht. M-1941 / V712
7. Landskapsbilde	Konsekvensutredning iht. M-1941
8. Luftmiljø	Fagrapport til ROS-analysen
9. Naturmangfold og vannmiljø	Konsekvensutredning iht. M-1941
10. Reindrift	Konsekvensutredning iht. M-1941 / V712
11. Samiske og kvenske interesser	Konsekvensutredning iht. M-1941 / V712
12. Støy	Fagrapport til ROS-analysen
13. Trafikkforhold	Fagrapport til ROS-analysen, bl.a.
14. Se tema i vedlagt referat fra planoppstartsmøte	Planbeskrivelse

6. Planprosess og medvirkning

6.1 Planprosess

Planprosessens hovedfaser er illustrert i figuren under. Vi er nå i fasen kalt Planoppstart og planprogram.

Oppstartsmøte med kommunen er avholdt, kommunen har anbefalt oppstart av regulering, og planprogram sendes ut på høring til berørte parter og legges ut til høring og offentlig ettersyn. Dette skjer parallelt med at oppstart av planarbeid varsles. Etter at varslings- og høringsperioden er over, og planforslaget er fastsatt, vil fase to med utredninger og utforming av planforslaget starte opp.

I den siste fasen er det kommunen som har ansvaret for planprosessen. Kommunen beslutter om planforslaget skal sendes ut på høring og legges ut til offentlig ettersyn, og tar stilling til innkomne merknader og ev. innsigelser fra berørte myndigheter. Disse kan medføre justeringer av planforslaget, ev. etter mekling, før sluttbehandling og kunngjøring av vedtatt plan. Dersom man ikke kommer til enighet mellom kommunen og den myndigheten som har fremmet innsigelse, går planforslaget til Kommunaldepartementet for endelig avgjørelse.

Figur 17 Oversikt over samlet planprosess. NB. Her vises det til bestemmelsene om kommuneplaner (pbl. kap.11), men prosessen er den samme for reguleringsplaner (kap. 12). For reguleringsvedtak er det imidlertid klageadgang. Kilde: Kommunal- og distriktsdepartementet.

6.2 Informasjon og medvirkning

6.2.1 VARSEL OM OPPSTART OG HØRING AV PLANPROGRAM

Enhver som fremmer planforslag skal legge til rette for medvirkning jf. pbl § 5-1. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Videre inneholder Sametingets planveileder retningslinjer om medvirkning for berørte samiske interesser. Alle offentlig organer, herunder Sametinget, har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres saksfelt eller deres egne planer og vedtak, og skal gi planmyndighetene informasjon som kan ha betydning for planleggingen.

Berørte naboer, myndigheter og andre interessenter vil få muligheten til å medvirke til planforslagets utforming og prosess gjennom varsel om oppstart (= innspill til utforming av planforslaget) og høring av planprogram (= innspill til planprosessen og utredningene). Igangsetting av planarbeidet kunngjøres gjennom annonse i papir- og nettversjon av IFinnmark, Henning Larsens nettside, og Vadsø kommunes hjemmeside. Forslag til planprogram vil sammen med øvrige varslingsdokumenter være tilgjengelig på de nevnte nettsidene.

Forslagsstiller ønsker å legge til rette for en best mulig medvirkning i planprosessen. Det er derfor ønskelig å fange opp synspunkter, krav og føringer fra forvaltning, lokalbefolkning, næringsliv, hjemmels- og rettighetshavere og interesseorganisasjoner m.m. så tidlig som mulig. Det planlegges også å presentere plansaken i regionalt planforum

og avholde åpent møte så tidlig som mulig i prosessen.

6.2.2 KONSULTASJONSPLIKT ETTER SAMELOVEN

Sameloven § 4-4 fastslår at kommunen har plikt til å konsultere representanter for berørte samiske interesser i saker om lokale forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte. I varsel om oppstart av planarbeid vil det orienteres om rett og plikt til konsultasjon etter sameloven, slik at de som ønsker dette kan melde tilbake om det. Eventuelle konsultasjoner må gjennomføres av kommunen, men forslagsstiller vil kunne medvirke til gjennomføringen.

6.3 Framdriftsplan for detaljreguleringen

Under følger en tentativ framdriftsplan for arbeidet. Framdriften vil være avhengig av hvilke innspill som kommer, både til planprogrammet og varsel om oppstart. Kunnskapsinnhenting som skal foregå gjennom kontakt med berørte parter og feltundersøkelser kan også påvirke framdriften.

Aktivitet /milepæl	Kvartal 1/2025	Kvartal 2/2025	Kvartal 3/2025	Kvartal 4/2025	Kvartal 1/2026	Kvartal 2/2026
Oppstartsmøte m/kommunen						
Varsel oppstart						
Regionalt planforum						
Åpent møte i Vadsø						
Høring planprogram						
Fastsettelse av planprogram						
Datainnsamling, utredninger						
Utarbeide planforslag						
Regionalt planforum						
Høring/OE av planforslag						
Revisjon og sluttbehandling						

7. Referanser

I forbindelse med utarbeidelse av planprogrammet, er følgende kilder anvendt:

Databaser

- www.naturbase.no – naturmangfold og naturverdier i området
- www.nibio.no – naturmangfold og ressursbruk i området
- www.nordatlas.no – innledende kartlegging av naturforhold interesser
- www.nve.no - NVEs atlastjeneste til innledende kartlegging av naturfarer og andre forhold i og rundt planområdet
- www.kulturminnesøk.no - oversikt over allerede identifiserte kulturminner
- www.ngu.no – oversikt over kartlagte bergarter og mineralressurser i Norge

Offentlige veiledere og rammeverk

- Plan- og bygningsloven
- Mineralloven
- Forskrift om konsekvensutredninger
- Kommunekart – database for planforhold
- Naturhensyn i planlegging – rapport
- Fylkeskommunal strategiplan
- Kommunale planer

Annen info

- Prøverapport fra oppdragsgiver
- Befaring i planområdet
- Dialog med oppdragsgiver og geolog

Forsidebilde: foto tatt på planrådgivers befaring i planområdet, september 2024.

8. Vedlegg

Listet over vedlegg tilknyttet planprogrammet:

1. Planinitiativ, innsendt til Vadsø kommune 19.12.2024.
2. Referat fra oppstartsmøte 19.01.2025
3. Vedtak fra utvalg for plan, miljø og kultur 09.04.2025.

Arkivsaksnr: 2025/1476-6

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 29.08.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra	43/25	03.09.2025

Dispensasjonpraksis i utvidet Jaktfelt Vardø i Varangerhalvøya nasjonalpark og Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde

Vedlegg:

- 1 Tilbakemelding om utvidelse av elgvald - Varangerhalvøya nasjonalpark og Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - Vardø og Båtsfjord kommuner
- 2 Saksprotokoll Behandling av søknad om utvidelse av elgvald i Vardø og Båtsfjord kommuner - Varangerhalvøya nasjonalpark og Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde
- 3 Dispensasjon til bruk av ATV ved frakta v felt elg - Jaktfelt Vardø 2024 - Varangerhalvøya nasjo

Forvalters innstilling

I utvidet valdsone i Komagdalen på båtsfjordsiden innstilles på at det ikke gis dispensasjon til å frakte elg med ATV, utenom på selve kjøresporet. Det utlånes transportbrett som kan dra slakt til kjøretøyet. Kjøresporet til Hubehytta skal benyttes.

På kjøresporet på sydsiden av elva opp mot Porten gis ikke tillatelse til frakt av elg med motorkjøretøy ovenfor parti merket rødt i kart under. Her må transportbrett benyttes.

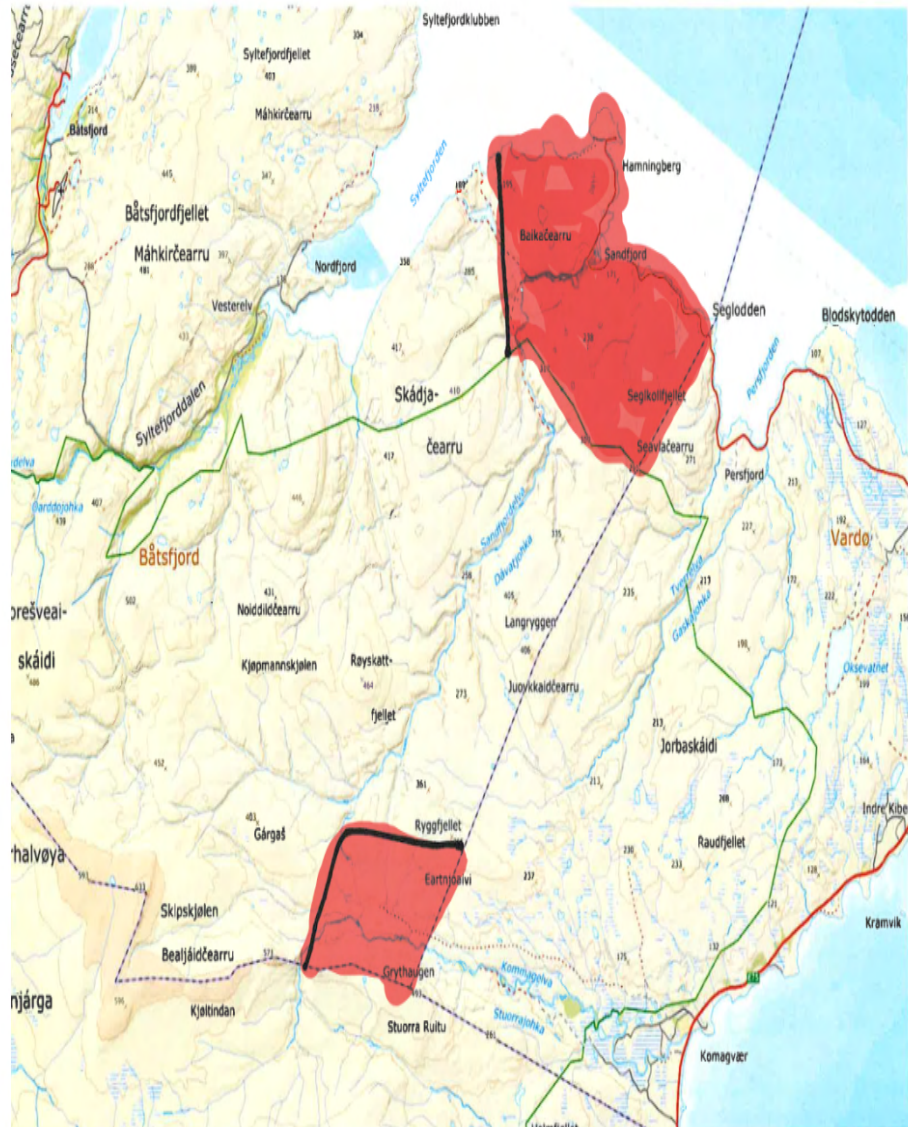
Om elg skal hentes i myr må det benyttes transportbrett. Det kan kjøres ATV ut av kjøresporet for å hente elg med transportbrett på gressmark og rabber, men ikke i myrterreng. Henger må da stå igjen på kjøresporet.

Kjørespor opp til Slaktafjell – som saueneringen også får dispensasjon til å bruke kan benyttes.

I Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde lages et sonekart for hvilke kjørespor som kan benyttes. Her kan det ikke kjøres i landskapsformasjoner som skades av ATV som strandhevinger, rullestein, sanddyner etc. Om elg skal hentes i myr må det benyttes transportbrett. Det kan kjøres ATV ut av kjøresporet for å hente elg med transportbrett på gressmark og rabber, men ikke i myrterreng. Henger må da stå igjen på kjøresporet.

Saksopplysninger

Basert på henvendelse fra Finnmarkseiendommen om å utvide Vardøvaldet inn i deler av Båtsfjord kommune, av praktiske og geografiske hensyn, var Varangerhalvøya nasjonalparkstyre positive til dette.

Kart 1 – foreslått utvidet jaktområde i jaktfelt Vardø som går inn i Båtsfjord kommune markert rødt.

Tilbakemeldingen var (vedlagt)

Styret gir sin tilslutning til at jaktvald for elg i Vardø- og Båtsfjord kommuner kan utvides til de foreslåtte områdene markert rødt i kart1 under, hvor elgen i dag observeres jevnlig jamfør FEFOs forslag. En målstyrt forvaltning tilsier at elgstammen lettest beskattes på en bærekraftig måte ved at jakten pågår i helhetlig leveområde.

Vilkår er at utvidet jaktområde og aktiviteten inn i nytt område ikke bidrar til at verneformålet forringes.

Motorisert ferdsel benyttes ofte ved elgjakten i dag ved uttransport av felte dyr, og en av truslene mot verneområdene identifisert i verneprosessen var effekter av økt motorisert ferdsel. Utvidet område for jakt medfører utvidet område for motorisert ferdsel.

ATV benyttes i dag i valdet for uttransport av felt elg, basert på dispensasjon fra verneforskriftene og styret har i tillegg tilbudt utlån av transportbrett for et godt miljøtilpasset virkemiddel for utfrakt til jaktlaget – for å hindre sporsetting.

Det kan ikke forventes dispensasjon til frakt av mannskap eller utstyr inn i jaktområdene, da det verken er tradisjon eller praksis for dette. Grunneier må legge til grunn at dette skjer til fots, selv om avstandene blir lange.

Om elgen felles i myrområder eller i områder med rullestein i landskapsvernområdet, er det fare for at det settes varige spor og at eventuelle kjørespor bidrar til at myr dreneres eller landskapskarakterer som skal ivaretas ødelegges, og at naturtypen/ landskapet forringes. Dette må unngås med tilstrekkelig informasjon til jaktlaget på forhånd.

Grunneier må legge til grunn at nasjonalparkstyret vil innlede en dispensasjonspraksis som sikrer verneverdiene. Vi forventer at grunneier synliggjør verneområdegrensene i jaktfeltkartene, og tegner inn egnede veier, barmarksløyper og kjørespor, slik at

kjørerute inn til aktuelt område for evt. utfrakt av felt elg er tydelig for jaktlag på forhånd i verneområdene. Tydelig og konkret informasjon fremmer ønsket praksis i området.

Det bør fremkomme tydelig hvilke verneforskrifter som gjelder for aktuelt område for det aktuelle jaktlaget.

Nasjonalparkstyret vil være behjelpelig med å velge ut egnede kjørespor, barmarksløyper og kjørespor som kan synliggjøres i jaktfeltkartet.

Vurdering

Praksis for dispensasjoner inntil nå i Vardø – valdet har vært jamfør vedlagt dispensasjon fra 2024.

Valdet er en av to som også får dispensasjon for utfrakt av et tilleggsdyr- altså 2+1 kvote. De siste årene er det skutt 3 dyr i nasjonalparken i Vardø valdet. Det er et av to vald hvor samtlige elger på kvoten ofte felles i nasjonalparken.

Ny sonering øverst i Komagdalen går i Båtsfjord kommune, hvor det da også kan jaktes i 2025. Det kan medføre behov for kjøring i områder det ikke har vært kjørt med ATV og henger med tungt lass før. Erfaringene hittil er at det er behov for å være føre – var, og med at spor av ATV – bruk i Komagdalen har hatt en negativ utvikling.

Forvalter har befart traseen som går opp til Porten på sydvestsiden av Komagelva. Her var dype kjørespor. Dette bar preg av at man har transportert noe tungt, sannsynligvis fra elgjakten.

Kjøresporet som går på østsiden av elva opp mot Hube-hytta, er blitt mye tydeligere brukt de siste årene og enkelte myrpartier tyder det på at det er gått gjennom myrlaget og blitt stygge sår. I lys av dette vurderer forvalter at man bør være føre – var før sporutviklingen blir enda verre, og man bør være mer restriktiv enn man har vært hittil. Elgjaktlag får utlånt plastbrett – såkalt transportbrett. Disse passer for frakt av kalv og ungdyr. Større dyr må da eventuelt parteres og fraktes delvis, om de felles i myr og bæresvake områder.

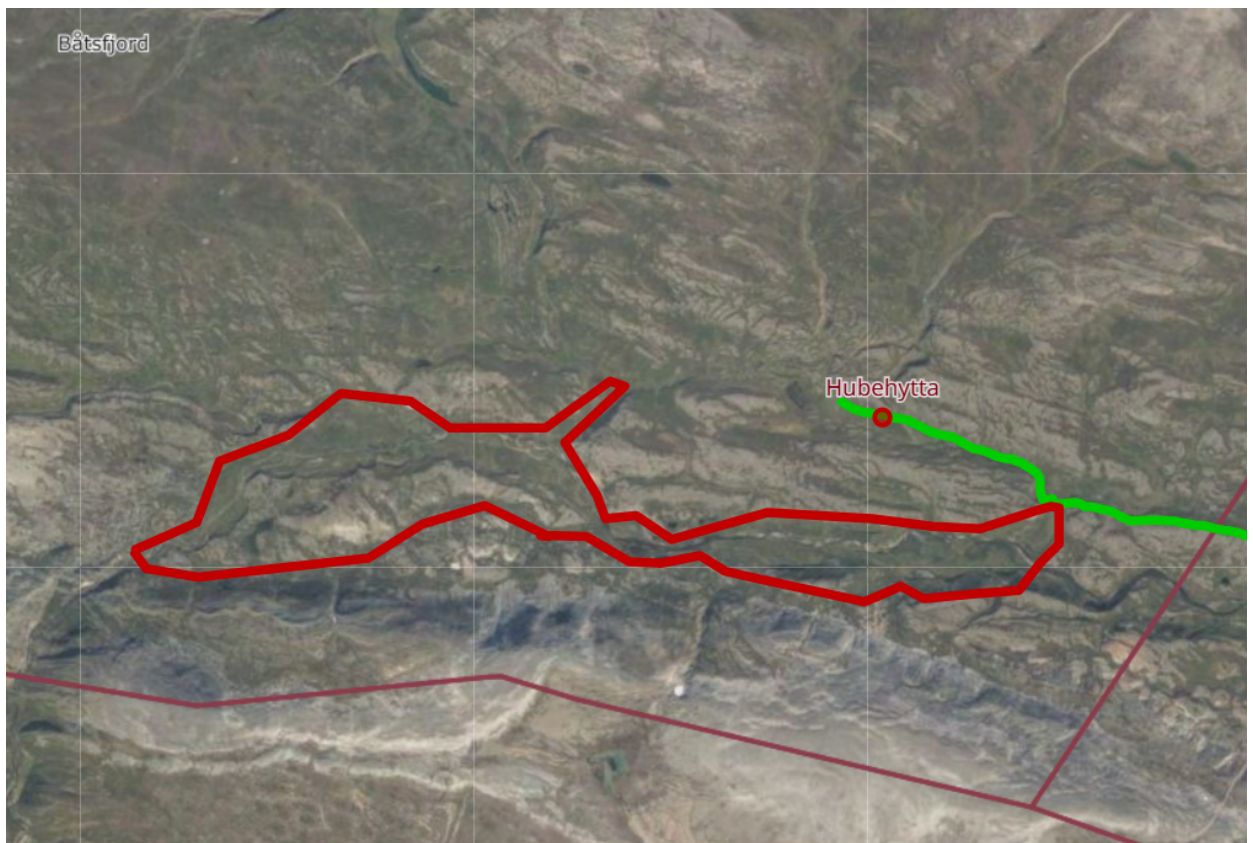
For å unngå utilsiktet sporsetting av frakt av elg med ATV og henger i nye områder foreslår forvalter at man stiller vilkår for dispensasjoner, til bruk av transportbrett utenfor kjørespor i Komagdalen – i utvidet del av Vardøvaldet øverst i Komagdalen. Dvs. at man må parkere ATV med henger på kjøresporet, og benytte transportbrettet fra skuddplassen bort til kjøretøyet på kjøresporet.

På gressmark kan man eventuelt tillate bruk av ATV med transportbrett bak, men ikke i myr eller på stein / blokkmark. ATV – henger må da parkeres på kjøresporet. Det foreslås at det gis anledning til å benytte samme kjørespor som saueneeringen benytter – inkl. til reingjerde ved Slaktarfjell.

Ved Portsletta på sydsiden av elva er det etablert dype kjørespor i noen partier. Sannsynligvis skapt av frakt av noe tungt på henger bak ATV. Forvalter foreslår at man kun gir dispensasjon til bruk av ATV ved punkt nedenfor området med dype kjørespor på sydsiden av elva. Herfra og opp må man kun benytte transportbrett.

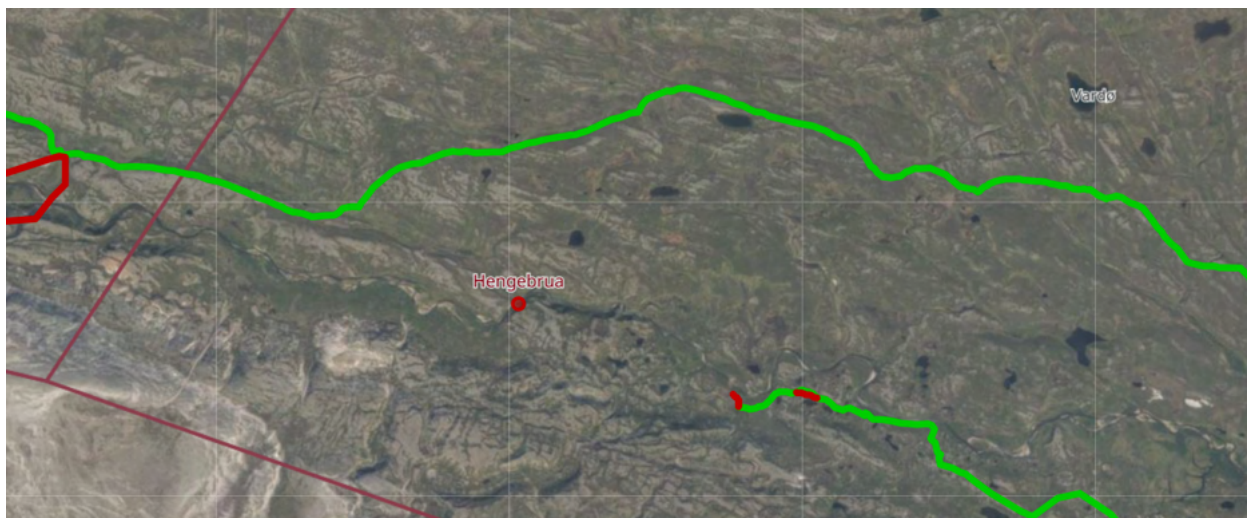
For utvidet område av Vardø valdet innstilles på at det ikke gis dispensasjon til bruk av ATV ut av kjøresporet til Hubehytta, men at det da benyttes transportbrett fra fellingsplass bort til kjøretøy på kjøresporet. I rødt polygon i kart er det aldri før benyttet ATV med henger og tungt lass. Forvalter innstiller på at man heller ikke gir dispensasjon her da erfaringene lenger ned i dalen viser at det blir sporsetting av elgjakten. Om samme praksis utvides eller fortsetter, vil området sakte men sikkert bli forringet av ATV spor.

I Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde er det også sårbare rullesteinstrender, hevinger og landskapsformer som skal ivaretas. Her kan det ikke kjøres ATV i alle områder. Det innstilles på at forvalter får i oppdrag å lage kart basert på Ortofoto som viser hvilke kjørespor som kan benyttes. Noe kartlegging av kjørespor gjenstår før kartet er ferdig. Foreslås lagt frem for arbeidsutvalget.

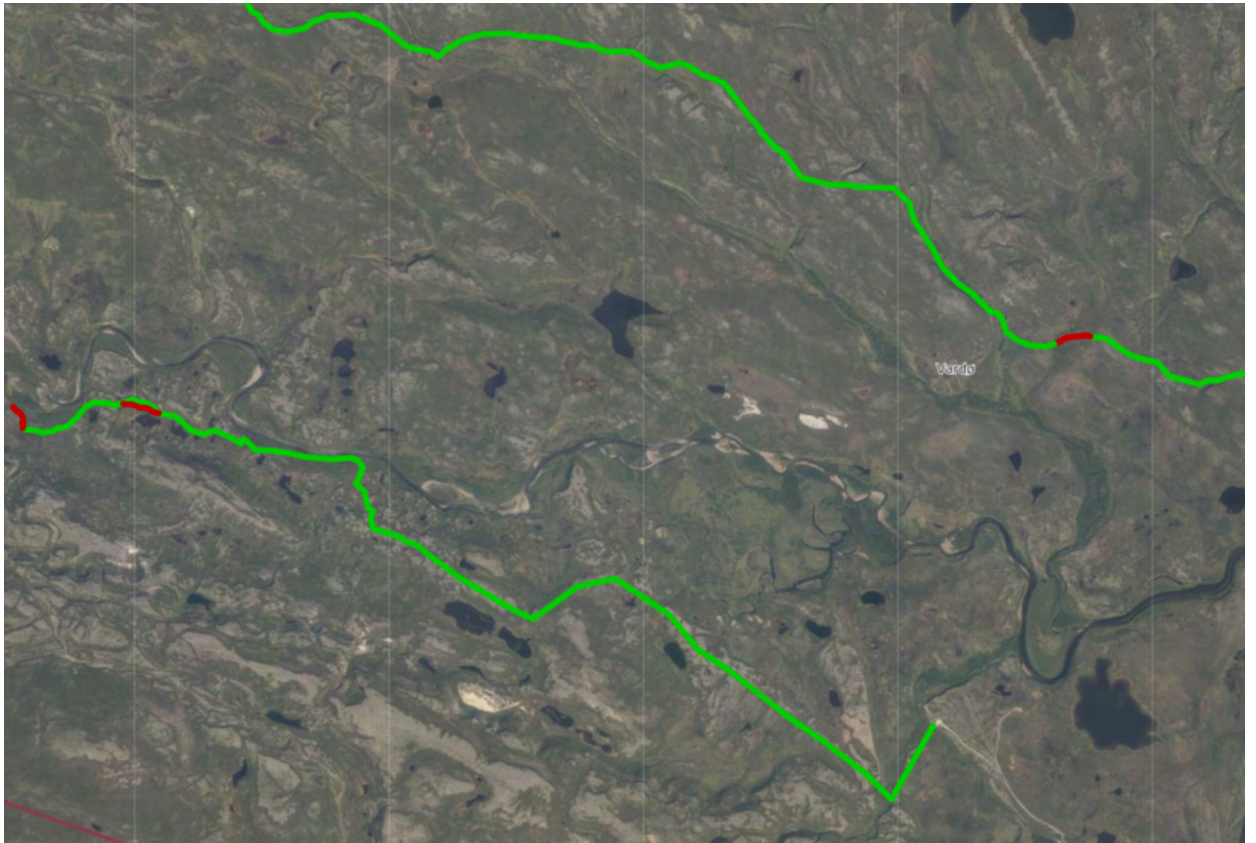
Kart 1

Område i Båtsfjord – utvidet del av Vardø valdet

Kart 2

Område ved hengebrua – rød sone på grønne linje viser områder med dype kjørespor som er forverret de 2-3 siste årene.

Kart 3

Område nederst i komagdalen – kjørespor – grønt angir kjørespor som er ok, mens rød er part som er noe preget av dype kjørespor / punktert myr.

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Finnmarkseiendommen
Postboks 133
9811 VADSØ

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/1476-0 432.3

Deres ref.

Dato 26.02.2025

Om elgvald i Vardø og Båtsfjord kommuner - tilbakemelding fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Det vises til henvendelse fra Finnmarkseiendommen om elgvald og areal i Båtsfjord og Vardø kommuner.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre tok stilling til saken i styremøte 24.02.2025, i vedtak i sak 13/25.

Saksfremlegg med protokoll hvor innstilling og vedtak er vedlagt.

Klageadgang

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:

- 1 Saksprotokoll Behandling av søknad om utvidelse av elgvald i Vardø og Båtsfjord kommuner - Varangerhalvøya nasjonalpark og Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde

Kopi til:

Båtsfjord kommune	Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Vardø kommune	Postboks 292	9951	VARDØ
Várjajtnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat	Rasengveien	9840	VARANGERBOTN
Niillas Sara Smuk	2		
Statens naturoppsyn Tana og Vadsø			
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjárgga álbmotmeahcci
Naturresevat	Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Arkivsaksnr: 2025/1476-0

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 06.02.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyret/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	13/25	24.02.2025

Behandling av søknad om utvidelse av elgvald i Vardø og Båtsfjord kommuner - Varangerhalvøya nasjonalpark og Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde

Forvalters innstilling

Styret gir sin tilslutning til at jaktvald for elg i Vardø- og Båtsfjord kommuner kan utvides til de foreslåtte områdene markert rødt i kart1 under, hvor elgen i dag observeres jevnlig jamfør FEFOs forslag. En målstyrt forvaltning tilsier at elgstammen lettest beskattes på en bærekraftig måte ved at jakten pågår i helhetlig leveområde.

Vilkår er at utvidet jaktområde og aktiviteten inn i nytt område ikke bidrar til at verneformålet forringes.

Motorisert ferdsel benyttes ofte ved elgjakten i dag ved uttransport av felte dyr, og en av truslene mot verneområdene identifisert i verneprosessen var effekter av økt motorisert ferdsel. Utvidet område for jakt medfører utvidet område for motorisert ferdsel.

ATV benyttes i dag i valdet for uttransport av felt elg, basert på dispensasjon fra verneforskriftene og styret har i tillegg tilbudt utlån av transportbrett for et godt miljøtilpasset virkemiddel for utfrakt til jaktlaget – for å hindre sporsetting.

Det kan ikke forventes dispensasjon til frakt av mannskap eller utstyr inn i jaktområdene, da det verken er tradisjon eller praksis for dette. Grunneier må legge til grunn at dette skjer til fots, selv om avstandene blir lange.

Om elgen felles i myrområder eller i områder med rullestein i landskapsvernområdet, er det fare for at det settes varige spor og at eventuelle kjørespor bidrar til at myr dreneres eller landskapskarakterer som skal ivaretas ødelegges, og at naturtypen/ landskapet forringes. Dette må unngås med tilstrekkelig informasjon til jaktlaget på forhånd.

Grunneier må legge til grunn at nasjonalparkstyret vil innlede en dispensasjonspraksis som sikrer verneverdiene. Vi forventer at grunneier synliggjør verneområdegrensene i jaktfeltkartene, og tegner inn egnede veier, barmarksløyper og kjørespor, slik at

kjørerute inn til aktuelt område for evt. utfrakt av felt elg er tydelig for jaktlag på forhånd i verneområdene. Tydelig og konkret informasjon fremmer ønsket praksis i området.

Det bør fremkomme tydelig hvilke verneforskrifter som gjelder for aktuelt område for det aktuelle jaktlaget.

Nasjonalparkstyret vil være behjelpelig med å velge ut egnede kjørespor, barmarksløyper og kjørespor som kan synliggjøres i jaktfeltkartet.

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 24.02.2025

Behandling

Vedtak

Som innstilt.
Enstemmig.

Saksopplysninger

Finnmarkseiendommen skriver i sin søknad

FeFo er jaktrettshaver på elg i Vardø, Vadsø og Båtsfjord kommuner. Som jaktrettshaver er det FeFo sin oppgave å søke kommunene om blant annet godkjenning og endring av elgvald.

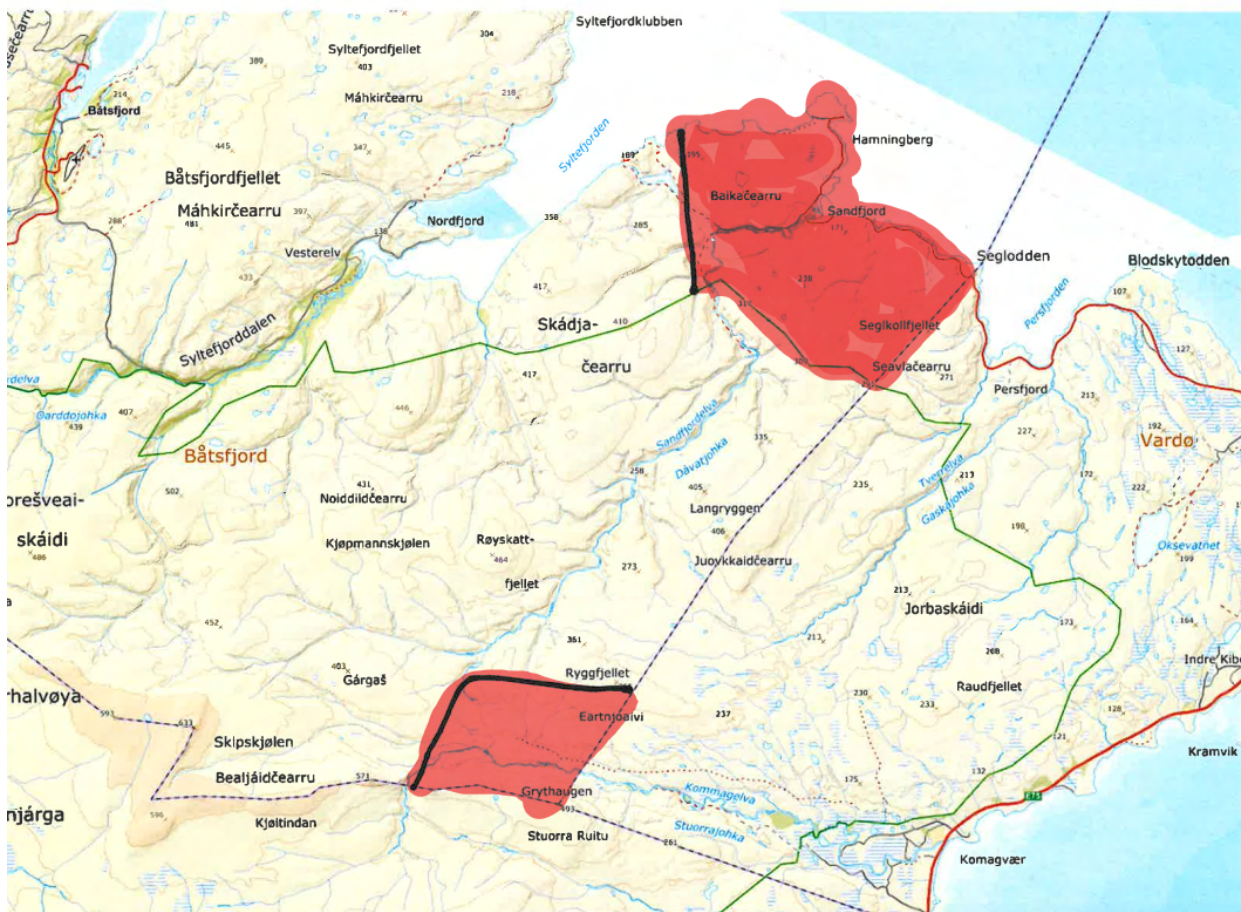
Kommunene Vardø, Vadsø og Båtsfjord inngår i bestandsplanområdet Tana-Varanger. Vardø-Vadsø utgjør et felles vald, mens Båtsfjord er et eget vald. I dag er det bare ett jaktfelt i Vardø kommune. Jaktfeltet strekker seg fra Komagvær og opp Komagdalen helt til kommunegrensa mellom Vardø og Båtsfjord. Jaktfeltet grenser til jaktfelt Skallelv i vest, men mesteparten av jaktfeltet grenser ikke til andre elgjaktfelt. Grensene i valdet Vardø- Vadsø følger dagens jaktfeltgrenser, og ligger i sin helhet innenfor Vardø og Vadsø kommuner. Dagens jaktfeltgrenser kan du for øvrig se i kartløsningen på våre hjemmesider.

Etter jakta i 2022 ble det observert elg i øvre del av Komagdalen og i Sandfjorddalen, begge i Båtsfjord kommune. Områdene inngår ikke i noe jaktfelt i dag. Bestandsplangruppa for Tana-Varanger bestandsplanområde ønsker å gjøre disse områdene tilgjengelig for ordinær jakt. FeFo mener det mest hensiktsmessige er å utvide jaktfelt Vardø inn i Båtsfjord kommune, slik at man kan jakte elg lengre opp i Komagdalen samt i Sandfjorddalen (se vedlagt kart, der områdene vi ønsker å inkludere i valdet er merket rødt). Endringsforslaget innebærer at jaktfelt Vardø blir kommuneoverskridende, samt en utvidelse av Vadsø-Vardø-valdet inn i Båtsfjord

kommune. I henhold til hjorteviltforskriftens § 11 må endringer i valdgrense godkjennes av berørte kommuner.

FeFo søker med dette om å utvide elgvaldet Vardø-Vadsø inn i Båtsfjord kommune som vist på vedlagte kart. Med mindre kommunene blir enige om noe annet, foreslår FeFo at Vardø kommune forvalter det kommuneoverskridende jaktfeltet, siden mesteparten av det jaktbare arealet ligger i Vardø kommune.

Likelydende søknad sendes til Båtsfjord, Vardø og Vadsø kommuner.

Kart 1 – foreslått utvidet jaktområde i jaktfelt Vardø som går inn i Båtsfjord kommune markert rødt.

Vurdering

Regelverket

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og verneforskriften for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde, samt naturmangfoldsloven (NML).

Verneforskriftene

Formålet med vernet er beskrevet i verneforskriftens § 2 for begge områder, hvor det i paragrafens første ledd står for verneforskriften for **nasjonalparken**:

”Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner”

Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

”Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter.”

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreformål, blant annet:

«d) Bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengkjøretøy eller luftfartøy til uttransport av elgslakt.»

Verneforskriften for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde sier;

Formålet med opprettelsen av Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og arktisk preget natur- og kulturlandskap med det biologiske mangfold som kjennetegner landskapet. Området har særegne geologiske formasjoner i steiltstående bergarter, og frodige dalbotner med forekomster av sjeldne plantearter som står i sterk kontrast til de nakne fjellplatåene. Den ville og særpregete næringskysten i nord er typisk for Øst-Finnmark, og står i skarp kontrast til det rolige, geologisk sett millioner av år gamle landskapet innover halvøya.

Landskapsvernområdet skal, sammen med Varangerhalvøya nasjonalpark, bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange kulturminner.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift.

3. Dyrelivet

3.1. Nye dyrearter må ikke innføres.

3.2. Jakt etter viltloven, saltvannsfiskeloven eller etter reindriftsrettens regler er tillatt

4. Ferdsel

4.1. All ferdsel skal skje varsomt og slik at det ikke skjer skade på vegetasjon, dyreliv og kulturminne

5. Motorferdsel

5.1. Motorferdsel på barmark er forbudt, med unntak av motorferdsel hjemlet i [lov 10. juni 1977 nr. 82](#) om motorferdsel i utmark og vassdrag [§ 4](#), og bruk av åpen barmarksløype ved Vesterelva i Persfjorden.

På snødekt mark gjelder bestemmelsene i [lov 10. juni 1977 nr. 82](#) om motorferdsel i utmark og vassdrag.

5.2. Forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#), kan gi tillatelse til bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengkjøretøy til uttransport av elgslakt.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Vurdering

Vardø kommune har i dag et jaktfelt organisert under Vardø-Vadsø valdet. Geografisk sett grenser mest aktuelt jaktområde i Vardø til Båtsfjord kommune. Kommunegrensen mellom Vardø og Båtsfjord gjør at disse områdene ikke omfattes av «Vardø jaktfelt». Jaktfelt Vardø har hatt 3 dyrs kvote i 2024 og kvotene felles stort sett årlig, slik at en arealutvidelse i Komagdalen eller ut mot Sandfjorddalen vurderes ikke for å være et viktig argument for å kunne fylle kvoten. Derimot er forvalter kjent med at elg observeres i Sandfjorden og ut mot Hamningberg hver sommer. Sandfjorddalen har også store vierkratt nederst i dalen.

Elgen trives også godt øverst i Komagdalen, som også er et viktig vinterbeiteområde.

Hensikten med jakten er å høste av overskuddet jamfør fastsatte mål i bestandsplanen og det er vanlig å rette jakttrykket til den helhetlige bestanden for å høste et representativt utvalg jamfør avskytningsmål for kategorien av dyr som fins i bestanden.

Det er ingen tradisjon for elgjakt i disse områdene da det ikke har vært åpnet for det pga. administrative hindringer som kommunegrenser. Det ble første gang åpnet for elgjakt i Vardøvaldet i nasjonalparken for 5-6 år siden. Dette etter at elgen var blitt et vanlig syn også i Vardø kommune og det var behov for å regulere bestanden, noe det også er i dag og vil være fremover.

Forvalter ser ikke at utvidelse av areal for Vardøvaldet inn i Båtsfjord kommune er problematisk i forhold til å ivareta verneverdiene, og verneforskriftene åpner for det. Aktiviteten vil ikke stride mot verneverdiene eller true verneformålet.

Jamfør Naturmangfoldlovens § 8 kjenner vi godt til effekten av elgjakt på områdene det skjer i dag. Naturmangfoldlovens 9 «føre var hensyn» - er lite aktuelle. Elgjakten fører ikke med seg en aktivitet av omfang som stiller spørsmål til om den samlede belastningen jamfør Naturmangfoldlovens § 10 blir for høy. Jakten skjer ved at jeger går inn i området og eventuelle felte dyr fraktes ut på en enkelttur på et kjøretøy som fraktes inn i området kun når det er felt dyr. Det er noe motorisert ferdsel på barmark ved reindrift, men kjørespor benyttes inn i området. Utover dette kjøres det i forbindelse med driving av rein til slaktegjerdet i Krampenes. Statens naturoppsyn benytter ATV når fôr til foringsstasjoner for fjellrev skal fylles på sommerstid – men kun når det er nødvendig.

For de aktuelle områdene vil det være viktig at Finnmarkseiendommen stiller krav til en miljøtilpasset utfrakt for å unngå at terrenget kjøres sund ved utfrakt av felt elg. Det er ikke praksis for å tillate motorisert ferdsel inn i vald for å etablere leir, eller frakt leirutstyr. Det bør markeres avklart kjørerute på eksisterende kjørespor i jaktfeltkartet inn i Komagdalen, om det blir behov for frakt av felt elg med ATV. Området har ikke mobildekning og dette vil lette behovet og bidra til tydeliggjøring av ønsket praksis. Jaktlag bør benytte transportbrett frem til eksisterende kjørespor i områder det er fare for å sette spor pga. evt. tung last på kjøretøy og henger. Vi kjenner et eksempel hvor både en stor elgokse og elgkalv ble fraktet ut samtidig i samme tur med ATV. Eksempel på en praksis som kan medføre varige spor pga. vekten, som er viktig å unngå i fremtiden i de aktuelle områdene.

Retningslinjer for dispensasjoner for frakt av felt elg ut av nasjonalparken og landskapsvernområde vil bli gjennomgått i forvaltningsplanarbeidet for områdene. Det legges til

grunn at våtere værforhold av klimaendringene og mangel på barfrost i årene fremover vil medføre at dagens praksis for dispensasjon til bruk av ATV ved elgjakten kan bli noe endret på sikt. Dette da mange områder er sårbare for sporsetting av bruk av ATV. Tydeligere krav til bruk av transportbrett kan bli aktuelt.

John Arne Kristiansens Jaktlag

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2024/8229-2 432.3

Deres ref.

Dato 09.09.2024

Dispensasjon til bruk av ATV ved frakt av felt elg - Jaktfelt Vardø 2024 - Varangerhalvøya nasjonalpark - John Arne Kristiansen - jaktlag

Vi viser til din søknad på vegne av ditt elgjaktlag.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter, som i sak 13/2013 i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er delegert myndighet til å fatte vedtak i saker som behandles etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3 punkt 6.3 d gis **jaktlaget til John Arne Kristiansen** tillatelse til å kjøre 2 – turer **med en** ATV / 6-hjuling. Skulle jaktlaget få tildelt ytterligere et tilleggsdyr som felles i nasjonalparken, kan dette også fraktes ut med ATV (dispensasjon nr.3). På snødekt og frossen mark kan snøskuter benyttes som alternativ. Formålet er utkjøring av felt elg i jaktfeltet i jaktperioden for elg høsten 2024. Dispensasjonen gjelder for jaktlaget innen årets elgjakttid for jaktfeltet -Vardø.

1 Regn.nr: LX 8022 Fører: Øystein Ervik 2 Regn.nr: LE 4123 Fører: John Erik Krogh Hegge

Tillatelsen gjelder ikke for kjøring med Volvo feltvogn, eller annen bil eller traktor.

Vilkår for tillatelsen:

- All kjøring må foregå på mark med god bæreevne.
- Kjøring i fuktige områder hvor kjøretøyet synker ned i underlaget er ikke tillatt. Søker oppfordres til å benytte transportbrett som hjelpemiddel til uttransport ved fellinger i de aller våteste områdene.
- Eksisterende kjørespor skal benyttes hvis det finnes i det aktuelle området.

- Tillatelsen omfatter ikke rydding av skog/kratt.
- Kjøringen kan utføres av jaktleder eller jegere som er registrert på jaktlaget hos FEFO på det tidspunktet som elgen er felt.
- Jaktlag skal rapportere inn fellinger **innen 24 timer** inkludert fellingsposisjon innenfor verneområdene, på sms til nasjonalparkforvalter og Statens naturoppsyn på tlf. 41470437 / 98041906 / 95038207.
- Ved mangelfull rapportering risikerer jaktlaget å ikke få dispensasjon til å bruke ATV for å frakte felt elg ut senere.
- Jaktlaget er forpliktet til å rette seg etter eventuelle anvisninger fra SNO når det gjelder kjørerute.
- Kjørelogg skal fylles ut før kjøring.

Avmerka etableret kjørespor i kart (blå strek) skal benyttes på vei til fellingsplass.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Behandling

Søknaden

Det søkes på vegne av eget jaktlag, tillatelse å hente ut elg fra nasjonalparken med 6-hjulig i årets jakt med hjelp av med ATV. Kvote er to dyr, men man forventer også at man har mulighet for tilleggsdyr (1), og behov for 3 turer.

Regelverket

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldsloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Verneforskriften

Formålet med vernet er beskrevet i verneforskriftens § 2, hvor det i paragrafens første ledd står:

”Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner”

Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

”Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter.”

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreforhold, blant annet:

«d) Bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengkjøretøy eller luftfartøy til uttransport av elgslakt.»

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Vurdering av søknaden

I styremøte 2.9.2019 styresak 56/19 gjorde Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre følgende prinsippvedtak til behandlingen;
Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon på SMS til naturoppsynet og nasjonalparkforvalter når elg er felt innenfor nasjonalparken. Dette erstatter krav til innsending av kjøreliste.

Hensikten er å etterse om elgjaktlagene tar tilstrekkelig hensyn i våte områder og om elgjakten medfører økt omfang av kjørespor i våte områder av Nasjonalparken. Ved mangelfull rapportering risikerer jaktlaget å ikke få dispensasjon til å bruke ATV for å frakte felt elg ut senere.

Det gis en dispensasjon per tildelt dyr i Vardøvaldet da man antar disse vil bli felt i Nasjonalparken. Søknad om dispensasjon til bruk av ATV/Snøscooter ved utfrakt av felt elg som angår tilleggskvote behandles først etter at grunnkvote er felt, og tilleggskvote er tildelt det enkelte jaktlaget av Finnmarkseiendommen. I Vardøvaldet og Skallelv felles de fleste elgene i nasjonalparken, her innvilges en tur ekstra for tilleggsdyr

Påvirkning på naturmiljø, verneformål og verneverdier

Kjøring med motorisert kjøretøy på barmark kan ved både syn og lyd virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og på andre ikke-motoriserte brukere av området. Myrer og våtmarker er sårbare for kjøreskader, og i verste fall kan kun én kjøretur i vått terreng sette varige spor. Spesielt kjøring med Volvo feltvogn eller annen bil eller traktor, UTV, som har høyere marktrykk enn ATV – sekshjuling/ snøskuter kan lett gi kjøreskader i vått terreng. Kjøreskader på Varangerhalvøya heles svært sakte pga. tynt vegetasjonsdekke og tundra/ myr.

Nasjonalparkforvalter mener at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 (*føre-var-prinsippet*) til anvendelse.

Omfanget av kjøringen jamfør Naturmangfoldlovens § 10 er relativt begrenset ved praksis for dispensasjon for få turer, og da valdet også omfatter områder utenfor verna områder kan det bli færre enn omsøkt. Det er allerede noe motorisert ferdsel i Skoarrojohka ved reindrift, men lite for øvrig. Ved eventuell tildeling av flere turer/ tilleggsdyr må det tas kontakt per telefon og søkes på nytt.

I de aller våteste partier vurderes å dra ut dyret til nærmeste kjørespor med transportbrett som mest miljøforsvarlige teknikk. Det er gitt tilbud om å låne transportbrett. Søker har ikke nevnt om man har dette tilgjengelig. Dette er et godt hjelpemiddel i de våteste områdene for alle kategorier dyr.

Elgjakten starter den 25. september og slutter første helg i november, og kjøring på den tiden av året er mindre problematisk med tanke på fuglelivet, siden hekke- og mytesesongen er over, og trekkfugl har trukket ut av området.

Nasjonalparkforvalter vurderer at det ikke aktuelt å pålegge søker utgifter for tiltak som forhindrer eller begrenser skader på naturmiljøet (naturmangfoldloven § 11).

Når det gjelder § 12 ([miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder](#)), mener forvalter at det er tatt hensyn til denne. Det er kun gitt tillatelse til et begrenset antall turer oppad avgrenset til bruk av et kjøretøy en tur per tildelt kvote, som kun kan benyttes hvis det blir felt elg innenfor nasjonalparken. Det er gitt tilbud om å benytte utlånt transportbrett i svært våte områder. Det knyttes strenge vilkår til tillatelsen som mottaker er forpliktet til å følge.

Vurdering av om det omsøkte tiltaket skal få tillatelse

Verneforskriften åpner for at det kan gis tillatelse til utfrakt av elg fra nasjonalparken.

Oversikten på www.nordatlas.no, over elg som er skutt i jaktfeltet viser at de fleste felles i nasjonalparken i jaktfeltet. Tidligere praksis for jaktfeltet tilsier todyrskvote med praksis for ytterligere 1 dispensasjon til tilleggsdyr for bruk av ATV på barmark til å hente ut felte dyr innen nasjonalparken.

Uthenting av felt elg vil være en kortvarig og forbigående forstyrrelse, og med de vilkårene som er satt vil ikke den samlede belastningen på naturmiljøet i området øke nevneverdig. Gitt at man kjører slik at man bevisst unngår å etablere nye kjørespor i myr. Tillatelsen omfatter også uthenting av elg med snøskuter, i tilfelle det blir snø i jaktfeltet på slutten av jakta. Kjøring med snøskuter på snøføre regnes som mer skånsomt for terrenget enn ATV.

Ved bruk av ATV anbefales 6-hjuling med transportbrett fremfor ATV med henger i de våteste områdene. Erfaringene viser at man kan trekke felte dyr ut av våte områder på brett, til tørrere områder hvor man kommer til med ATV, uten å sette spor.

På bakgrunn av vurderingene av påvirkningen på naturmiljøet, er nasjonalparkforvalter derfor kommet til at tillatelse for henting av en elg kan innvilges, uten at det er til forringelse av verneområdet eller formålet for vernet.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Finnmarkseiendommen
Várjjatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat
Niillas Sara Smuk
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Vardø kommune
Statens naturoppsyn

Postboks 133	9811	VADSØ
Rasengveien	9840	VARANGERBOTN
2		
Postboks 700	9815	VADSØ
Postboks 292	9951	VARDØ

KJØRESEDDER – sak 2024/8229

John Arne Kristiansens elgjaktlag 2024

Kjøreseddelen gjelder for 1 ATV og er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2.tur		
3.tur (evt. tilleggsdyr)		

Husk!

Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon innenfor verneområdene på sms til Statens Naturoppsyn og nasjonalparkforvalter innen 24 timer.

Arkivsaksnr: 2025/8790-2

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 29.08.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	44/25	03.09.2025

Legging av Kabel i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde

Forvalters innstilling

Saksopplysninger

Saken er unntatt offentlighet. Er sendt på e-post.

Vurdering

Arkivsaksnr: 2025/1463-21

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 29.08.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra	45/25	03.09.2025

Orienteringssaker Styremøte 6 2025 2-3 september Senja

Forvalters innstilling

Orienteringssaker tas til orientering.

Saker

- Stabbursdalen nasjonalparkstyre var på besøk **22 august** med forvalter og 3 representanter.
Forvalter og styreleder Birger tok dem imot og fortalte om våre verneområder, forvaltningen og vi besøkte startpunkt Nattfjelldalen og Komagdalen, samt infopunkt Kiberg.
- Styrebefaring med helikopter ble gjennomført **20 august** hvor Wenche Pedersen og Toril Iversen deltok sammen med forvalter og Christer Michaelsen i Statens naturoppsyn. En rekke forvaltningsoppdrag og skjøtselstiltak gjennomført samtidig.

Henvendelser

- Utmarkslaget i Vestre Jakobselv spør om det fins muligheter for å støtte utgifter til maling av gapahuk og utedoer ved Nerslåtta i Vestre – jakobselv. Stedet er en vanlig leirplass ved ende av barmarksløypa og startpunkt videre inn i nasjonalparken ved småviltjakt, fiske og bærplukking.
Forvalter innstiller på at vi bidrar til at tiltaket blir gjort ved at det settes på tiltakslisten. Dog kan ikke styret gi tilskudd.
- Hytteier i Vasavatn sier barmarksløypa er blitt utvasket i vårflommen, mellom gangbrua og Gammerabben ved Storelva. Turgåere går ved siden av kjøresporet da det er såpass grov stein. Han foreslå styret bidrar med noe midler for å tilføre litt finere masse slik at barmarksløypa blir bedre å gå og kjøre på i dette partiet, da slitasten av gående nå forplanter seg i terrenget med etablering av parallellle stier.

Forvalter innstiller på at vi hører med Vadsø kommune om det er anledning til å gjøre dette begrunnet med terrengslitasjen som er skjedd i år, etter utvaskingen av barmarksløypa.

Foreslår evt. overskytende beløp på annet prosjekt benyttes til dette i høst. Om ikke noe gjøres vil slitasjen forplante seg.

Møter:

- 29.08.25 Møte med Riksantikvaren, Finnmark Fylkeskommune, Sametinget og Varanger samiske museum om UNESCO prosess videre
- 28.05.2025 Befaring med Riksantikvar etc. Noidiidcearru kulturminne – Varangerhalvøya nasjonalpark – forvalter deltok
- 21.08.2025 Møte med Varanger kraft – orientering om verneområdene og bestemmelsene hvor det går kraftledninger i våre verneområder. Diskusjon om praksis mht. utskifting av enkeltstolper i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde. Beste teknikk og traseer.
- 19.08.25 Møte med Miljødirektoratet, NINA; veterinærinstituttet, Mattilsynet. Faggruppe sykdom hos villlevende dyr. Møte om status og videre oppfølging mht. mulighet for Pelslus på fjellrev på Varangerhalvøya

Tiltaksgjennomføring

- Infotavle Hasselneset satt opp – BR bygg
- Infotavle Heksemonumentet - tavles bein vurdert for svake – forankrer ei anna tavle med bein i løpet av høsten – BR bygg
- Infotavle Nerslåtta – revet gammel og satt opp ny – forvalter
- Infotavle Høyelva – fraktet ut utstyr for oppsett – forvalter
- Infotavle i tre Varanger samiske museum, satt opp av Varjjat entrepenør, samt parkeringsskilt på nyparkering ved E6 ved museet
- Gapahuken i Varangerbotn vasket og bleket av forvalter og med bidrag fra museets praktiker Roger Persson
- Forvalter og hengebrueksper har befart hengebrua i Komagdalen, utbedret dekket – noe gjenstår – tas senere i høst
- Infopunkt Syltevikmoan – er byttet infotavler på skiltene av forvalter
- Startpunkt Komagdalen og Nattfjelldalen tilført ved og ble gjort klar for sesongen i juni, besøkstellere lagt ut ved Komagdalen og Syltevikmoan
- Steinring ved Helheimhytta fjernet – kunstig kulturminne
- Hyttebøker for Helheim hytta og Heimdal hytta er notert for antall besøkende, gjenstår Bjørneskaret og Ragnarokk

Annet

- Byggeier har malt Infopunkt Kiberg utendørs
- Vi har fått tillatelse til å etablere vindu på oppsynshytte i Syltevikmoan i Sandfjorddalen
- Styret er invitert av Nasjonale turistveier til åpning av ny parkering ved Hamningberg 13 september
- Forvalter har hatt Ferie fra 26 juni til og med 22 juli.

Overvåkning av natur

- SNO melder at det er 5 fjellrevynglinger ved hi, på hi som tilføres før
- Ved befaring i august så vi kjørespor ved sone A i nasjonalparken av ATV igjen ved vannene – mindre omfang enn i fjor

Andre tiltak

- Laksefiskerne melder i flere elver at det har vært et bra lakseår med mer oppgang, og også noe større laks.
- Mange forpaktende foreninger har jobbet iherdig med pukkellaksfeller og nottrekk i sommer i sine elver – er litt mindre enn for to år siden, men fortsatt mye.

Andre observasjoner

Flyvrak på Falkefjellet fra 70 -tallet – forvalter foreslår dette undersøkes i høst, og fjernes – evt. omsøkes midlet for fjerning i 2026 (bilder)

Flykrasj fra 70 – tallet, privatfly, 2 omkom, en overlevde

Vargelvskaret – en gammel reindriftshytte – vegg har blåst ut, inventar spredt utover – Bidrar til forsøpling jo lengre det går før ryddes – stadig mer inventar vil bli spredt i terrenget og bygget brytes ned i biter – kodemnabel i dag – *Forvalter foreslår den tilbys fjernet for eier -*

VARANGERHALVØYA NASJONALPARKSTYRE

Kommuner c/o Statsforvalteren T og Finnmark Postboks 700 med forvaltningsmyndigheter
for verneområder

9815 VADSØ

Trondheim, 13.08.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/177

Saksbehandler:
Hege Langeland

Veiledning om skjøtsel og fjerning av merking av stier

Klima- og miljødepartementet har i vedlagte brev vurdert om skjøtelsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 47 gir hjemmel for forvaltningsmyndigheten til å fjerne merking av stier med hjemmel i verneområder uten samtykke fra grunneier eller rettighetshaver.

Miljødirektoratet har oppsummert noen hovedpunkter i brevet.

Miljødirektoratet ber samtidig om at alle beslutninger om skjøtsel etter naturmangfoldloven § 47 gjøres skriftlig.

Miljødirektoratet har vært i dialog med Klima- og miljødepartementet om forvaltningsmyndigheten kan fjerne merking av stier med hjemmel i naturmangfoldlovens § 47 om skjøtsel i verneområder, uten samtykke fra grunneier eller rettighetshaver. Det følger av Klima- og miljødepartementets brev at eksisterende merking på stier kan fjernes av forvaltningsmyndigheten som et skjøtselstiltak når vilkårene i § 47 er oppfylt. Departementet vurderer at fjerning av merking på stier faller inn under *kanalisering av ferdse* i § 47.

For at et tiltak skal være et skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47 er det et vilkår at tiltaket skal *gjøres for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet*. Fjerning av merking må således være begrunnet i å oppnå/opprettholde naturtilstanden som er formålet med vernet fastsatt i verneforskriften for det aktuelle området.

Etablering eller merking av nye stier eller løyper kan også være å anse som et skjøtselstiltak, for eksempel når det er nødvendig av hensyn til verneformålet å kanalisere ferdselet bort fra sårbare deler av et verneområde. I forarbeidene omtales dette som at § 47 gir adgang til *en enkel merking eller anlegg av stier, klopper mv.* i verneområder der det er nødvendig for å kanalisere ferdselet for å beskytte verneverdiene. I vurderingen av om et tiltak skal anses omfattet av skjøtselshjemmelen, vil også omfanget av skjøtselet ha betydning.

Det er forvaltningsmyndigheten for verneområdet som beslutter gjennomføring av skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47. Forvaltningsmyndigheten må før beslutningen tas, vurdere om vilkåret i § 47 er oppfylt.

Naturmangfoldloven § 47 har saksbehandlingsregler som må følges for alle skjøtselstiltak. Dette krever varsling av grunneiere og rettighetshavere, og grunneier skal hvis mulig tilbys å gjennomføre tiltaket. Hensynene bak regelen og god forvaltningsskikk taler også for at den som har etablert en merket sti eller løype, eller har særlig interesse i dette, på samme måte involveres, men verken denne eller grunneier kan i utgangspunktet motsette seg at stien eller løypen legges ned eller endres.

Omgjøring av tillatelser mv

Det at det er gitt dispensasjon til merking av en sti eller at stien er avmerket på vernekart vedlagt verneforskriften, er etter departementets vurdering heller ikke til hinder for at forvaltningsmyndigheten kan etablere nye traseer og fjerne eksisterende merking med hjemmel i § 47.

I tilfeller der det er gitt tillatelse til merkingen etter verneforskriften, bør forvaltningsmyndigheten også endre dispensasjonen etter verneforskriften før merkingen fjernes som et skjøtselstiltak. Endringer av dispensasjoner (omgjøring) krever hjemmel og departementet mener et nytt vedtak om omgjøring i slike tilfeller bør vurderes etter naturmangfoldloven § 67. I slike tilfeller vil det være krav om forhåndsvarsling etter reglene i forvaltningsloven § 16.

I enkelte tilfeller kan den merkede stien være avmerket på vernekartet. I slike tilfeller bør Miljødirektoratet kontaktes for vurdering av om vernekartet bør endres i forbindelse med fjerning av merking.

Standardbestemmelser i verneforskrifter om sti

En del verneforskrifter har bestemmelser om at forvaltningsmyndigheten kan legge om eller kreve fjernet merking av løyper og stier i verneområdet av hensyn til naturmiljøet eller kulturminner.

Departementet har i brevet klargjort at verken naturmangfoldloven eller tidligere hjemmelslover for områdevern åpner for at grunneiere eller rettighetshavere kan pålegges å gjennomføre tiltak i skjøtselsøyemed.

Når det gjelder forvaltningsmyndighetens adgang til selv å fjerne merking etter en slik bestemmelse, må dette nå anses som regulert gjennom § 47 og den fortolkningen som departementet har gjort i brevet.

Slike bestemmelser i verneforskrifter vil derfor ikke lenger ha betydning.

Skriftlighet ved skjøtsel

Forvaltningsmyndighetens beslutning om å gjennomføre skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47 er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, jf. § 47 femte ledd.

Miljødirektoratet ber likevel om at vurderinger og beslutninger om skjøtsel gjøres skriftlig og at dokumentene arkiveres. Vi ber om at kontakt med grunneiere, rettighetshavere og andre (f.eks. entreprenører ol) også gjøres skriftlig, i tillegg til eventuell muntlig kontakt. Slik korrespondanse skal også arkiveres.

Det er to grunner til at vurderinger og korrespondanse bør skje skriftlig. For det første kan det være nødvendig å dokumentere vurderingene og saksbehandlingen i etterkant. I tillegg vil skriftlighet sikre at beslutningen er tilstrekkelig vurdert, bl.a. mht. vilkårene i § 47 og miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. Skriftlighet bidrar også til mer åpenhet om forvaltningen av verneområdet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Tone Lise Alstad Eid
seksjonsleder

Hege Langeland
seniorrådgiver

Fra: Altinn for GEIR ØSTERENG[noreply@altinn.no]
Sendt: 14.08.2025 10:42:07
Til: Postmottak SFTF[sftfpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Veiledning om skjøtsel og merking av stier

Til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Veiledning om skjøtsel og merking av stier

Veiledning om skjøtsel og merking av stier

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
25/2596-

Dato
27. juni 2025

Tolkning av naturmangfoldloven § 47 - nedlegging av stier

Vi viser til e-post 21. mai 2025 fra Miljødirektoratet, med spørsmål om naturmangfoldloven § 47 gir forvaltningsmyndigheten hjemmel til å fjerne eksisterende lovlig merking av løyper og stier, uten samtykke fra grunneier eller rettighetshaver.

Departementets vurdering

Utgangspunktet i norsk rett er at grunneier eller rettighetshaver råder over privat grunn, og at inngrep i denne bruks- eller eiendomsretten må ha hjemmel i lov eller avtale med grunneier eller rettighetshaver. Eksempler på innskrenking i eiendomsretten er nettopp rådighetsreguleringer i verneforskrifter vedtatt med hjemmel i naturmangfoldloven. De fleste verneforskrifter har forbud mot merking av nye stier eller løyper fordi dette kan skade verneverdiene som verneforskriften skal beskytte. Vernebestemmelsene gjelder i utgangspunktet også for forvaltningsmyndigheten – med de forbehold som følger av § 47, jf. [LB-2022-11106 premiss - Lovdata Pro](#).

Naturmangfoldloven § 47 regulerer forvaltningsmyndighetens adgang til å gjennomføre skjøtsel i verneområdene, også for eldre vernevedtak, jf. § 77. Av § 47 andre ledd følger det at skjøtselsadgangen er nokså vid, og omfatter kanalisering av ferdsel:

«Som skjøtsel kan foretas tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, herunder tiltak for å kanalisere ferdsel (...)»

Forvaltningsmyndighetens adgang til skjøtsel er for det første betinget av at tiltaket er nødvendig for å opprettholde eller oppnå den naturtilstanden som er formålet med vernet. I lovproposisjonen Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) er det uttalt at dette omfatter «alle» tiltak som anses nødvendig for å nå formålet med vernet. Bestemmelsen gir forvaltningsmyndigheten

adgang til å utøve en viss fysisk råderett uten grunneiers eller rettighetshavers samtykke. Bestemmelsen åpner også for at forvaltningsmyndigheten kan gjennomføre inngrep og tiltak i verneområdet som ellers er forbudt etter verneforskriften, så langt det er nødvendig for nå formålet med vernet. I mange verneforskrifter er det forbudt å merke nye stier og løyper. Det er lite tvilsomt at kanalisering av ferdselen for å beskytte eller forbedre verneverdiene kan bestå i å merke og anlegge nye stier og løyper, for eksempel bort fra sårbare eller viktige deler av verneområdet. Dette tiltaket er dermed omfattet av skjøtselsbegrepet i naturmangfoldloven § 47. Verken ordlyden eller forarbeidene sier etter det departementet kan se noe eksplisitt om det å fjerne merking av eksisterende stier og løyper, og på den måten legge ned lovlig etablerte stier og løyper.

En vanlig tolkning av formuleringen «kanalisere ferdsel» betyr å styre ferdselen i en bestemt retning. Dersom ferdselen skal styres i en bestemt retning, vil en naturlig tolkning av «kanalisere ferdsel» omfatte også det å fjerne eksisterende merking for å styre ferdselen bort og til et annet sted, eller å ikke lenger styre den i en bestemt retning. Dette støttes av uttalelser i lovproposisjonen om at skjøtsel omfatter «alle tiltak som er nødvendig» for å nå formålet med vernet. § 47 forutsetter en viss form for involvering av grunneier før det gjennomføres skjøtsels- og tilretteleggingstiltak, og denne skal hvis mulig tilbys å gjennomføre tiltaket. Hensynene bak regelen og god forvaltningsskikk taler også for at den som har etablert merket sti eller løype, eller har særlig interesse i dette, på samme måte involveres, men verken denne eller grunneier kan i utgangspunktet motsette seg at stien eller løypen legges ned eller endres.

Skjøtselsadgangen gjelder ikke helt uten begrensning slik de innledende uttalelsene i proposisjonen kan tyde på. For det første følger det klart av § 47 andre ledd andre punktum at bestemmelsen ikke omfatter «høsting av naturlige ressurser eller en vesentlig endring i naturtilstanden slik den var da vernearbeidet tok til». I proposisjonen side 423 uttaler departementet at slike tiltak bare kan gjennomføres ved grunneierens eller rettighetshaverens samtykke eller ved ekspropriasjon. Videre uttaler departementet samme sted:

«Skjøtselstiltak kan ikke medføre nye rådgivningsreguleringer for grunneieren. Skjøtselstiltakene må respektere den virksomhet som er tillatt gjennom vernebestemmelsene og ev. dispensasjoner. Tilsier behovet for skjøtsel at virksomhet i henhold til en dispensasjon må vike, må det skje ved omgjøring av dispensasjonen.»

Biomangfoldlovutvalget tar i NOU 2004: 24 lignende forbehold, men fastslår samtidig hva som den gang ble vurdert som gjeldende rett etter den tidligere naturvernloven:

«På den annen side er det rimelig å forstå skjøtselshjemlene slik at de som hovedregel gir adgang til å gjøre unntak fra fastsatte rådgivningsreguleringer dersom dette gjøres i skjøtselsøyemed.»

Departementet ser at uttalelser i lovproposisjonen kan tale for at bestemmelsen om kanalisering av ferdselen ikke skal gjelde der stier og løyper er fastsatt særskilt i verneforskrift eller dispensasjon, eller der verneforskriften har unntak for vedlikehold av eksisterende stier eller løyper. Departementet mener det ikke er grunn til å trekke disse uttalelsene fullt så langt. Det følger klart av ordlyden at skjøtselstiltak kan innebære kanalisering av ferdsel, hvilket i seg selv kan være en ny rådighetsregulering for grunneier eller rettighetshaver, enten merking av eksisterende trase fjernes eller ikke. Det gir etter departementets vurdering ikke mening at ordlyden eksplisitt åpner for å kanalisere ferdsel og forarbeidene samtidig skulle begrense adgangen til å gjøre samme tiltak. Departementet finner ikke entydige holdepunkter i forarbeidene for en så innskrenkende tolkning av § 47. Videre er det ikke helt innlysende at departementet med «den virksomhet som er tillatt» har hatt for øye eksisterende merking som en type «virksomhet». Videre vektlegger departementet at skjøtselsbestemmelsene etter naturvernloven sannsynligvis også åpnet for å gjøre unntak fra vernebestemmelser i skjøtselsøyemed, jf. uttalelser i NOU 2004: 24. Også Backer peker i Naturmangfoldloven, Kommentartutgave, 2010 side 397 på at reglene om skjøtsel gir adgang til å treffe tiltak som verneforskriften regulerer.

Det at merking av løyper og stier følger av dispensasjon eller vernekart vedlagt verneforskriften, er etter departementets vurdering altså ikke til hinder for at forvaltningsmyndigheten kan etablere nye traseer og fjerne eksisterende merking. Departementet mener samtidig at dispensasjon eller traseer i vernekart bør endres i forbindelse med og helst forut for nedleggingen. Om ikke er det tvilsomt om myndighet etter loven kan reagere på overtredelse av det generelle forbudet mot fortsatt merking og vedlikehold av disse særskilt bestemte traseene, eller om dette overhodet kan anses som en overtredelse.

Departementet mener det ved nedlegging av sti eller løype ikke er grunn til å endre verneforskriften dersom den bare har bestemmelser om unntak for vedlikehold av merking og skilt for eksisterende trase. Dersom traseen ikke er fastsatt i vernekartet, og skilt og merking fjernes og erstattes med nye i en annen trasé, gjelder unntaket om vedlikehold kun for den nye traseen og ikke den nedlagte traseen. Departementet forutsetter at forvaltningsmyndigheten også her informerer og involverer berørte interesser på egnet måte. Ved at berørte interesser informeres om hvilke traseer unntaket for vedlikehold gjelder for etter slike skjøtselstiltak, har forvaltningsmyndigheten tilstrekkelig grunnlag for å reagere på eventuelle overtredelser av forbudet mot etablering av sti som eventuelt måtte skje i form av gjenoppretting av tidligere merking.

Der verneforskriften ikke eksplisitt regulerer hvor det er tillatt å ferdes, kan traseer innarbeides i forvaltningsplan siden dette anses om en del av det å kanalisere ferdsel etter § 47. Angivelse av traseer for ferdsel i forvaltningsplan er bare å anse som retningslinjer og ikke bindende for private som skal ferdes i verneområdet.

Enkelte verneforskrifter kan derimot ha bindende regler om ferdsel, inkludert hvor det gjelder unntak fra mer generelle ferdselsforbud i verneområdet. Nye bindende bestemmelser om

hvor det er forbudt eller tillatt å ferdes kan i slike tilfeller ikke gis i forvaltningsplan, men må fastsettes gjennom endring av verneforskriften, jf. nml. § 34 fjerde ledd. Det er bare Kongen i statsråd som i dag har slik myndighet. Videre kan forvaltningsmyndigheten gi dispensasjon fra ferdselsforbudet etter nml. § 48 eller spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.

Der merking av trase er etablert gjennom dispensasjon fra verneforskriften, kan forvaltningsmyndigheten omgjøre eller endre dispensasjonen enten etter reglene i forvaltningsloven § 35 eller naturmangfoldloven § 67. Departementet antar naturmangfoldloven § 67 er mest hensiktsmessig og vil dekke behovet i de fleste tilfeller der omlegging eller nedlegging er nødvendig av hensyn til verneverdiene. Innehaver av dispensasjonen og andre som omleggingen vil ha direkte konsekvenser for, må i tråd med forvaltningsloven § 16 gis anledning til å uttale seg før forvaltningsmyndigheten treffer vedtak om endring av tillatelse.

I nevnte e-post tas det også opp spørsmål om bestemmelser i verneforskrifter som angir at forvaltningsmyndigheten kan legge ned stier kan anses gjeldende. Hva verneforskrifter kan ha bestemmelser om er nærmere regulert i naturmangfoldloven § 34 fjerde ledd:

«Innenfor den rammen som gjelder for den enkelte vernekategori, kan Kongen i forskriften forby eller regulere virksomhet eller ferdsel som i seg selv eller sammen med annen bruk kan motvirke formålet med vernet. Det kan også gis bestemmelser om at visse tiltak ikke må utføres uten at søknad på forhånd er sendt forvaltningsmyndigheten og denne deretter har gitt tillatelse. Det kan fastsettes særskilte regler for forskjellige deler av området når det er forenlig med delområdets funksjon for verneformålet.»

Etter departementets vurdering er det å etablere eller fjerne merking av stier og løyper ikke omfattet av det å «forby eller regulere ferdsel» i denne forskriftshjemmelen. Slik kanalisering er *i seg selv* ikke bindende for private som skal ferdes. Verneforskriften kan derimot, slik § 34 fjerde ledd peker på, ha bindende bestemmelser om hvor ferdsel er tillatt og ikke, men bare Kongen i statsråd kan fastsette bindende bestemmelser om dette etter de prosessuelle reglene som gjelder for fastsetting av verneforskrifter. Departementet kan heller ikke se at § 34 åpner opp for å fastsette nærmere bestemmelser i verneforskriften om skjøtsel, inkludert kanalisering av ferdsel. Dette er regulert av § 47, som ikke gir ikke Kongen i statsråd myndighet til å fastsette utfyllende bestemmelser om skjøtsel.

Formuleringen i forskriftsmalen eller verneforskrifter om forvaltningsmyndighetens adgang til å nedlegge stier ligger etter departementets syn utenfor det verneforskrifter kan inneholde bestemmelser om. Departementet anser slike bestemmelser i verneforskrifter fastsatt i medhold av naturmangfoldloven som ikke gjeldende.

Det er noe mer uklart om bestemmelser om nedlegging av stier fastsatt før 1. juli 2009 fortsatt står ved lag siden naturmangfoldloven § 77 gjør § 47 gjeldende også for eldre verneforskrifter vedtatt etter naturvernloven 1970. Etter § 4 i naturvernloven kunne Kongen gi nærmere bestemmelser om blant annet skjøtsel, inkludert om kanalisering av ferdsel og

merking av stier. Disse forskriftene med bestemmelser om skjøtsel er i utgangspunktet videreført, jf. naturmangfoldloven § 77.

Naturmangfoldloven § 77 kan tale for at det i dag er § 47 som alene og uttømmende regulerer adgangen til kanalisering av ferdsel, uavhengig av hva som følger av eldre verneforskrifter. Antakelig har ikke dette noen stor praktisk betydning siden det følger av ovenstående at § 47 gir forvaltningsmyndigheten adgang til å legge ned eksisterende stier, tilsvarende det mange av disse eldre verneforskriftene gjør. Den største forskjellen ligger i at § 47 pålegger forvaltningsmyndigheten involvering av berørte interesser. Forskriftsmalen og flere verneforskrifter konstaterer kort at forvaltningsmyndigheten kan nedlegge stier, uten noen krav til hvordan berørte interesser skal involveres i en slik situasjon. Selv om eldre verneforskrifter ikke bestemmer noe om dette, vil kravene til god forvaltningsskikk medføre at berørte interesser så langt det er mulig skal involveres før en sti legges ned.

Verken naturmangfoldloven § 47 eller tidligere hjemmelslover for områdevern åpner for at grunneiere eller rettighetshavere kan pålegges å gjennomføre tiltak i skjøtelsøyemed. For verneforskrifter fastsatt etter naturmangfoldloven er det i lovproposisjonens merknader til § 47 også forutsatt at slike pålegg ikke kan gis:

«Bestemmelsen gir ikke hjemmel for forvaltningsmyndigheten til å pålegge grunneieren, rettighetshaveren eller andre å gjennomføre en bestemt skjøtsel eller bruk av området.»

Noen verneforskrifter gir likevel forvaltningsmyndigheten hjemmel til å «kreve fjernet merking av løyper og stier». Det er noe uklart hvem et slikt påbud eventuelt skulle rette seg mot. Naturmangfoldloven § 34 åpner ikke for at det i verneforskriften kan fastsettes bestemmelser som gir forvaltningsmyndigheten slik myndighet.

Forvaltningsmyndigheten har etter naturmangfoldloven § 69 adgang til å pålegge den ansvarlige å rette tiltak «som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven». Er merking ikke i strid med vedtak i eller i medhold av loven, må forvaltningsmyndigheten selv gjennomføre nedlegging av stier eller løyper som del av sitt ansvar etter naturmangfoldloven § 47. Dette gjelder også der forskrift eller dispensasjon som omfatter merking av nærmere bestemte traseer endres.

Oppsummering

Forvaltningsmyndigheten kan med hjemmel i naturmangfoldloven § 47 merke løyper og stier for å kanalisere ferdselen, inkludert legge ned eksisterende trase gjennom å fjerne merking. Dette gjelder også der merkingen er særskilt fastsatt i dispensasjon eller vernevedtak. I sistnevnte tilfeller bør disse vedtakene imidlertid endres i forbindelse med og helst forut for nedleggingen for å unngå misforståelser og for å sikre god effekt av slike forvaltningstiltak. Forvaltningsmyndigheten skal dersom mulig involvere grunneier eller rettighetshaver før det merkes nye stier og løyper, og eksisterende fjernes. Det bør også vurderes om andre som kan ha særskilt interesse i eller er særlig berørt av endringen bør varsles.

Forvaltningsmyndigheten kan fastsette ny trase i forvaltningsplan. Traseer i forvaltningsplan og merking i felt er å anse som retningslinjer og veiledning om ferdsel, og ikke bindende for private som ferdes i verneområdene. Bare Kongen i statsråd kan fastsette bestemmelser om ferdsel i verneområdene som skal være bindende for private.

Verneforskrifter skal ikke ha bestemmelser om at forvaltningsmyndigheten kan legge ned stier eller gi noen pålegg om å legge ned lovlig etablerte stier eller løyper. Dette ligger utenfor hva verneforskriften kan regulere. Forvaltningsmyndigheten kan bare gi pålegg om fjerning etter naturmangfoldloven § 69.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Ernst Inge Espeland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

SAKSBEHANDLER
Olaf Sverre Berntsen

VÅR REF.
25/01934-5

DERES REF.

VÅR DATO
16.06.2025

DERES DATO

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet
Postboks 6050 Langnes
9037 Tromsø

v/ Bjørnar Julius Olsen

Innvilgelse av søknad om dispensasjon for forskningsrelatert uttak av prøvemateriale fra fangstanlegget på Noiddiidčearru, Båtsfjord kommune, Finnmark fylke, jf. kulturminneloven § 8 første ledd.

Vi viser til brev fra Professor Bjørnar Julius Olsen, UiT Norges arktiske universitet, av 06.05.2025 med søknad om tillatelse til forskningsrelatert uttak av prøvemateriale fra fangstanlegget på Noiddiidčearru (id. 162510) i Båtsfjord kommune, Finnmark fylke. Det søkes om å samle inn reinbein fra anlegget som vil bli anvendt for å datere fangstanlegget. Hvis materialet er av god nok kvalitet, vil det bli gjennomført en DNA-analyse av beina. Olsen ønsker også å grave et mindre prøvestikk i ett mulig ildsted, hvor eventuelt daterbart materiale vil bli samlet inn. Undersøkelsen knytter an til søkers lange forskning på reinøkonomier og reindriftens oppkomst i Varangerområdet, og er også faglig forankret i et omsøkt NFR-prosjekt som er under vurdering og hvor søker er prosjektleder. Søknaden er ikke vedlagt prosjektbeskrivelse, men beskriver utfyllende bakgrunn, målsettinger og gjennomføring. Vi viser også til tilrådning fra Sametinget datert 12.05.2025 og fra Universitetsmuseet datert 26.05.2025. Undersøkelsen skal foregå innenfor Varangerhalvøya nasjonalpark og krever også tillatelse fra angjeldende nasjonalparkstyre.

Den arkeologiske forskningsundersøkelsen vil medføre begrensede inngrep innenfor det svært omfattende fangstanlegg, Noiddiidčearru (id. 162510), som er automatisk fredet i samsvar med lov 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 4 første ledd. I henhold til kulturminneloven § 3 første ledd er inngrep i automatisk fredete kulturminner forbudt med mindre det foreligger tillatelse etter kulturminneloven § 8. Riksantikvaren er rette myndighet til å gi tillatelse til forskningsinitierte granskinger som gjennomføres av andre enn rette myndighet, det vil si forvaltningsmuseene, basert på tilrådninger fra regional kulturminneforvaltning og gjeldende forvaltningsmuseum, jf. forskrift om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven § 2 (3).

Vedtak

Med hjemmel i kulturminneloven § 8 første ledd fatter Riksantikvaren følgende vedtak:

I forbindelse med arkeologiske forskningsundersøkelser, gis Norges arktiske universitet – UiT v/Professor Bjørnar Julius Olsen, med dette tillatelse til prøvetaking av reinbein og prøvestikking innenfor fangstanlegget Noiddiidčearru (id. 162510), Båtsfjord kommune, jf. søknad av 06.05.2025 og kart med markering av undersøkelsesområdet og omsøkte kulturminnelokaliteter.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder for 2025 og prøvetakingen gjennomføres i løpet av august 2025.
- Det kan samles inn fire reinbein, slik beskrevet i søknaden. Innsamlingen skal ikke innebære inngrep i undergrunnen, herunder flytting av steiner.
- Det kan tas prøvestikk og snus kantstein i det mulige ildstedet. Ildstedet skal restaureres etter endt undersøkelse.
- Søker er ansvarlig for å dekke alle kostandene ved undersøkelsen.
- Rapport fra undersøkelsen oversendes Universitetsmuseet, Riksantikvaren, Sametinget og Finnmark fylkeskommune senest ett år etter avslutning av feltundersøkelsen. Vedlagt rapporten sendes foto, fotoliste og måldata. Søker kan kontakte Universitetsmuseet for spesifikasjoner mv.
- Askeladden oppdateres med tilfredsstillende informasjon om undersøkelsen, funn og dateringer, dokumentasjon og kartfesting av inngrepene.

Omsøkte kulturminner

Noiddiidčearru er et svært omfattende fangstanlegg, som ligger på et lavt og karrig fjellplatå inne på Varangerhalvøya. Anlegget består av fire sammenløpende drivgjerder og to innhegninger bygget av stein. Drivgjerdene, som er mellom 800 og 1500 meter lange, leder til den største innhegningen som har en diameter på rundt 160 meter. I tilknytning til disse er det registrert over 1600 oppmurte skyteskjul, kjøttgjemmer, røyser og andre strukturer.

Fangstanlegget på Noiddiidčearru er et av fem delområder i Várjjat Siida, som Riksantikvaren har anbefalt blir oppført på Norges tentative liste for fremtidig verdensarv.

Kjøttgjemme id. 162510-163 ligger i sør-enden av den største innhegningen. Det er en sirkulær oppmuring av større og mindre stein, med ytre diameter 2-2.3 m og indre diameter 0,7-1,3 m. Kjøttgjemmet er tømt. Ved en befarig i 2024 ble Olsen oppmerksom på at det fortsatt lå igjen to legg- eller lårbein av rein i gjemmet. Beina ligger eksponert, og er overgrodd av mose. Olsen søker om å få ta ut disse to beina for nærmere analyser.

I det sør-sørøstlige området av innhegningen ligger det også en del andre reinbein i overflaten, uten tilknytning til noen registrerte strukturer. Beina er delvis overgrodd med mose, men er ellers eksponerte. Olsen søker å samle inn ytterligere to beinprøver fra disse, dersom de ansees som anvendelige for datering.

I det samme området av innhegningen ble Olsen oppmerksom på noe som minner om ildsteder. Disse er ikke tidligere registrert, og det er usikkert om det er ildsteder eller naturlige

formasjoner. Olsen ønsker å ta et identifiserende prøvestikk i en av disse, for å avklare hva dette er og samle inn eventuelt daterbart materiale.

Faglige problemstillinger

Den primære målsettingen er å bedre kunne datere denne typen fangstanlegg, dvs. reingjerder med innhegninger, som primært kjennes fra Varangerhalvøya. Ingen av disse anleggene er tidligere karbondatert eller arkeologisk datert. Ut fra skriftlige kilder vet man at fangstanleggene hadde gått ut av bruk ved slutten av 1600-tallet. Når de ble etablerte og hvor lenge de var i bruk, vet man imidlertid ikke. Direkte dateringer av fangsten ved anlegget på Noiddiidčearru vil ha stor verdi for å belyse dette.

En videre hypotese er at kombinasjonen av drivgjerder og innhegninger utgjorde en helt ny teknologi, som ble avgjørende for utviklingen av tamreindriften. Nyere analyser av reinbein har vist at dagens tamrein ikke er nært genetisk beslektet med områdets villrein, og følgelig at den historiske tamreindriften ikke var basert på temming av lokal villrein. Dersom det viser seg at fangsten med innhengninger utgjør den siste fasen av villreinfangsten, som også hadde betydning for utviklingen av tamreinnomadismen, vil en genetisk analyse av reinbeinene herfra ha stor interesse.

Metodikk og gjennomføring

Reinbeina ligger eksponerte, delvis overvokst av mose. Innsamlingen vil ikke medføre inngrep i form av graving eller flytting av steiner. Det vurderes at beina etter hvert vil forvitte helt, hvis de forblir liggende. Prøvestikket er planlagt gravd i den finere grusen innenfor de mulige kantsteinene i det mulige ildstedet. Hvis det påtreffes trekull eller annet brent materiale, vil det bli tatt ut prøver for datering. Det vurderes behov for et 10 x 10 cm stort prøvestikk. I tillegg er det ønskelig å snu enkelte kantsteiner, for å se etter daterbart materiale. Den mulige strukturen vil bli restaurert etter undersøkelsen. Innsamlingen vil bli dokumentert med foto og beskrivelser, og georeferert med høypresisjon GPS. Undersøkelsen er planlagt å finne sted medio august 2025, med deltagelse av Olsen, arkeolog dr.art. Kjersti Schanche og lokalhistoriker Øystein Nilsen.

Sametinget uttaler

Sametinget viser til at dateringer av reinbein og evt. kullprøver fra id. 162510 vil kunne gi ny kunnskap og dokumentere når disse fangstgjerdeanleggene med innhegning var i bruk. Det har heller ikke vært foretatt DNA-analyse av reinbein fra Noiddiidčearru tidligere, noe som vil ytterligere styrke kunnskapen om fangstanleggene. Undersøkelsene vil kunne bidra med økt kunnskap om bruken av denne typen anlegg i villreinfangsten, samt betydningen de kan ha hatt for utviklingen av tamreindriften.

Noiddiidčearru inngår også som del av Várjját siida som er oppe til vurdering for innskriving på tentativliste for Unescos verdensarv. Resultatene fra undersøkelsene vil også kunne styrke kunnskapsgrunnlaget for videre arbeid med Noiddiidčearru og Várjját siida.

Universitetsmuseet uttaler

Universitetsmuseet vurderer at undersøkelsen vil ha potensial til å bidra til ny informasjon om bruksalderen til det massive fangstanlegget på Noiddiidčearru, som det er svært begrenset kunnskap om til tross dets betydning jf. vurdering som verdensarv. Resultatene kan også bli svært interessante med tanke på å belyse prosesser rundt utviklingen fra villreinfangst til tamreindrift i Varanger.

De fleste registrerte kjøttgjemmer er tidligere åpnet og tømt, og det er sjeldent at det fortsatt er bevarte bein i disse. Det er derfor grunn til å være tilbakeholden med uttak av slikt materiale. Det er imidlertid sannsynlig at de omsøkte beina etter hvert vil forringe fullstendig, og dermed gå tapt.

Universitetsmuseet vurderer at det vil være positivt at de omsøkte reinbeina samles inn og inngår som kilder for ny kunnskap. Universitetsmuseet vurderer at undersøkelsen vil ikke resultere i varige synlige spor, og at den innebærer lav risiko for forringelse av kulturminnene.

Riksantikvarens merknader og begrunnelse for vedtaket

Riksantikvaren skal verne om kulturminner som ikke-fornybare ressurser og arbeide for at kulturminneverdiene blir best mulig ivaretatt og nyttiggjort i et samfunn i endring. Tillatelse til inngrep i automatisk fredete kulturminner kan gis etter en vurdering av de kulturminnefaglige verdiene veid opp mot private og samfunnsmessige hensyn.

I denne saken støtter Riksantikvaren, Universitetsmuseets og Sametingets vurderinger av at det ligger stor faglig kompetanse til grunn for prosjektet, og at undersøkelsene vil kunne bidra med ny og viktig kunnskap om når denne typen fangstanlegg var i bruk, samt ny kunnskap om utviklingen av den historiske tamreindriften.

Resultatene fra undersøkelsene vil også kunne styrke kunnskapsgrunnlaget for videre arbeid med Noiddiidčearru som del av Várjját siida, som er oppe til vurdering for innskriving på tentativliste for Unescos verdensarv.

Riksantikvaren innvilger dispensasjon for det omsøkte tiltak i samsvar med vårt vedtak med vilkår.

Vi gjør oppmerksom på at dersom det under den forskningsinitierte granskingen fremkommer andre automatisk fredete kulturminner enn de tillatelsen gjelder for, skal arbeidet straks stanses i den utstrekning det kan berøre kulturminnet eller kulturminnene og Sametinget/Finnmark fylkeskommune varsles, jf. kulturminneloven § 8 annet ledd. Riksantikvaren avgjør snarest mulig og senest innen tre uker om granskingen kan fortsette og fastsetter evt. vilkår for dette.

Vedtaket kan klages på

Du kan klage på vedtaket innen 6 uker fra dette brevet er mottatt, jf. kulturminneloven § 8 første ledd tredje punktum. En eventuell klage skal sendes til Riksantikvaren, men stiles til Klima - og miljødepartementet (KLD).

Tiltaket skal gjennomføres som omsøkt. Mindre endringer klareres med Sametinget/Finnmark fylkeskommune. Større endringer, som berører kulturminner, krever ny søknad til Riksantikvaren. Sametinget/Finnmark fylkeskommune avgjør om endringene er større eller mindre. I tvilstilfeller avgjøres dette av Riksantikvaren.

Hilsen

Isa Trøim
seksjonssjef

Olaf Sverre Berntsen
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Vedlegg: Kart med markering av undersøkelsesområdet og omsøkte kulturminnelokaliteter.

Kopi til: Sametinget - Sámediggi, Ávjovárgeaidnu 50, 9730 KARASJOK/Karášjohka/ Geir Østereng, Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Postboks 700, 9815 VADSØ/ Norges arktiske universitetsmuseum - UiT, Postboks 6050 Langnes, 9037 Tromsø/ Finnmark fylkeskommune / Finnmárkku fylkkagiella / Finmarkun fylkinkomuuni, Postboks 701, 9815 VADSØ

Noiddindcearru

1:7000

Tegnforklaring

- Skyteliga
- Div. steinkonstruksjner, reyder, gemmer etc.
- Fangstgjerde

96

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Jan Hansen
Varjjatgeaidnu 822
9840 VARANGERBOTN

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/7908-2 432.3

Deres ref.

Dato 25.07.2025

Dispensasjon - Varangerhalvøya nasjonalpark - utfrakt av felt elg med ATV - elgjakt 2025 - Skoarrojohka - Nesseby kommune

Vi viser til din søknad på vegne av ditt elgjaktlag 17.7.2025.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter, som i sak 26/24 i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er delegert myndighet til å fatte vedtak i saker som behandles etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om motorferdsel.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3 punkt 6.3 d gis **jaktlaget til Jan Hansen** tillatelse til å kjøre 1 – tur **med en** ATV / 6-hjuling for å frakte ut felt elg i nasjonalparken. På snødekt og frossen mark kan snøskuter benyttes som alternativ. Dispensasjonen gjelder så lenge jakten pågår i jaktfeltet innen ordinær elgjakttid i jakta 2025. ATV kan føres av person som er oppført på jaktlaget på aktuelt tidspunkt.

Tillatelsen gjelder ikke for kjøring med Volvo feltvogn, eller annen bil eller traktor.

Vilkår for tillatelsen:

- All kjøring må foregå på mark med god bæreevne.
- Kjøring i fuktige områder hvor kjøretøyet synker ned i underlaget er ikke tillatt. Søker oppfordres til å benytte transportbrett som hjelpemiddel til uttransport ved fellinger i de aller våteste områdene.
- Eksisterende kjørespor skal benyttes hvis det finnes i det aktuelle området.
- Tillatelsen omfatter ikke rydding av skog/kratt.

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjárgga álbmotmeahcci

Naturresevat

Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- Kjøringen kan utføres av jaktleder eller jegere som er registrert på jaktlaget hos FEFO på det tidspunktet som elgen er felt.
- Jaktlag skal *innen 12 timer* rapportere inn fellinger med fellingsposisjon innenfor verneområdene på sms til nasjonalparkforvalter og Statens naturoppsyn på tlf. 41470437 / 98041906 / 95038207.
- Ved mangelfull rapportering risikerer jaktlaget å ikke få dispensasjon til å bruke ATV for å frakte felt elg ut senere.
- Jaktlaget er forpliktet til å rette seg etter eventuelle anvisninger fra SNO når det gjelder kjørerute.
- Kjøreløgg skal fylles ut før kjøring.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Behandling

Søknaden

Det søkes på vegne av eget jaktlag om tre turer, tillatelse å hente ut elg fra nasjonalparken med ATV i årets jakt.

Finnmarkseiendommens oversikt tilsier at grunnkvote er et fridyr og et ungdyr. I Nesseby kommune tilsier lokal regulering at det kan tillates inntil 1 tilleggdyr per jaktlag.

Regelverket

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldsloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Verneforskriften

Formålet med vernet er beskrevet i verneforskriftens § 2, hvor det i paragrafens første ledd står:

"Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter

istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

I sone A er det avgrenset et særlig viktig myr- og våtmarksområde med stor vitenskapelig betydning som referanseområde og med egenart i form av mange småvann og myrdammer. Området gir leveområder for en rik og variert fauna av våtmarksfugl, også trua arter. Området er svært viktig for sædgås og dverggås.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Verneverdiene er nærmere beskrevet på
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

”Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter.”

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreføremål, blant annet:

«d) Bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengkjøretøy eller luftfartøy til uttransport av elgslakt.»

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Vurdering av søknaden

I styremøte 2.9.2019 styresak 56/19 og 2.9.24 i styresak 37/24 gjorde Varangerhalvøya nasjonalparkstyre følgende prinsippvedtak til behandlingen; Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon på SMS til naturoppsynet og nasjonalparkforvalter innen 12 timer når elg er felt innenfor nasjonalparken. Dette erstatter krav til innsending av kjøreliste.

Hensikten er å etterse om elgjaktlagene tar tilstrekkelig hensyn i våte områder og om elgjakten medfører økt omfang av kjørespor i våte områder av Nasjonalparken. Ved mangelfull rapportering risikerer jaktlaget å ikke få dispensasjon til å bruke ATV for å frakte felt elg ut senere.

Søknad om dispensasjon til bruk av ATV/Snøscooter ved utfrakt av felt elg som angår tilleggskvote behandles først etter at grunnkvote er felt, og eventuell tilleggskvote er tildelt det enkelte jaktlaget av Finnmarkseiendommen.

Da med unntak for valdene Vardø og Skallelv, hvor fellingsstatistikk viser at gjerne hele kvoten felles i nasjonalparken, og tur for frakt av evt. tilleggsdyr vurderes samtidig.

Påvirkning på naturmiljø, verneformål og verneverdier

Kjøring med motorisert kjøretøy på barmark kan ved både syn og lyd virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og på andre ikke-motoriserte brukere av området. Myrer og våtmarker er sårbare for kjøreskader, og i verste fall kan kun én kjøretur i vått terreng sette varige spor. Spesielt kjøring med Volvo feltvogn eller annen bil eller traktor, UTV, som har høyere marktrykk enn ATV – sekshjuling/ snøskuter kan lett gi kjøreskader i vått terreng. Kjøring med tung last på henger øker risiko for sporsetting. Kjøring med dyr på transportbrett bak ATV, eller uttrekking av dyr med transportbrett manuelt til nærmeste kjørespor gir mindre risiko for sporsetting. Kjøreskader på Varangerhalvøya heles svært sakte pga. tynt vegetasjonsdekke og tundra/ myr.

Jaktfeltet overlapper noe med sone A i nasjonalparken som har mye myr hvor det spesielt er viktig å begrense barmarkskjøring, og velge de beste løsninger uten å forringe naturverdiene.

Nasjonalparkforvalter mener at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 (*føre-var-prinsippet*) til anvendelse.

Omfanget av kjøringen jamfør Naturmangfoldlovens § 10 er relativt begrenset ved praksis for dispensasjon for få turer, og da valdet også omfatter områder utenfor verna områder kan det bli færre enn omsøkt. Det er allerede noe motorisert ferdsel ved reindrift, men lite for øvrig. Ved eventuell tildeling av flere turer/ tilleggsdyr må det tas kontakt per telefon og søkes på nytt.

I de aller våteste partier vurderes å dra ut dyret til nærmeste kjørespor med transportbrett som mest miljøforsvarlige teknikk. Det er gitt tilbud om å låne transportbrett. Søker har ikke nevnt om man har dette tilgjengelig. Dette er et godt hjelpemiddel i de våteste områdene for alle kategorier dyr. Bruk av transportbrett bak ATV, når man bruker det, setter også mindre spor i myr enn ved bruk av henger.

Elgjakten starter den 25. september og slutter første helg i november, og kjøring på den tiden av året er mindre problematisk med tanke på fuglelivet, siden hekke- og mytesesongen er over, og trekkfugl har trukket ut av området.

Nasjonalparkforvalter vurderer at det ikke aktuelt å pålegge søker utgifter for tiltak som forhindrer eller begrenser skader på naturmiljøet (naturmangfoldloven § 11).

Når det gjelder § 12 ([miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder](#)), mener forvalter at det er tatt hensyn til denne. Det er kun gitt tillatelse til et begrenset antall turer oppad avgrenset til bruk av et kjøretøy en tur, geografi og erfaring med hvor elgen felles i valdet tilsier at man tildeler en tur i dette valdet, som kun kan benyttes hvis det blir felt elg innenfor nasjonalparken. Det er gitt tilbud om å benytte utlånt transportbrett i svært våte områder. Det knyttes strenge vilkår til tillatelsen som mottaker er forpliktet til å følge.

Vurdering av om det omsøkte tiltaket skal få tillatelse

Verneforskriften åpner for at det kan gis tillatelse til utfrakt av elg fra nasjonalparken.

Oversikten på www.nordatlas.no, over elg som er skutt i jaktfeltet fra 1995 – 2016, viser at inntil 1 elg vanligvis felles i nasjonalparken i dette jaktfeltet. Tidligere praksis for jaktfeltet tilsier todyrskvote med praksis for 1 dispensasjon til bruk av ATV på barmark til å hente ut felte dyr innen nasjonalparken.

Uthenting av felt elg vil være en kortvarig og forbigående forstyrrelse, og med de vilkårene som er satt vil ikke den samlede belastningen på naturmiljøet i området øke nevneverdig. Gitt at man kjører slik at man bevisst unngår å etablere nye kjørespor i myr. Tillatelsen omfatter også uthenting av elg med snøskuter, i tilfelle det blir snø i jaktfeltet på slutten av jakta. Kjøring med snøskuter og slede på snøføre regnes som mer skånsomt for terrenget enn ATV og henger.

Ved bruk av ATV anbefales 6-hjuling med transportbrett fremfor ATV med henger i de våteste områdene. Erfaringene viser at man kan trekke felte dyr ut av våte områder på brett, til tørrere områder hvor man kommer til med ATV, uten å sette spor.

På bakgrunn av vurderingene av påvirkningen på naturmiljøet, er nasjonalparkstyret kommet til at tillatelse for henting av en elg med ATV kan innvilges, med begrenset risiko for forringelse av verneområdet eller formålet for vernet.

Søker tilbys mulighet til å låne transportbrett av nasjonalparkstyret. Ta kontakt med undertegnede i god tid på forhånd av jakta på tlf. 41470437 om interesse for dette.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

VEDLEGG

Kjørelogg

Kopi til:

Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ
Unjárgga gielda - Nesseby kommune	Rådhus	9840	VARANGERBOTN
Várjjatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat	Rasengveien	9840	VARANGERBOTN
Niillas Sara Smuk	2		
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Statens naturoppsyn			

KJØRESEDDDEL

Jan Hansens elgjaktlag 2025 - Skoarrojohka

Kjøreseddelen gjelder for 1 ATV og er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		

Husk!

Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon innenfor verneområdene innen 12 timer fra felling på sms til Statens Naturoppsyn Vadsø tlf. 98041906 / 95038207 og nasjonalparkforvalter tlf. 41470437.

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Naturtjenester AS v/ Rune Muladla

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/8045-2 432.3

Deres ref.

Dato 28.07.2025

Dispensasjon til å lande med helikopter i Varangerhalvøya nasjonalpark - drivtelling av laksefisk i Komagelva - Naturtjenester i Nord

Det vises til deres søknad om landingstillatelse av 25.07.2025 innen Varangerhalvøya Nasjonalpark.

Behandlingsmåte

Saken er behandlet av Nasjonalparkforvalter på delegert myndighet gitt av Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre i styresak ST 26/24.

Nasjonalparkforvalter behandler saker jamfør Naturmangfoldlovens § 48, når vedtaket innebærer fornying av tidligere dispensasjon gitt av nasjonalparkstyret, hvor forutsetning for tillatelsen er uendret.

I dette tilfellet er det etablert forvaltningspraksis fra Nasjonalparkstyret fra 2012, og årlig frem til i dag.

Vedtak:

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 gis Naturtjenester AS tillatelse til en landing med helikopter i Varangerhalvøya nasjonalpark øverst i Komagelva ved Bjørneskaret.

Tillatelsen gjelder i september 2025 .

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelse til nødvendig bruk av helikopter skal være innhentet fra Båtsfjord kommune.
- Søker er ansvarlig for å informere helikopterpiloten om vilkårene i landingstillatelsen om flyvehøyde, landingssteder og kopi skal leveres pilot.
- Ved flyging skal man ta hensyn til de større vierkjerrområdene og lande i god avstand fra disse, slik at elg ikke forstyrres unødig.

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjárgga álbmotmeahcci

Naturresevat

Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- Flygning til og fra landingsstedet skal foregå i en høyde på minimum 300 meter over bakken.
- Flygning og landing over og i umiddelbar nærhet av reinflokker skal unngås.
- Flygningen/landingen skal, før den finner sted, avklares med reinbeitedistrikt 6/5D. Kontaktperson for distriktet er distriktsleder Aslak Niilas Smuk tlf. 45 06 77 14, eller John Arne Neshavn (99 10 50 08)
- Nasjonalparkforvalter (41470437) og Statens naturoppsyn lokalt ved Hans Ivar Hortman (98041906) og Christer Mikalsen (95038207) skal informeres på forhånd per sms, om når flyvingen skal skje.
- Dette brevet skal medbringes i felt i tilfelle kontroll.
- Etter endt feltarbeid skal det sendes inn en kort rapport om antall landinger og dato.
- Rapport fra undersøkelsene sendes til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre for økt kunnskap om fiskebestandene i verneområdet innen 2025.

Kart 1 : Landingssted på nedsiden av Bjørneskaret.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Søknaden

Søknaden omfatter en landing øverst i Komagelva nedenfor Bjørnskaret. Jfr kart. Landing 1 - i september.

Søker oppgir at bruk av helikopter være å foretrekke framfor bruk av landgående motorisert kjøretøy av miljøhensyn. Man ønsker å samarbeide med allerede planlagte flygninger/aktivitet for å minske trafikken på i nasjonalparken.

Flygning knyttes til prosjektet "Overvåkning av Nasjonale Laksevasdrag" (september) som er finansiert av Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Prosjektet skal på en systematisk måte samle inn data fra elva som er nødvendig for fremtidig forvaltning og overvåking av laksebestandene ved bruk av gytebestandsmål som forvaltningsverktøy. Prosjektet er initiert av Naturtjenester og har vært gjennomført etter samme metodikk siden 2002 og er nå den lengste serie med overvåkingsdata med drivtelling som metode. Den delen av prosjektet som omfattes av denne søknaden vil bestå av gytefisktelinger av laks, sjørøye og sjøørret, der dykking / snorkling benyttes som metodikk. Dette medfører en del tungt utstyr som skal fraktes. Feltarbeidet i Komagelva vil skje i samarbeid med Komagelv JFF.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og vesentlig urørt naturområde, som er tilnærmet fritt for tekniske inngrep og sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

I sone A er det avgrenset et særlig viktig myr- og våtmarksområde med stor vitenskapelig betydning som referanseområde og med egenart i form av mange småvann og myrdammer. Området gir leveområder for en rik og variert fauna av våtmarksfugl, også trua arter. Området er svært viktig for sædgås og dverggås.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Motorferdsel i nasjonalparken er i forbudt, jmfør § 3 punkt 6.1 i vernebestemmelsene. I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, videre åpnes det i § 3 punkt 6.3 for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del formål, men unntakene åpner ikke for dette formålet.

Saken må vurderes jmfør Naturmangfoldlovens § 48.

Forvaltningsmyndigheten kan etter § 48 i NML gjøre unntak fra verneforskriften dersom tiltaket ikke strider mot formålet med vernet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Denne bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Forvaltningsmyndigheten skal blant annet særlig vurdere konsekvensene av en dispensasjon, for eksempel om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag.

Naturmangfoldloven (heretter NML) trådte i kraft 1. juli 2009. I lovens § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet blir utsatt for, jmfør § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jmfør § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter NML § 11, jmfør § 7, er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter NML § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av mangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Vurdering av saken

Varangerhalvøya nasjonalpark ble fastsatt ved kongelig resolusjon den 8. desember 2006. Fredningen innebærer et generelt motorferdselsforbud på land og vann, og i lufta under 300 meter, som gjelder i tillegg til motorferdselsloven.

Det er ikke er åpnet for at nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til motorferdsel for forvaltningsoppgaver som ikke er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Søknaden må derfor behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i NML § 48.

Skal det kunne gis en dispensasjon fra verneforskriften etter denne bestemmelsen er det krav om at to vilkår skal oppfylles. Det omsøkte tiltaket kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig og tiltaket må ikke stride mot vernevedtakets formål.

Dette gjør at dispensasjon kun kan gis i de tilfeller der det omsøkte tiltaket vurderes til å ha en begrenset virkning på verneverdiene.

Nasjonalparken ble opprettet fordi den er den mest arktisk pregete delen av Fastlands-Norge, har unike verdier i forhold til landskapsformer, kvartærgeologi, plante og dyreliv og samiske kulturminner.

Storparten av Varangerhalvøya er skogløs og preget av lynghei, myrer og blokkmark. Plantelivet er allikevel særpreget fordi området er møtested for mange arktiske, østlige og sørlige arter. Mange arter er her på grensen av sitt utbredelsesområde. I de høyereliggende områdene er det meget karrig og sparsomt med vegetasjon, men det er her i det aller karrigste at man har størst sjanse for å observere Norges mest utrydningstruede pattedyr – fjellreven. Fjellreven på Varangerhalvøya er den eneste kystnære bestanden i Fastlands-Norge.

Vi anser kunnskapsgrunnlaget om de berørte økosystemene, jamfør NML § 8, for å være godt. Kunnskap er innhentet fra naturbase og artskart, og erfaringer fra tiltaket er kjent fra før. Aktøren har flere ganger samkjørt transportbehovet med andre aktører som skal fly helikopter.

Formålet med flygingen er å frakte inn en del tungt utstyr og mannskap. Disse undersøkelsene vet vi, jamfør NML § 8, er viktige for forvaltning av anadrom laksefisk i Komagelva. De gir et bilde på dagens situasjon i de enkelte vassdragene. Tellingene over flere år gir også en pekepinn på hvordan laksefiskbestandene i vassdraget endrer/utvikler seg over tid, og dette legger igjen grunnlaget for nåværende og fremtidig forvaltning av bestandene.

Omsøkt landingssted ansees som lite problematisk så lenge flyging skjer langs vassdraget og på en høyde i lufta over 300 m mellom punktene.

Den omsøkte flygningen vil være en kortvarig forstyrrelse. Selv om forstyrrelsen er kortvarig vet vi at helikopterflyging vil medføre en god del støy, noe som kan virke forstyrrende på dyre- og fuglelivet. Støy av helikopter vil også påvirke friluftslivet i området. Besøkende forventer gjerne fred og ro innen det verna området. Det er derfor viktig at forvaltningsmyndigheten begrenser antall landinger mest mulig. Flyving og landing med helikopter kan være upopulært i forbindelse med pågående rypejakt, elgjakt i villmarkspregede områder, og kan også ved å støkke ut dyr og fugler ved landing påvirke jaktens gang.

Fjellrev er en kritisk truet art som lever inne i nasjonalparken, og man må ta ekstra hensyn til denne ved gjennomføring av ulike tiltak. Det omsøkte landingsstedene vil ikke komme i konflikt med aktive hilokaliteter for fjellrev. Det er også såpass sent på sesongen at kortvarige forstyrrelser ikke vil være kritisk for overlevelsen av dyre- og fugleunger. Vi kan ikke se at en landing på det omsøkte stedet kommer i konflikt med trua og/eller sårbare arter. Førre-var-prinsippet i NML § 9 er videre ivarettatt.

Samling av tamreinen i området gjøres gjerne med helikopter i 2-3 helga i september, og i oktober og tiltakshaver må kontakte reindriften på forhånd for å unngå at tidspunkt for flyging kommer i konflikt med deres aktiviteter.

Landing og flyging vurderes ikke for å stride mot vernevedtakets formål eller for å forringe verneverdiene nevneverdig, og søknaden innvilges jamfør praksis hos Varangerhalvøya nasjonalparkstyre jamfør Naturmangfoldlovens § 48.

Vi anbefaler at tidspunkt for flyging samkjøres med eventuelle andre aktørers flyging i området, om mulig, jfr. søknaden.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Båtsfjord kommune
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Várjbatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat
Niillas Sara Smuk
Finnmarkseiendommen
Statens naturoppsyn

Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Postboks 700	9815	VADSØ
Rasengveien	9840	VARANGERBOTN
2		
Postboks 133	9811	VADSØ

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

VARDØ SPORTSFISKER OG JEGERFORENING
Postboks 206
9951 VARDØ

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/4271-5 432.3

Deres ref.

Dato 20.06.2025

Konkretisering av dispensasjon - reetablering av platting på hytta Telebu - Vardø sportsfiske og jegerforening - Varangerhalvøya nasjonalpark

Vi viser til foreningens søknad om å reetablere platting på den åpne telegrafhytta Telebu, som er en åpen hytte som ligger i Sandfjorddalen innen Varangerhalvøya nasjonalpark i Båtsfjord kommune.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre behandlet saken ref. Melding om vedtak 07.05.2025 og vedtok følgende.

Melding om Vedtak

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre innvilger søknad delvis til å reetablere opprinnelig platting på Telegrafhytta, av samme størrelse som framgår av innsendt bilde i søknad jamfør verneforskriftens § 3 punkt 1.3.

Vilkår

- Forvalter vil måle opp og gi beskjed til søker om eksakt areal som innvilges, tilnærmet jamfør innsendt bilde. Platting skal løftes 10-20 cm over bakken, men ikke over høyde for steinhelle ved inngangsdør.
- Plattingen bør være grå i anonym farge.
- Restmaterialer skal legges ved hytta for så å fraktes ut av området førstkommende vinter.

Nasjonalparkforvalter befarte hytta 19.06.2025.

Bredden ut fra veggen vurderes for dobbel lengde av steinhelle, som er målt til 120cm ut fra veggen. Omtrentlig bredde på tidligere platting vurderes for å være $120 \times 2 = 240$ cm.

Basert på oppmålt areal av innsendt bilde av tidligere platting ved hytta, og styrets vedtak med dispensasjon jamfør verneforskriftens § 3 punkt 1.3, kan platting på 240 cm ut fra veggen x 450 cm langs veggen gjenetableres jfr. vedlagt bilde.

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjárgga álbmotmeahcci

Naturresevat

Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

240 cm langs vegg

120 cm er bredden ut fra vegg på steinhella som er anslått for å være halvparten av bredden.

Bilde 1. Eldre bilde av hytta hvor det var platting. Plattingen er i dag råtnet bort.

Klageadgang

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jamfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sende via nasjonalparkstyret jamfør forvaltningslovens § 32.

Når plattingen er ferdigstilt ønskes beskjed. Nye bygg i nasjonalparken befares rutinemessig for å tilse at de følger aktuell dispensasjon med vilkår. Resterende materialer bør fraktes ut av nasjonalparken på vinterføre.

Vi anbefaler å kontakte Båtsfjord kommune på forhånd mht. om tiltaket også behøver dispensasjon fra Plan- og Bygningslovens bestemmelser, hvor kommunen er myndighet.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Statens naturoppsyn
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Båtsfjord kommune
Finnmarkseiendommen
Várjjatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat
Niillas Sara Smuk

Postboks 700	9815	VADSØ
Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Postboks 133	9811	VADSØ
Rasengveien	9840	VARANGERBOTN
2		

Fra: Østereng, Geir[]

Sendt: 06.08.2025 14:35:00

Til:

trondale64@gmail.com;ronny@trollnet.no;jahansen@hotmail.com;jodikkanen@gmails.com;
annikenrisan@hotmail.com;siv.malen@gmail.com;gallavaraster@gmail.com;rnstock23@gmail.com;
veronicafjellberg@hotmail.com;jebjorkas58@hotmail.com;larsroardlarsen@gmail.com;
eirin.pleym@vadso.kommune.no;finnmarksprodukter@hotmail.com;John Arne Kristiansens
Jaktlag;kjell.reidar.nm@outlook.com[trondale64@gmail.com;ronny@trollnet.no;jahansen@h
otmail.com;jodikkanen@gmails.com;annikenrisan@hotmail.com;siv.malen@gmail.com;gallav
araster@gmail.com;rnstock23@gmail.com;veronicafjellberg@hotmail.com;jebjorkas58@h
otmail.com;larsroardlarsen@gmail.com;eirin.pleym@vadso.kommune.no;finnmarksprodukter@
hotmail.com;kristiansenjohnarne@gmail.com;kjell.reidar.nm@outlook.com]

Tittel: Info - motorferdsel -elgjakt - verneområder 2025

Se vedlagt informasjon.

Med vennlig hilsen / Dearvuodaiguin/ Ystävällissii tervheissii

Geir Østereng

Nasjonalparkforvalter/ álbmotmeahcchálddašeaddji/ Kansalistarhaan valvooja

Tlf. 78 95 03 89/ mobil 41470437

www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya

<https://varangerhalvoya.no/>

<https://www.facebook.com/NasjonalparkVarangerhalvoya>

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona

suodjemeahcci

Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci

Ytre syltevik naturreservat

Sandfjordneset Naturreservat

**Varangerhalvøya
nasjonalpark**

**Várnjárgga
álbmotmeahcci**

**Varenkinniemen
kansalistaras**

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Jaktledere elgjaktlag v/ adresseliste

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/8248-3 432.3

Deres ref.

Dato 06.08.2025

Informasjon til elgjaktlag i Varangerhalvøya nasjonalpark og tilliggende verneområder 2025 - motorferdselsregler

Årets elgjakt nærmer seg!

Her følger informasjon til dere som skal jakte elg i jaktfelt som overlapper med Varangerhalvøya nasjonalpark, Syltefjorddalen naturreservat eller Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde m.fl.

Lokal forvaltning

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er et lokalt forvaltningsorgan for Varangerhalvøya nasjonalpark, Syltefjorddalen naturreservat, Sandfjordneset naturreservat, Ytre syltevik naturreservat og Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde. Områdene har eget regelverk ved forskrift.

Vernebestemmelser som angår elgjegere

Verneforskriftene for verneområdene finner dere på www.lovdata.no ved å søke på "Varangerhalvøya". Vi antar at bestemmelsene som angår dere mest, er kjøring med motorkjøretøy.

I utgangspunktet er all motorferdsel forbudt, både i nasjonalparken, landskapsvernområdet og i naturreservatene. I nasjonalparken og landskapsvernområdet kan det gis tillatelse til "bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengkjøretøy eller luftfartøy til uttransport av elgslakt." (verneforskriftens § 3 punkt 6.3 d).

Naturreservat har et strengere vern enn nasjonalpark. Utfrakt av felt elg i Syltefjorddalen naturreservat må skje uten motorisert ferdsel. Når det gjelder andre regler i verneområdene, skal selvsagt leirslagning, rasting og bålpyring foregå så skånsomt som mulig. Søppelet tas med hjem igjen. Sporløs ferdsel er viktig - også under elgjakt- for ivaretagelsen av naturen og områdenes karakter. Det skal være trivelig å komme tilbake!

Henting av elg som felles innenfor nasjonalparken

Om det er reelt behov for bruk av ATV eller elgtrekk for å hente ut elg fra verneområdene, må det vært innhentet tillatelse fra nasjonalparkstyret på forhånd før kjøring.

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjárgga álbmotmeahcci
Naturreservat	Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturreservat, Sandfjordneset Naturreservat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Flere elgvald har områder med våtmyr og sårbar vegetasjon. Elgen må fraktes uten at det oppstår nye kjørespor. Ved felling av svært store dyr i vått terreng må man vurdere om de bør tas i to vendinger for å unngå skade på marka.

Nasjonalparkstyret har utlån av transportbrett. De har mindre marktrykk og setter mindre spor i myr. Vi disponerer 4 Canadapulken til de elgjaktlag som ønsker det for uttransport av slakt ut av bæresvakt område. Mange blir overrasket over hvor lett det er å dra ut slakt med brett.

Disse kan benyttes til å dra elg fra ulendt og vått terreng til nærmeste kjørespor eller evt. etter atv/ elgtrekker om motorkjøretøy er nødvendig. Jaktlag med stor andel myr og areal innenfor verneområdene prioriteres for utlån.

I Syltefjorddalen Naturreservat og Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde bør man være forberedt på bruk av andre metoder enn motorkjøretøy. Her er eget transportbrett prioritert som kan avtales hentet hos Båtsfjord kommune.

For å være sikker på at dere får svar i tide, må vi ha søknad om motorferdsel så fort som mulig. Noen har allerede søkt. Oppgi om lån av transportbrett er aktuelt.

I noen jaktfelt felles elgene hovedsakelig utenfor verneområdene, selv om grensene overlapper. **Søknaden må inneholde følgende opplysninger**

- * Til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre
- * Feltnavn, jaktleder og kommune
- * kvote
- * Hvilken type kjøretøy som evt. skal benyttes for henting av felt elg
- * Om det er ønskelig å låne transportbrett for utfrakt av elg fra våte områder

Søknaden sendes på e-post til: **sftfpost@statsforvalteren.no**

Mer informasjon på nett

Dere kan også se grensene til verneområdene på www.nordatlas.no , (under menyen "Natur").

Brosjyre om nasjonalparken finner du på :

<https://www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya/publikasjoner>

Mer informasjon om verneområdene fins på www.varangerhalvoya.no

Se jaktfeltkart under.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål: Tlf. : 78 95 03 89 / 41470437 e-post:
geir.ostereng@statsforvalteren.no

Vi ønsker dere skitt jakt!

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Adresseliste Jaktlag

Båtsfjord Syltefjorddalen 1. periode	Jaktleder Trond Atle Bernhardsen	E-post trondatle64@gmail.com
Syltefjorddalen 2.periode	Ronny Isaksen	ronny@trollnet.no
Nesseby Skoarrojohka - felt 17	Jan Hansen	jahansen@hotmail.com
Eametoaivi/Kjerringhaugen felt 18	Jo Dikkanen	jodikkanen@gmail.com
Nessby felt 19 Suovvejohka/Bergeby øst	Anniken Risan	annikenrisan@hotmail.com
Nesseby felt 21 Gohppejohka	Siv Malén Murberg	siv.malen@gmail.com
Vadsø Goaivbæski – Æimenbæ	Morten Gallavara	gallavaraster@gmail.com
Østervann	Rune Stock	rnstock23@gmail.com
Flintelva	Veronica Therese F. Sagen	veronicafjellberg@hotmail.com
Viinikka	Jan Erik Bjørkås	jebjorkas58@hotmail.no
Jålma	Lars Roard Larsen	larsroardlarsen@gmail.com
Sabelhaugen	Eirin Pleyrn	eirin.pleyrn@vadso.kommune.no
Skallelv 1. periode	Helene Jakola	helene_jakola@hotmail.com
Skallelv 2 periode	Øystein Dahl	finnmarksprodukter@hotmail.com
Vardø Vardø 1	John Arne Kristiansen	kristiansenjohnarne@gmail.com

Kopi til:

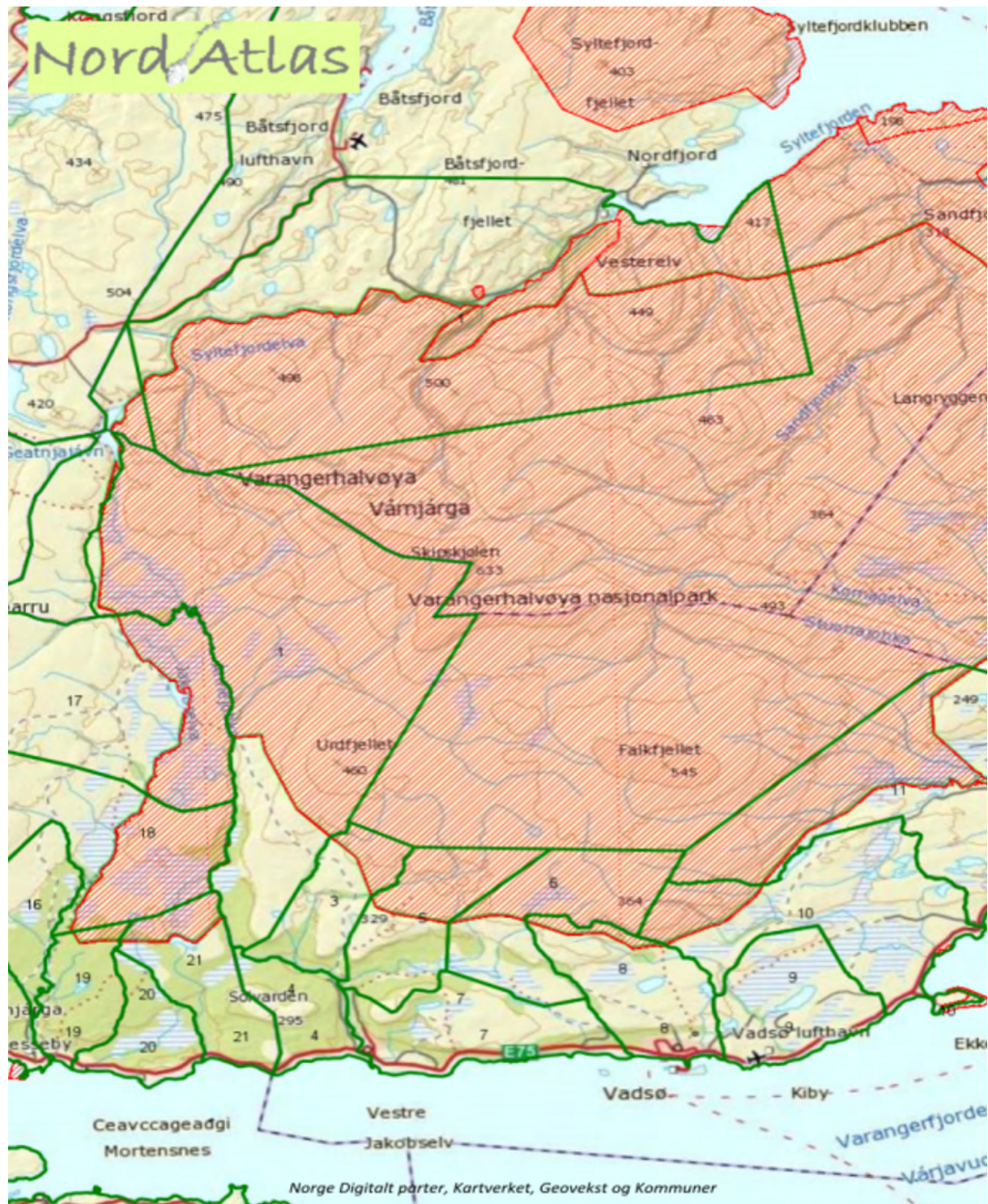

Vardø kommune	Postboks 292	9951	VARDØ
Vadsø kommune	Postboks 614	9811	VADSØ
Unjárgga gielda - Nesseby kommune	Rådhus	9840	VARANGERBOTN
Båtsfjord kommune	Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Statens Naturoppsyn			

Vedlegg

Jaktlag drar elgoksen på transportbrett ut av ei myr i Komagdalen til nærmeste tørre kjørespor. (Foto: Jaktlaget Slettvoll).

Kart. Elgjaktvald og verneområder 2018. Verneområder m/egne motorferdselsrestriksjoner:
Rød skravur – Naturresevat / Nasjonalpark / Landskapsvernområde

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/2624-6 432.3

Deres ref. «REF»

Dato 23.07.2025

Søknad om etablering av navneskilt langs vei - Fylkesvei 8100 – Persfjorden Syltefjorden landskapsvernområde –

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre søker om oppsett av navneskilt for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Det søkes oppsatt ved pil i terreng i bilde under.

Vernegrensen går litt lenger ned mot persfjorden, men skiltet omsøkes oppsatt etter at man har passert bakketopp når man kommer fra øst. Vi mener det er et oversiktlig område.

Bilde 1. Gjennomsiktig pil til venstre angir omsøkt plassering. Skiltet rettes mot øst slik at man kan lese skiltet når man ankommer fra Persfjorden i øst og kjører inn i verneområdet i retning mot Hamningberg.

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci

Naturresevat

Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Bilde 2. Vernegrense i rød strek som angår verneområde vest for streken. Rød prikk angir plassering av skiltet.

Omsøkt skilt ser slik ut:

Det er 2 m langt, 25 cm høyt med bokstavhøyde på 4,5 cm

Angitt på 3 språk, norsk, nordsamisk og engelsk.

Det vil stå på to trestolper forankret i bakken i berg/ evt. nedgravd i jord.

Bilde 3. Skilt med tekst.

Bilde 4. Rød prikk angir omsøkt plassering nær vernegrensen nærmest Persfjorden.

Bakgrunn for behovet for skilting.

Igjennom landskapsvernområdet går fylkesveien til Hamningberg som også er nasjonal turistvei, som markedsføres og har økende trafikk årlig. Sommerturismen og omfang av besøkende som ikke kjenner områdets vernestatus gjør at det er behov for å tydeliggjøre at man kjører inn i et svært spesielt område i Norge hvor landskapet er såpass spesielt at det der vernet i forskrift. Området har en rekke egne regler.

Det jobbes med forvaltningsplan som vil angi flere spesifikk informasjonstiltak som vil kunne løfte frem om områdets særegenheter, med særegent landskap, geologi, dyre- og planteliv.

Området er lite preget av installasjoner og skilt som bidrar til å fremheve landskapsformasjonene. Formasjonene består av lagdelte bergarter som er forvridd i kombinasjon med at de går ut i havet og eroderes. Mangfoldet av bergarter er stort i typer og farger. I kombinasjon av geologien dyrelivet og blomsterforaen med utsikt til Ishavet er området svært spesielt, som mange besøkende gir tilbakemelding om at de setter stor pris på å få oppleve og vil gjerne tilbake. Landskapskvalitetene er godt ivaretatt med få distraksjoner med bygg, skiltinstallasjoner og parkeringsplasser. Ved valg av skiltmateriale og tekst er det tatt hensyn til dette for å unngå påvirkning av landskapsbildet. Oppsett av skilt må også behandles jamfør verneforskriftens bestemmelser om dispensasjon for oppsett.

Ta kontakt for mer informasjon eller avveininger.
Vernebestemmelsene er vedlagt under.

For mer informasjon om områdene se www.varangerhalvoya.no

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Ut mot Berentshavet – forvridde lagdelte bergarter i Persefjorden – Syltefjorden landskapsvernområde. Foto: Bjarne Riasto.

Forskrift om verneplan for Varangerhalvøya. Vedlegg 3. Vern av Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci, Båtsfjord og Vardø kommuner, Finnmark.

§ 1. Avgrensing

Verneområdet berører følgende gnr./bnr.:

Båtsfjord kommune: 16/1, 16/2, 16/3, 16/5, 16/9, 16/11, 16/13, 16/15, 16/16, 16/18, 16/19, 16/20, 16/21, 16/23, 16/28, 16/29, 16/31, 16/37, 16/38, 16/39, 16/42, 16/43, 17/1, 17/2, 17/3, 17/7, 18/1, 18/59, 18/61, 18/63, 18/67, 18/69, 18/78, 18/80, 18/82, 18/85, 18/97, 19/1, 19/2, 19/3, 19/4, 19/5, 19/6, 19/10, 19/11, 19/14.

Vardø kommune: 14/1, 14/11, 15/1, 15/3, 15/4, 16/1, 16/4, 16/8, 16/19, 16/20, 16/21, 17/1, 17/2, 17/3.

Det samlede arealet er på ca. 246 km².

Grensene for landskapsvernområdet fremgår av kart i målestokk 1:110.000, datert Miljøverndepartementet desember 2006.

De nøyaktige grensene for landskapsvernområdet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart skal oppbevares i Båtsfjord og Vardø kommuner, hos Fylkesmannen i Finnmark, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet.

§ 2. Formål

Formålet med opprettelsen av Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og arktisk preget natur- og kulturlandskap med det biologiske mangfold som kjennetegner landskapet. Området har særegne geologiske formasjoner i steiltstående bergarter, og frodige dalbotner med forekomster av sjeldne plantearter som står i sterk kontrast til de nakne fjellplataene. Den ville og særpregete næringskysten i nord er typisk for Øst-Finnmark, og står i skarp kontrast til det rolige, geologisk sett millioner av år gamle landskapet innover halvøya.

Landskapsvernområdet skal, sammen med Varangerhalvøya nasjonalpark, bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange kulturminner.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift.

§ 3. Vernebestemmelser

1. Landskapet

1.1 Inngrep i landskapet

Området skal vernes mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av punkt 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som vegbygging, oppføring og ombygging av bygninger og anlegg eller andre varige eller midlertidige innretninger, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, påfylling av masse, sprenging, boring, bryting av steiner, mineraler og fossiler, fjerning av større steiner og blokker, drenering, annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse.

Fylkesmannen avgjør i tvilstilfeller om et tiltak kan endre landskapets art eller karakter vesentlig.

1.2 Bestemmelsene i punkt 1.1 er ikke til hinder for:

- a. Vedlikehold av bygninger og anlegg.
- b. Vedlikehold av merkede stier, skilt, bruer, klopper og løyper i henhold til forvaltningsplanen etc.

- c. Drift og vedlikehold av jordbruksarealer i Persfjorden. Retningslinjer for drift fastsettes i forvaltningsplanen.
- d. Anlegg av sanketrøer i Persfjorden.
- e. Vedlikehold av eksisterende veger.
- f. Drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg og nødvendig istandsetting ved akutt behov.
- g. Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt, forutsetter vesentlige fysiske endringer i strid med verneformålet.
- h. Bruk av eksisterende båtutsettingsplasser og lagring av båter på land i tilknytning til disse.
- i. Drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg.
- 1.3 Forvaltningsmyndigheten, jf. § 7, kan etter søknad gi tillatelse til:
 - a. Ombygging og utvidelse av eksisterende bygninger.
 - b. Gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
 - c. Bygging av bruer, klopper og gjerder.
 - d. Oppføring av nødvendige bygninger og anlegg i forbindelse med landbruksvirksomhet.
 - e. Tilrettelegging langs fylkesveg 341 til Hamningberg.
 - f. Restaurering av Vesterelvas meanderende utløp.
 - g. Utbedring og oppgradering av eksisterende veger.
 - h. Fortøyingsfester for fiskeredskaper og båter.
 - i. Eventuell veiutløsning mellom Sandfjorden og Syltefjorden.
 - j. Flytting, tilbygg og oppføring av nye anlegg for Kystverket.
 - k. Oppgradering/fornyelse av kraftledninger som ikke faller innunder § 3 punkt 1.2 bokstav f eller g.
 - l. Fremføring av nye kraftlinjer.
 - m. Havbruksvirksomhet dersom det ikke strider mot verneformålet.
 - n. Oppføring av bygninger og anlegg i forbindelse med reindrift og oppsyn.
- 2. *Plantelivet*
 - 2.1. Plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Planting, såing og innføring av nye plantearter er forbudt. Varangervalmue (*Papaver dahlianum* ssp. *dahlianum*) og finnmarkssvineblom (*Senecio integerrimus*) er av forskrift 21. desember 2001 nr. 1525 om fredning av truede arter.
 - 2.2. Bestemmelsen i punkt 2.1 er ikke til hinder for:
 - a. Bruk av området til beite.
 - b. Plukking av bær og sanking av matsopp.
 - c. Skånsomt uttak av trevirke til bålbrekking.
 - d. Uttak av materialer til duodji (samisk husflid).
 - e. Bruk av ris til snarefangst.
 - f. Plukking av planter som er alminnelig forekommende på stedet til privat bruk.
- 3. *Dyrelivet*
 - 3.1. Nye dyrearter må ikke innføres.
 - 3.2. Jakt etter viltloven, saltvannsfiskeloven eller etter reindriftsrettens regler er tillatt.
 - 3.3. Fiske etter lakse- og innlandsfiskeloven, saltvannsfiskeloven eller etter reindriftsrettens regler er tillatt.
 - 3.4. Havbeite uten synlige installasjoner over vann er tillatt etter akvakulturloven.
- 4. *Ferdsel*
 - 4.1. All ferdsel skal skje varsomt og slik at det ikke skjer skade på vegetasjon, dyreliv og kulturminner.
 - 4.2. Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljøet ikke skades. Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten, jf. § 7. Det vises til forvaltningsplanen etter § 5.
 - 4.3. Sykling og organisert bruk av hest er bare tillatt på traseer eller i områder som er godkjent for slik bruk etter § 5.
 - 4.4. Miljødirektoratet kan ved forskrift regulere eller forby ferdsel eller ferdselsformer som kan være til skade for naturmiljøet.

4.5 Bestemmelsen i punkt 4 gjelder ikke nødvendig ferdsel i forbindelse med militær operativ virksomhet, skjøtsel-, oppsyn og forvaltningsoppgaver.

5. *Motorferdsel*

5.1. Motorferdsel på barmark er forbudt, med unntak av motorferdsel hjemlet i [lov 10. juni 1977 nr. 82](#) om vassdrag [§ 4](#), og bruk av åpen barmarksløype ved Vesterelva i Persfjorden.

På snødekt mark gjelder bestemmelsene i [lov 10. juni 1977 nr. 82](#) om motorferdsel i utmark og vassdrag.

5.2. Forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#), kan gi tillatelse til bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengslakt.

5.3. Forbudet i punkt 5.1 gjelder ikke motorferdsel ved militær operativ virksomhet, politi-, rednings-, branntrykknings- og forvaltningsoppgaver.

6. *Forurensing*

6.1 Forbud mot forurensing

Forsøpling og bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

6.2 Avfall

Avfall skal tas med ut av området.

6.3 Støy

Unødvendig støy er forbudt. Det er ikke tillatt å bruke motor på modellfly o.l.

Forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#), kan stille krav til støydemping for strømgeneratorer o.l.

0 Endret ved [forskrift 15 mars 2013 nr. 284](#) (i kraft 1 juli 2013).

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#), kan gjøre unntak fra bestemmelsene når formålet med vernet krever det, samt for vitenskapelige undersøkelser og arbeider eller tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning, eller i andre særlige tilfeller når dette ikke strider mot formålet med vernet.

§ 5. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon mv. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

0 Endret ved [forskrift 15 mars 2013 nr. 284](#) (i kraft 1 juli 2013).

§ 6. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#), kan iverksette tiltak for å fremme formålet med vernet.

§ 7. Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordningen som etableres.

0 Endret ved [forskrift 15 mars 2013 nr. 284](#) (i kraft 1 juli 2013).

§ 8. Rådgivende utvalg

Forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#), kan opprette et rådgivende utvalg for forvaltningen av landskapsvernområdet.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

Fra: Østereng, Geir[]
Sendt: 25.07.2025 14:52:00
Til: Rødsrud, Christian Løchsen;Postmottak Båtsfjord kommune[christian.lochsenrodsrud@ra.no;postmottak@batsfjord.kommune.no]
Tittel: VS: Dispensasjon til helikopterløft for befarng av Kjøpmannskjølen - Riksantikvaren - rettet versjon

Hei !

Viser til søknad av 26.06.2025 om helikopterlanding, en skrivefeil kom med i vårt vedtak om dispensasjon jamfør verneforskriften for nasjonalparken, om at Sametinget skal fly. Beklager dette – rettet versjon er vedlagt – selvfølgelig var det Riksantikvaren ♦♦.

Kopi til Båtsfjord kommune. Forstod tilsvarende søknad er sendt dit jfr. motorferdselsloven.

Mvh.
Geir Østereng
Nasjonalparkforvalter for Varangerhalvøya nasjonalpark
41470437

Med vennlig hilsen / Dearvuodáiguin/ Ystävällissii tervheissii

Geir Østereng
Nasjonalparkforvalter/ álbmotmeahccehálddašeaddji/ Kansalistarhaan valvooja
Tlf. 78 95 03 89/ mobil 41470437
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya
<https://varangerhalvoya.no/>
<https://www.facebook.com/NasjonalparkVarangerhalvoya>

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci
Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci
Ytre syltevik naturreservat
Sandfjordneset Naturreservat

**Varangerhalvøya
nasjonalpark**

**Várnjárgga
álbmotmeahcci**

**Varenkinniemen
kansalistaras**

Fra: Østereng, Geir
Sendt: fredag 25. juli 2025 14:27
Til: Rødsrud, Christian Løchsen <Christian.LochsenRødsrud@ra.no>
Emne: SV: Søknad om dispensasjon til helikopterløft for befaring av Kjøpmannskjølen

Hei,
vedlagt er dispensasjon.

Mvh.
Geir Østereng
Nasjonalparkforvalter for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre
41470437

Fra: Rødsrud, Christian Løchsen <Christian.LochsenRødsrud@ra.no>
Sendt: torsdag 26. juni 2025 21:35
Til: Postmottak SFTF <sftfpost@statsforvalteren.no>; Postmottak Båtsfjord kommune <postmottak@batsfjord.kommune.no>
Kopi: Østereng, Geir <geir.ostereng@statsforvalteren.no>
Emne: Søknad om dispensasjon til helikopterløft for befaring av Kjøpmannskjølen

Hei,

Riksantikvaren søker med dette om dispensasjon til helikopterløft for befaring av Kjøpmannskjølen i perioden august/september 2025. Befaringen vil være en del av forberedelser til et eventuelt videre nominasjonsarbeid for Várjjat Siida på Norges tentative liste, som Riksantikvaren i dag koordinerer på vegne av Klima- og miljødepartementet. Vi søker om to landinger inn og to landinger ut, men vil holde det til et minimum i forhold til antallet deltakere som har anledning til å bli med på befaringen.

Følgende institusjoner er involvert i det eventuelle videre søknadsarbeidet, og er dermed også mulige deltakere på befaringen: Miljødirektoratet, Sametinget, Finnmark FK, Deanu ja Várjjat Museasiida, Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Riksantikvaren.

Mvh

Christian Løchsen Rødsrud
Seniorrådgiver
Seksjon for internasjonalt samarbeid og verdensarv (SIV)
+47 976 41 562

Riksantikvaren
Direktoratet for kulturmiljøforvaltning
Dronningensgate 13, 0116 Oslo

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

RIKSANTIKVAREN
Postboks 1483 Vika
0116 OSLO

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2024/10269-12 432.3

Deres ref.

Dato 25.07.2025

Dispensasjon til helikopterlanding i Varangerhalvøya nasjonalpark 2025 - befaring Kjøpmannskjølen - Riksantikvaren m.fl.

Det vises til søknad fra Riksantikvaren datert 26.06.2025 om landingstillatelse på Kjøpmannskjølen i august/september 2025.

Behandlingsmåte

Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre har i styresak 13/2016 delegert forvaltningsansvaret for saker av «kurant karakter» til Nasjonalparkforvalter.

Med dette menes:

- Saker etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om motorferdsel.
- Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser
- Og saker etter naturmangfoldloven § 48 der:
 - a) Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.
 - b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/ AU i tilsvarende sak.
 - c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

I dette tilfellet foreligger forvaltningspraksis fra saker behandlet av vernestyret i 2014 i utvalgssak 25/2014, samt delegasjonsvedtak med dispensasjon til Sametinget i 2019. Forvalter har delegert myndighet til å behandle saken jfr. Naturmangfoldlovens § 48, da praksis er avklart.

Det er praksis for å innvilge dispensasjon for kulturminnemyndigheten til bruk av helikopter for registreringer av vitenskapelig karakter på Noidiidcearru - Kjøpmannskjølen. Det er også praksis for å innvilge bruk av helikopter ved befaringer relatert til befaring i forbindelse med forslag om å foreslå området på tentativ liste for UNESCOs kulturminner.

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjárgga álbmotmeahcci

Naturresevat

Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Delegert vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 gis Riksantikvaren dispensasjon til landing med helikopter i Varangerhalvøya nasjonalpark. Tillatelsen gjelder innen perioden august/september 2025, sannsynligvis i månedsskiftet.

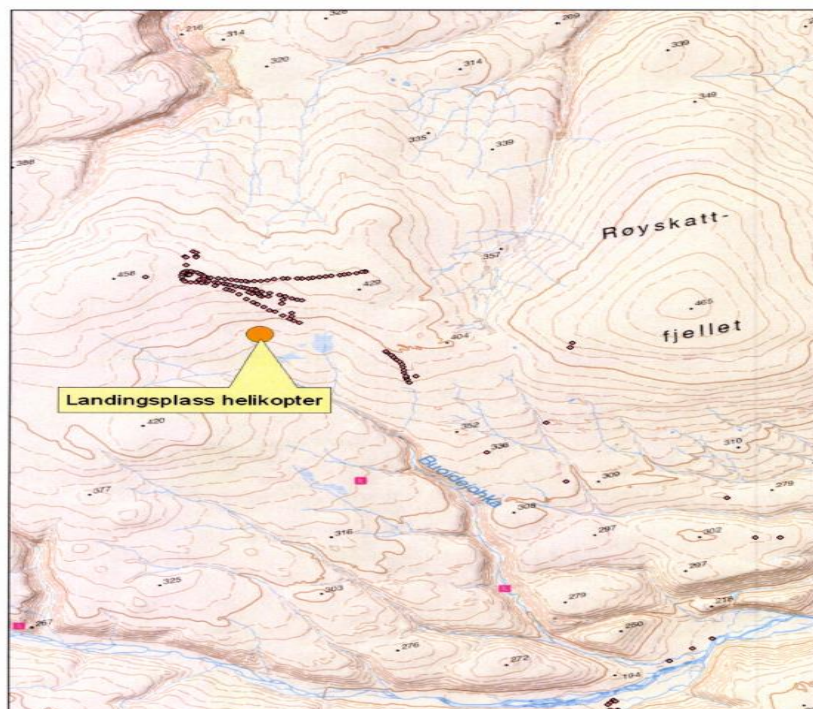
Tillatelsen er gyldig på følgende vilkår:

- ☐ Landing skal skje på landingspunktet på Noiddiidčearru/Kjøpmannskjølen jamfør kart.
- ☐ All flyging til og fra landingspunktet skal foregå i en høyde på over 300 meter over bakken.
- ☐ Før flygning finner sted skal Nasjonalparkforvalter 41470437 varsles på sms om hvilken dato flygingen finner sted.

Før flygning finner sted skal reinbeitedistrikt 6/5D ved Asllat Niilas Smuk (telefon: tlf. 40390736) eller nestleder Johan Arne Neshavn (tlf. 99105008) kontaktes for å innhente informasjon om eventuelle hensyn som må tas til reindriften i området.

- ☐ Denne tillatelsen må medbringes i felt i tilfelle kontroll.
- ☐ Tillatelse etter motorferdselloven må også innhentes fra Båtsfjord kommune.
- ☐ Varangerhalvøya nasjonalparkstyret skal holdes oppdatert på resultatet av Befaringen, om ikke forvalter er med på turen.

- Det skal ta hensyn til dyreliv og rein i området og unødige forstyrrelser skal unngås.

Klageadgang

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljøverndepartementet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Søknaden

Riksantikvaren søker med om dispensasjon til helikopterløft for befarings av Kjøpmannskjølen i perioden august/september 2025. Befaringen vil være en del av forberedelser til et eventuelt videre nominasjonsarbeid for Várjjat Siida på Norges tentative liste, som Riksantikvaren i dag koordinerer på vegne av Klima- og miljødepartementet.

Det søkes om to landinger inn og to landinger ut, men vil holde det til et minimum i forhold til antallet deltakere som har anledning til å bli med på befaringsen.

Følgende institusjoner er involvert i det eventuelle videre søknadsarbeidet, og er dermed også mulige deltakere på befaringsen: Miljødirektoratet, Sametinget, Finnmark FK, Deanu ja Várjjat Museasiida, Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Riksantikvaren.

Gjeldende regelverk

Saken er behandlet etter verneforskriftene for Varangerhalvøya nasjonalpark og etter naturmangfoldloven. Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunene myndighet på.

Verneforskriftene og verneformål

Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/Varenkinniemen kansalistaras er å bevare et stort i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktiske pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

I sone A er det avgrenset et særlig viktig myr- og våtmarksområde med stor vitenskapelig betydning som referanseområde og med egenart i form av mange småvann og myrdammer. Området gir leveområder for en rik og variert fauna av våtmarksfugl, også trua arter. Området er svært viktig for sædgås og dverggås.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya. Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

"Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter."

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreforhold.

Landingstillatelsen som Riksantikvaren søker om kommer ikke inn under noen av disse bestemmelsene. Saken må derfor behandles som en søknad om dispensasjon fra vernevedtaket, og vurderes etter naturmangfoldlovens § 48.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Med hjemmel i lovens § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtaket dersom det ikke strider mot verneformålet, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Denne bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Vurdering av søknaden

Påvirkning på verneformål og verneverdier

Vi vet at helikopterflyging, og da spesielt lavflyging, vil medføre en god del støy og skremseffekt. Dette kan forstyrre dyrelivet, fuglelivet, og reinen i området

Denne vurderingen bygger på kunnskapsgrunnlaget som er presentert i Norges offentlige utredninger (NOU) 2001: 15 «Forsvarets områder for lavflyging». I NOUen blir konsekvenser av lavflyging grundig behandlet ved en gjennomgang av den tilgjengelige vitenskapelige kunnskapen.

I områdene rundt landingslokaliteten vil man fly over områder med sårbare arter som snøugle og svært viktige lokaliteter for fjellrev på nasjonalt nivå. Fjellreven er utsatt for unødige forstyrrelser og trives best i høyereliggende områder uten forstyrrelser og annen infrastruktur. Ved bruk av helikopter vil man fly over en eller flere av disse lokalitetene, litt avhengig av rute.

I år er det lite smågnagere og snøugle er ikke registrert på Varangerhalvøya i sommer. Hekking av jaktfalk, fjellvåk eller kongeørn er ikke registrert i år i umiddelbar nærhet av området. Det er registrert ynglinger av fjellrev i nasjonalparken i år, og fjellryper hekker i området.

Imidlertid er tidspunktet for landingene såpass sent i sesongen at forstyrrelsen vil være mindre problematisk i forhold til årets ynglings-/hekke-/kalvingssesong. Forstyrrelsene vil dessuten være av forbigående og relativt kortvarig art. Såfremt det holdes en høyde på over 300 meter over bakken ved flyging til og fra landingsstedet, vil skremseffekten reduseres vesentlig. Bruk av helikopter vil heller ikke gi skader på terreng eller vegetasjon i motsetning til bruk av barmarkskjøretøy. Ut i fra disse vurderingene, mener forvalter at landingene ikke vil bidra nevneverdig til den samlede belastningen i området. Flygingen vil medføre støy ved

Kjøpmannskjølen. Områder preget av lite støy og lite annen motorisert ferdsel. Ved behov for to landinger inn og to landinger på vei ut vurderes at flygingen begrenses mest mulig.

Nasjonalparkforvalter vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger av landingene, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 ("føre - var – prinsippet") til anvendelse i denne saken.

I og med at omfanget av flygingen er begrenset i området for øvrig vurderes ikke Naturmangfoldlovens § 10 – samlet belastning for aktuell.

Etter forvalters oppfatning ivaretas naturmangfoldloven § 12 ([miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder](#)) ved å benytte helikopter fremfor barmarkskjøretøy. Ut i fra vurderingen om at landingene vil ha liten negativ påvirkning, er det ikke aktuelt å pålegge søker utgifter for tiltak som forhindrer eller begrenser skader på naturmiljøet (naturmangfoldloven § 11).

På bakgrunn av opplysningene ovenfor, mener forvalter at landingene verken strider mot verneformålet eller påvirker verneverdiene nevneverdig. Dermed er vilkårene for å kunne innvilge en dispensasjon fra vernevedtaket oppfylt jfr. Naturmangfoldlovens § 48.

Representant for vernemyndigheten for Nasjonalparken v/ nasjonalparkforvalter og som Noidiidcearru ligger i kjernen av, er invitert med. Forvalter legger til grunn at antall landinger relateres til at det nødvendigste av personell er invitert med.

I 2019 ble det innvilget tre pluss tre landinger, begrunnet med at man hadde med personell som hadde behov for å være med relatert til vurderingen som Unescos personell skulle gjøre.

Vurdering av om dispensasjon bør innvilges

Samiske kulturminner er en del av verneformålet i nasjonalparken, og nasjonalparkstyret er positiv til arbeidet med oppføring på tentativ liste, på noen vilkår. Oppføringen må ikke bidra til effekter som forringer ivaretagelsen av kulturminnene.

Forvalter vurderer at en kartlegging og dokumentasjon av disse vil være til nytte for fremtidig forvaltning av området. At myndigheter som jobber med området og spørsmål om oppføring på tentativ liste for Unesco er positivt mht. å sikre presis og god forvaltning av de viktigste og mest spektakulære kulturminnene vi har i et unikt urørt og vanskelig tilgjengelig del av Nasjonalparken. Kunnskapen vil også bidra til forståelsen av kvaliteten på området i dag og områdets verneverdier i sin helhet for øvrig.

Riksantikvaren.no oppgir følgende - Hva betyr det å stå på verdensarvlisten?

Status som verdensarv er det høyeste internasjonale kvalitetsstempel et område kan få. Dette innebærer et ansvar for å sikre verdensarvstedene for ettertiden. Verdensarven er også en merkevare med stor tiltrekningskraft innen reiselivet.

Varangerhalvøya Nasjonalpark har i sin vedtatte besøksstrategi mål om liten grad av eksponering av kjernen av nasjonalparken og de mest sårbare områdene med kulturminner og man passere områdene med de mest trua dyreartene på vei inn til området.

Myndighetene har behov for å befare kulturminneområdet som ligger langt fra vei. Det taler for at søknaden skal innvilges, i tillegg til at landingene er viktige for at søker skal få gjennomført sin befaring. Som det fremgår av vurderingene ovenfor, antas ikke landingene for å ha noen nevneverdig negativ effekt på naturmiljøet.

Forvaltningsmyndigheten skal nøye vurdere konsekvensene av en dispensasjon, for eksempel om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag. Nasjonalparkforvaltningen må vurdere konsekvensene av tiltak i et langt fremtidig perspektiv - relatert til påvirkning på verneverdiene. Nasjonalparkforvalter vurderer imidlertid at det ikke vil komme mange tilsvarende søknader i fremtiden da formålet er unikt.

Etter en totalvurdering av tidligere praksis av behandlinger av søknader av til samme formål i samme tidsrom og omfang og nasjonalparkstyrets vurderinger av disse er derfor forvalter kommet til at søknaden om dispensasjon bør innvilges. Av hensyn til å kunne endre dato ved vanskelige værforhold gjelder tillatelsen en periode.

Erfaringsvis er det lite rein i området på aktuelt tidspunkt, men søker bør kontakte reinbeitedistriktet på forhånd for å undersøke, for å kunne ta evt. nødvendige hensyn.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Båtsfjord kommune	Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Vardø kommune	Postboks 292	9951	VARDØ
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Várjjatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat	Rasengveien	9840	VARANGERBOTN
Niillas Sara Smuk	2		
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ
statens naturoppsyn			

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Arnt Støme
Indressveien1
9960 KIBERG

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/8079-2 432.3

Deres ref.

Dato 28.07.2025

Dispensasjon til motorisert ferdsel i saueneøring 2025 - Komagdalen - Varangerhalvøya nasjonalpark -

Vi viser til deres søknad av 26 juli 2025 angående kjøring med ATV motor- og el-sykkel på definerte kjørespor i forbindelse med saueøringen.

Delegert vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3 punkt 6.3 c, gis personer nevnt i liste under tillatelse til motorferdsel på barmark **med ATV / motorsykkel/ el-sykkel** langs følgende fire eksisterende kjørespor i barmarkssesongen **2025**:

1. Langs eksisterende kjørespor fra **Finnelva vest for Komagelva til "Veis ende"**
(UTM-koordinat på slutt punkt 36 W 397183 7798966).
2. Langs eksisterende kjørespor fra **Komagvær til Dalajohka**
(UTM-koordinat på slutt punkt 36 W 401063 7798298).
3. Langs eksisterende kjørespor fra **Komagvær til "Politihtta" / Stømes hytte**
(avstikker fra spor nr. 2, UTM-koordinat på slutt punkt 36 W 402754 7797176).
4. Langs eksisterende kjørespor fra **Komagvær til Slaktefjell**.
(UTM-koordinat på slutt punkt 36 W 404180 7798521).

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci

Naturresevat

Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Ortofoto 1. Dalajohka – nytt endepunkt for dispensasjonstrase til Dalajoka fra og med 2023 (grønt punkt), stopp før man kjører ut på myra før elva Dalajohka. Endepunkt flyttet for å spare kjørespor på myr med dårlig bæreevne.

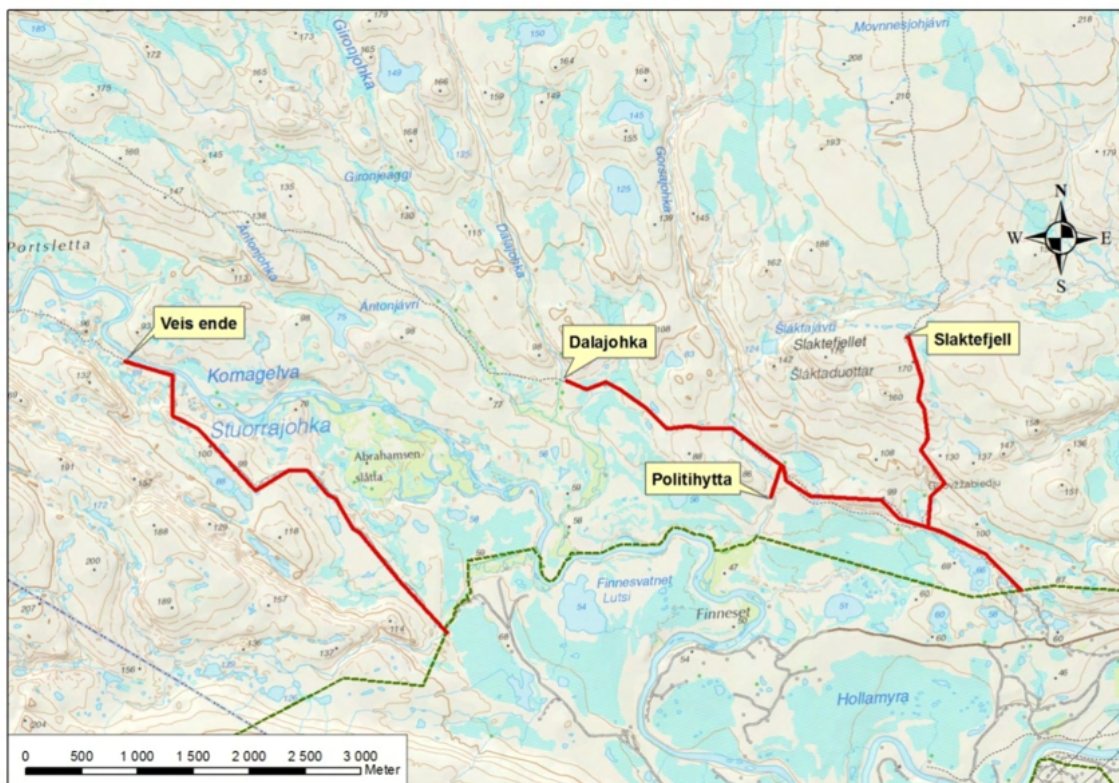
Tillatelsen er gyldig på følgende vilkår:

Denne tillatelsen gjelder for Arnt og Dag Støme samt samarbeidende bruk i Skallelv v/ Torhild Gjølme for ATV LE 8729, motorsykel og el.sykel EY1867. Reg. nummer for kjøring må meldes inn for bruk av evt. motorsykel før kjøring. Endringer av reg. nummer må meldes inn før kjøring. Dette på e-post til sftfpost@statsforvalteren.no , vis til sak 2025/8079

- Tillatelse må medbringes under kjøring og fremvises ved kontroll. Tillatelse gjelder inntil to kjøretøy – ved bruk av kjøretøy hvor reg. nummer ikke er oppgitt i søknad eller annet registreringsnummer må dette sendes inn før dispensasjonen tas i bruk.
- Kjøringen skal skje hensynsfullt, og slik at fuglelivet, dyrelivet og rein i området ikke forstyrres.
- Tillatelsen gjelder nødvendig person- og godstransport i jordbruksnæring, jamfør beskrivelse i denne saken.
- Kjøringen skal skje hensynsfullt, og slik at fuglelivet, dyrelivet og reinflokker i området ikke forstyrres.
- **Nasjonalparkstyret kan kreve rapport for å få oversikt over omfanget av kjøringen det enkelte året. Søker må føre rapport v/ kjøreløgg på når og hvor**

det kjøres i 2025. (til forvaltningsplanarbeidet). Denne må sendes til oss etter at sauesankingen er ferdig.

- Ved brudd på vilkårene kan tillatelsen trekkes tilbake. Brudd på vilkårene for tillatelsen kan medføre brudd på vernebestemmelsene og vil i så fall rutinemessig bli vurdert jamfør retningslinjene for brudd på vernebestemmelsene.

Kart over traseer det gis tillatelse. Tillatt kjøretrase til «Dalajohka» er endret jfr. Ortofoto 1 på side 2.

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3 punkt 6.1 og Naturmangfoldlovens §§ 9 og 12 om føre-var hensyn og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder avslås Arnt Stømes m.fl. søknad om motorferdsel på barmark med ATV på rute mellom endepunkt Dalajohka, Komagdalen og Hybia.

Traseen går i et sårbart område for vegetasjon og dyreliv, med kjørespor i myrpartier med svakt bærelag. Kjøresporet har vært i ferd med å gro igjen, men befaring i 2023 tilsier at det er tatt mer i bruk igjen.

Sanking og tilsyn til fots vurderes som den beste miljøforsvarlige teknikk ved normal situasjon. Det vises til klagesak med endelig vedtak av Miljødirektoratet 6.5.2024.

Dersom det er konkrete observasjoner av sau ved Hybia og ovafor i sankeperioden i oktober har søker mulighet til å kontakte nasjonalparkforvalter for å vurdere dispensasjon til enkelttur

opp for å frakte folk/ hund opp for å sanke ned sauene, som avklart praksis i nasjonalparkstyret, nevnt lenger ned i saken.

Klagerett

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Behandling av saken

Søknaden

☐ Det søkes om dispensasjon for motorisert ferdsel i Varangerhalvøya nasjonalpark langs følgende traseer/kjørespor i Komagdalen.

☐ • 1. Traktorvei vest Finnelva - Porthytta

☐ • 2. Traktorvei øst Holmvann - Slaktfjellet

☐ • 3. Traktorvei øst Holmvann - Politihytta

☐ • 4. Traktorvei øst Holmvann - Komagdalen - Hybia

☐ • For alle traseer søkes det om bruk av ATV / motorsykkel / el-sykkel

Vedlagt kart med kjøretraseer og skjermdump gps registrering av en sau som har vært ovafor Hybia i Komagdalen 19 september 2023, samt besetningskart fra 2024 som viser at noen sauer har vært oppi Komagdalen i 2024 i omegn av Hybia.

• Kjøring foretas på vegne av saueeierne i Komagdalen av; Arnt og Dag Støme og av samarbeidende bruk v/ Torhild Gjølme i Skallelv.

Søker oppgir det er svært viktig å kunne kjøre opp til Hybia-hytta, slik man hadde dispensasjon for tidligere. Kjøringen går etter de samme kjøresporene som reindrifta og Statens naturoppsyn bruker, og sporene er ikke lenger gjengrodd.

Behandlingsmåte

Saken er behandlet av Nasjonalparkforvalter på delegert myndighet gitt av Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre i styresak ST26/2024, punkt 2 a). Forvalter delegeres forvaltningsansvar til å treffe vedtak i saker på vegne av styret: 2.Behandle søknader etter verneforskriftens øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48: a. når vedtaket innebærer fornying av tidligere dispensasjon som er gitt av nasjonalparkstyret eller arbeidsutvalget dersom forutsetningene for tillatelsen er tilnærmet uendret.

I dette tilfellet dreier det seg om fornying av dispensasjon gitt i 2024, og i tillegg er en trase fra Dalajohka til Hyba omsøkt. Avslag på søknad fra Dalajohka – Komagdalen til Hybia ble

avslått i 2023. Til grunn for avslaget var det gjennomført befarings ¾ del av traseen opp til Hybia. Styret opprettholdt sin vurdering og vedtok i klagevurdering om å flytte endepunkt for trasè som innvilges til Dalajohka, pga. en bæresvak myr i forkant av endepunktet. Saken ble klagebehandlet av Miljødirektoratet i vedtak av 6.5.2024 hvor Miljødirektoratet opprettholdt styrets vedtak om å ikke gi dispensasjon til Hybia på dette grunnlaget.

For øvrig har styret vurdert hva som skal til for å innvilge dispensasjon opp til Hybia i saueneieringssammenheng, ved konkrete tilfeller.

Saken kan behandles av forvalter på delegert myndighet innenfor vedtatt praksis av nasjonalparkstyret. Spørsmål om fast dispensasjon til Hybia skal gjenopptas, vil bli drøftet på nytt i forvaltningsplanarbeidet i høst. Saken er drøftet med styreleder, det stilles krav til føring av rapport v/ kjøreløgg for når det er kjørt hvor, som skal sendes inn, da opplysningene er relevant kunnskapsgrunnlag for forvaltningsplanarbeidet.

Regelverket

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Bruk av el-sykkel behandles også da det har blitt avklart at el-sykkel vurderes som motorisert kjøretøy i verneområder og må vurderes etter vernebestemmelsenes bestemmelser for motorferdsel.

Verneforskriften

Varangerhalvøya nasjonalpark er vernet fordi den representerer et stort og tilnærmet urørt naturområde. Parken skal bevare den mest arktisk pregete delen av fastlands-Norge, med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev, og unike samiske kulturminner.

Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

”Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter.”

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreformål.

Kjøringen som søkes om, kommer inn under § 3 punkt 6.3 bokstav c, som sier at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

”Bruk av traktor eller annet lett motorkjøretøy på barmark i forbindelse med husdyrhold etter eksisterende kjørespor avmerket i forvaltningsplanen etter § 5.” Det er tidligere praksis for å kunne få dispensasjon til bruk av el-sykkel, ATV, moped og motorsykkel.

Dette er en såkalt «spesifisert tillatelsesbestemmelse», som nasjonalparkstyret *kan* gi tillatelse til. I Miljødirektoratet sin veileder «Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter M106-2014» presiseres det at selv om et omsøkt tiltak er innenfor rammen av en spesifisert tillatelsesbestemmelse, må det likevel foretas en selvstendig vurdering av om dispensasjon skal gis. Videre presiseres det at når forskriftene bruker formuleringen *“kan gi tillatelse til”* betyr ikke det at forvaltningsmyndigheten skal gi dispensasjon, men at forvaltningsmyndigheten kan vurdere om en søknad gir grunnlag for å gi tillatelse.

Forvaltningsplanen for Varangerhalvøya nasjonalpark er under utarbeidelse, og det er praksis for å innvilge tillatelse til å kjøre på de nevnte traseene, med unntak av til Hybia med ATV. Inntil en forvaltningsplan er vedtatt, legger imidlertid nasjonalparkforvalter tidligere praksis i styret i de omsøkte områdene til grunn for sine innstillinger i denne type saker.

Av praksis søkte Arnt Støme om å kjøre fra Komagvær til Hybiahytta i 2013, og fikk innvilget til Dalajohka, som det er etablert forvaltningspraksis for å innvilge siden. Andre sauebønder har søkt om dispensasjon til Hybiahytta men har jfr. praksis i nasjonalparkstyret fått innvilget til Dalajohka. Dette begrunnes med at man kommer langt inn i verneområdet på delvis gjengrodd kjørespor og økt ferdsel kan gi økt forstyrrelse på fjellrev, som kan ha uønskede effekter på en kritisk truet art. Befaring i 2023 viser at flere partier inkl. på myr er perforert og bæresvake.

I styremøtesak august 2018 tok man stilling til hvilke traseer hvor man kan gi dispensasjon til å benytte ATV på barmark i forbindelse med sauedrift, hvor de innvilgede traseer var omfattet, men ikke til Hybia ved normalsituasjon.

Med datidens beitebruk anså man Hybia for å være helt i utkanten av beiteområdet hvor det kun enkeltår oppholder seg enkelte streifdyr av sau sent på høsten.

Man fastslo da som føring at : utenom normalsituasjonen i enkeltår kan søkes om dispensasjon til å kjøre et begrenset antall turer på kjørespor via Dalajohka til Hybia. Dette:

- ✓ i unntakstilfeller ved behov for tidlig nedsanking pga. påviste rovdyrskader i august eller
- ✓ ved behov for å transportere opp folk til restsanking i Komagdalen ved observasjoner av sau i oktober,
- ✓ eller i tilfelle behov for å gå fra Hybia gjennom Bjørneskardet og for å drive ned sau ned Skallelvskardet.

Dispensasjon forutsetter samarbeide blant de ulike saueierne i dalen.

I 2019 uttalte Reinbeitedistrikt 6 seg til tilsvarende gitt tillatelse i 2019, hvor Reinbeitedistriktet oppgir at man ikke ønsker at det gis dispensasjon fra politi hytta til Dalajohka da distriktet i barmarksperioden har rein hele denne tiden i dette området. Uttalelsen ble referert i sak RS 49/19 i nasjonalparkstyremøte 2.9.2019, som tok uttalelsen til orientering.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Påvirkning på naturmiljøet

Det er kjent at kjøring med motorisert kjøretøy på barmark kan ved både syn og lyd virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og på andre ikke-motoriserte brukere av området. Kjøring med firehjuling på barmark kan gi skader på planteliv og terreng, som det kan ta lang tid før forsvinner. Dette gjelder spesielt i fuktige områder, og særlig på myrer, langs bekker og langs

elver. Begrenset kjøring langs allerede eksisterende kjørespor har imidlertid mindre konsekvenser enn kjøring utenfor eksisterende spor, og vil ikke øke den samlede belastningen nevneverdig. Motorsykkel vurderes som mer skånsomt enn ATV pga. lavere marktrykk. Kjørespor til Hybia er i ferd med å gro igjen, en del parti er bæresvake på myr og fast dispensasjon til å kjøre til utkanten av beiteområdet med ATV vil bidra til å forringe vegetasjon og gi økte forstyrrelser i området.

El-sykkel har mindre marktrykk og setter lite spor og egner seg bedre for denne type bruk.

På bakgrunn av dette mener nasjonalparkforvalter at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet gitt at det kjøres på oppgitt kjørespor, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 («føre-var-prinsippet») til anvendelse slik tillatelsen gir. Omfanget av kjøringen vil komme frem av innlevert rapport for kjøring.

Vurdering av om tillatelse skal gis

Nasjonalparkforvalter vurderer at Støme har et behov for den omsøkte kjøringen med ATV, motorsykkel eller el-sykkel i forbindelse med sitt sauehold til traseene man har praksis for å innvilge tillatelse på. Ut i fra vurderingene om at man antar kjøringen er såpass begrenset i omfang at den ikke vil påvirke naturmiljø eller samlet belastning nevneverdig jfr.

Naturmangfoldlovens § 10, mener nasjonalparkforvalter at nødvendig kjøring langs deler av eksisterende kjørespor i forbindelse med person- og godstransport i jordbruksnæring kan tillates.

Søker har rapportert at det ble kjørt 20 - 30 turer på østsiden av dalen og 15 - 20 på vestsiden i 2020. Omfanget av kjøring vurderes basert på rapporten som relativt omfattende og tilstanden på kjøresporene er relevant å følge med på mht. om dispensasjonen medfølgende omfang av kjøring nå bidrar til å forringe verneområdets tilstand og om dispensasjon skal avgrenses til begrenset antall turer per år. Særlig kjøresporet fra Dalajohka til Hybia er det grunn til å hente inn mer kunnskap om mht. hvem som benytter pga. bæresvake partier i myr, og tegn til økt bruk de siste årene.

Bruk av el-sykkel i næringssammenheng a inntil 25 km/t vurderes for å ha begrenset betydning relatert til forsterkning eller forverring av kjørespor og kommer i en annen kategori enn ATV og motorsykkel uten støy og kjørespor.

Det er ikke praksis for å gi tillatelse til å kjøre ATV, moped til Hybia. Det er sjelden at det observeres sau så langt oppe i dalen. Det er mulig å gå via veis ende på østsiden av dalen, krysse hengebrua og drive dyra ned til fots ved normalsituasjon. El-sykkel er et nyttig hjelpemiddel i så måte.

Forvalter vurderer at det ikke er aktuelt å pålegge søker utgifter for tiltak som forhindrer eller begrenser skader på naturmiljøet (naturmangfoldloven § 11).

Så lenge motorferdselen på barmark i dette tilfellet begrenses til nødvendig kjøring med lett kjøretøy i forbindelse med person- og godstransport i jordbruksnæring langs deler av eksisterende kjørespor, og det ikke benyttes flere kjøretøy enn strengt tatt nødvendig, som er oppgitt til to ATV, vurderer nasjonalparkforvalter dette som en [miljøforsvarlig driftsmetode i henhold til naturmangfoldloven § 12](#). Dette gjelder også motorsykkel og el-sykkel.

Nasjonalparkstyret følger imidlertid med på tilstanden på eksisterende kjørespor i nasjonalparken. Dersom det oppstår nye kjøreskader, eller gamle kjøreskader forverres, kan det få betydning for behandlingen av fremtidige søknader om barmarkskjøring på kjøresporene for brukergruppene.

Presisering av tillatelsens omfang

Tillatelsen gjelder kun for *nødvendig person- og godstransport i jordbruksnæring*. Landbruks- og matdepartementet og Direktoratet for naturforvaltning har tolket denne ordlyden (i motorferdselloven § 4 c) til å omfatte:

- ren *uttransport* av materiell inklusive saltsteiner mv. (dette bør imidlertid gjøres på vinterføre)
- kjøring av materiell og mannskap i forbindelse med *sanking* (dvs. nedsanking om høsten)
- *gjeting* (i den begrensede betydningen "aktiv flytting av dyrene fra et sted til et annet")

I forbindelse med denne fortolkningen blir det presisert at for *sanking* og *gjeting* kan motorkjøretøy kun nyttes for transport av materiell og mannskap fram til et utgangspunkt for slik aktivitet.

Ordinært *tilsyn* (definert som visuell kontroll av at dyrene er til stede der de skal være og er friske) skal skje hyppig, minst en gang per uke, og defineres av fagmyndighetene ikke som nødvendig kjøring. Dersom dette skulle være tillatt, ville det medført store mengder motorferdsel på barmark.

Siden verneforskriften er strengere enn motorferdselloven, er det følgelig ikke aktuelt å tillate motorferdsel til flere formål innenfor en nasjonalpark enn utenfor. Nasjonalpark-styret tillater derfor ikke kjøring i forbindelse med ordinært *tilsyn*. Det er kun kjøring for *uttransport* av materiell, *sanking* og *gjeting*, etter definisjonene ovenfor, som er tillatt på de angitte traseene i tillatelsen.

Søknad vurderes for å være innenfor rammen for dispensasjonsgjemmelen, dispensasjon vurderes som nødvendig og jamfør tidligere praksis, og med de begrensinger for teknikk og avgrensede traseer som er definert strider ikke vedtaket mot vernebestemmelsenes formål eller vil påvirke verneformålet vesentlig.

Kjøring på trase opp til Hybia med ATV, motorsykkel vil kunne påvirke verneformålet vesentlig negativt da kjøresporet her har partier som er bæresvake eller er i ferd med å gro igjen, og kjøringen kan også bidra til økte forstyrrelser i området relatert til trua arter i området. Traseen går gjennom flere våte myrpartier som tåler ATV-kjøring dårlig. El-sykkel vil være tilstrekkelig. Om andre traseer for el-sykkel vurderes som bedre fra Hybia til Dalajohka, kan det meldes inn og sees på særskilt. Aktuell trase kan i såfall befares før sauesanking tar til.

Dersom det er konkrete observasjoner av sau ved Hybia og ovafor i sankeperioden i oktober har søker mulighet til å kontakte nasjonalparkforvalter for å vurdere dispensasjon til enkelttur opp med ATV/ moped for å frakte folk/ hund opp for å sanke ned sauene, som avklart praksis i nasjonalparkstyret, nevnt ovafor i saken.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Vardø kommune
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Finnmarkseiendommen
Várjjatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat
Niillas Sara Smuk
Statens naturoppsyn

Postboks 292	9951	WARDØ
Postboks 700	9815	VADSØ
Postboks 133	9811	VADSØ
Rasengveien	9840	VARANGERBOTN
2		

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Rune Stock
Nordvarangerveien 4061
9804 VADSØ

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/8261-2 432.3

Deres ref.

Dato 11.08.2025

Dispensasjon til motorisert ferdsel i Varangerhalvøya nasjonalpark - utfrakt av felt elg med ATV - Rune Stock - jaktfelt Østervann 2025 - Vadsø kommune

Vi viser til din søknad på vegne av ditt elgjaktlag 7.8.2025.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter, som i sak 26/24 i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er delegert myndighet til å fatte vedtak i saker som behandles etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om motorferdsel.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3 punkt 6.3 d gis **jaktlaget til Rune Stock** tillatelse til å kjøre 1 – tur med en ATV / 6-hjuling for å frakte ut felt elg i nasjonalparken. På snødekt og frossen mark kan snøskuter benyttes som alternativ. Dispensasjonen gjelder så lenge jakten pågår i jaktfeltet innen ordinær elgjakttid i jakta 2025. ATV kan føres av person som er oppført på jaktlaget på aktuelt tidspunkt.

Tillatelsen gjelder ikke for kjøring med Volvo feltvogn, eller annen bil eller traktor.

Vilkår for tillatelsen:

- All kjøring må foregå på mark med god bæreevne.
- Kjøring i fuktige områder hvor kjøretøyet synker ned i underlaget er ikke tillatt. Søker oppfordres til å benytte transportbrett som hjelpemiddel til uttransport ved fellinger i de aller våteste områdene.
- Eksisterende kjørespor skal benyttes hvis det finnes i det aktuelle området.
- Tillatelsen omfatter ikke rydding av skog/kratt.

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjárgga álbmotmeahcci
Naturresevat	Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- Kjøringen kan utføres av jaktleder eller jegere som er registrert på jaktlaget hos FEFO på det tidspunktet som elgen er felt.
- Jaktlag skal **innen 12 timer** rapportere inn fellinger med fellingsposisjon innenfor verneområdene på sms til nasjonalparkforvalter og Statens naturoppsyn på tlf. 41470437 / 98041906 / 95038207.
- Ved mangelfull rapportering risikerer jaktlaget å ikke få dispensasjon til å bruke ATV for å frakte felt elg ut senere.
- Jaktlaget er forpliktet til å rette seg etter eventuelle anvisninger fra SNO når det gjelder kjørerute.
- Kjørelogg skal fylles ut før kjøring.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Behandling

Søknaden

Det søkes på vegne av eget jaktlag om tre turer, tillatelse å hente ut elg fra nasjonalparken med ATV i årets jakt.

Finnmarkseiendommens oversikt tilsier at grunnkvote er en okse og et ungdyr. I Vadsø kommune tilsier lokal regulering at det kan tillates inntil 1 tilleggdyr per jaktlag.

Regelverket

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldsloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Verneforskriften

Formålet med vernet er beskrevet i verneforskriftens § 2, hvor det i paragrafens første ledd står:

"Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter

istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

I sone A er det avgrenset et særlig viktig myr- og våtmarksområde med stor vitenskapelig betydning som referanseområde og med egenart i form av mange småvann og myrdammer. Området gir leveområder for en rik og variert fauna av våtmarksfugl, også trua arter. Området er svært viktig for sædgås og dverggås.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Verneverdiene er nærmere beskrevet på
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

”Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter.”

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreføremål, blant annet:

«d) Bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengkjøretøy eller luftfartøy til uttransport av elgslakt.»

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Vurdering av søknaden

I styremøte 2.9.2019 styresak 56/19 og 2.9.24 i styresak 37/24 gjorde Varangerhalvøya nasjonalparkstyre følgende prinsippvedtak til behandlingen; Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon på SMS til naturoppsynet og nasjonalparkforvalter innen 12 timer når elg er felt innenfor nasjonalparken. Dette erstatter krav til innsending av kjøreliste.

Hensikten er å etterse om elgjaktlagene tar tilstrekkelig hensyn i våte områder og om elgjakten medfører økt omfang av kjørespor i våte områder av Nasjonalparken. Ved mangelfull rapportering risikerer jaktlaget å ikke få dispensasjon til å bruke ATV for å frakte felt elg ut senere.

Søknad om dispensasjon til bruk av ATV/Snøscooter ved utfrakt av felt elg som angår tilleggskvote behandles først etter at grunnkvote er felt, og eventuell tilleggskvote er tildelt det enkelte jaktlaget av Finnmarkseiendommen.

Da med unntak for valdene Vardø og Skallelv, hvor fellingsstatistikk viser at gjerne hele kvoten felles i nasjonalparken, og tur for frakt av evt. tilleggsdyr vurderes samtidig.

Påvirkning på naturmiljø, verneformål og verneverdier

Kjøring med motorisert kjøretøy på barmark kan ved både syn og lyd virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og på andre ikke-motoriserte brukere av området. Myrer og våtmarker er sårbare for kjøreskader, og i verste fall kan kun én kjøretur i vått terreng sette varige spor. Spesielt kjøring med Volvo feltvogn eller annen bil eller traktor, UTV, som har høyere marktrykk enn ATV – sekshjuling/ snøskuter kan lett gi kjøreskader i vått terreng. Kjøring med tung last på henger øker risiko for sporsetting. Kjøring med dyr på transportbrett bak ATV, eller uttrekking av dyr med transportbrett manuelt til nærmeste kjørespor gir mindre risiko for sporsetting. Kjøreskader på Varangerhalvøya heles svært sakte pga. tynt vegetasjonsdekke og tundra/ myr.

Jaktfeltet har ikke mange myrområder innen nasjonalparken. Elgen felles stort sett utenfor nasjonalparken. De mest aktuelle områder er ved Høyelva. De fleste områder kan nås ved å bruke eksisterende barmarksløype eller kjørespor. Ved å kjøre på tørre områder unngår man å kjøre i våtmyr.

Nasjonalparkforvalter mener at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 (*føre-var-prinsippet*) til anvendelse.

Omfanget av kjøringen jamfør Naturmangfoldlovens § 10 er relativt begrenset ved praksis for dispensasjon for få turer, og da valdet også omfatter områder utenfor verna områder kan det bli færre enn omsøkt. Det er allerede noe motorisert ferdsel ved reindrift, men lite for øvrig. Ved eventuell tildeling av flere turer/ tilleggssdyr må det tas kontakt per telefon og søkes på nytt.

I de aller våteste partier vurderes å dra ut dyret til nærmeste kjørespor med transportbrett som mest miljøforsvarlige teknikk. Det er gitt tilbud om å låne transportbrett. Søker har ikke nevnt om man har dette tilgjengelig. Dette er et godt hjelpemiddel i de våteste områdene for alle kategorier dyr. Bruk av transportbrett bak ATV, når man bruker det, setter også mindre spor i myr enn ved bruk av henger.

Elgjakten starter den 25. september og slutter første helg i november, og kjøring på den tiden av året er mindre problematisk med tanke på fuglelivet, siden hekke- og mytesesongen er over, og trekkfugl har trukket ut av området.

Nasjonalparkforvalter vurderer at det ikke aktuelt å pålegge søker utgifter for tiltak som forhindrer eller begrenser skader på naturmiljøet (naturmangfoldloven § 11).

Når det gjelder § 12 ([miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder](#)), mener forvalter at det er tatt hensyn til denne. Det er kun gitt tillatelse til et begrenset antall turer oppad avgrenset til bruk av et kjøretøy en tur, geografi og erfaring med hvor elgen felles i valdet tilsier at man tildeler en tur i dette valdet, som kun kan benyttes hvis det blir felt elg innenfor nasjonalparken. Det er gitt tilbud om å benytte utlånt transportbrett i svært våte områder. Det knyttes strenge vilkår til tillatelsen som mottaker er forpliktet til å følge.

Vurdering av om det omsøkte tiltaket skal få tillatelse

Verneforskriften åpner for at det kan gis tillatelse til utfrakt av elg fra nasjonalparken.

Oversikten på www.nordatlas.no, over elg som er skutt i jaktfeltet, viser at det sjelden felles elg i nasjonalparken i dette jaktfeltet. Tidligere praksis for jaktfeltet tilsier todyrskvote med praksis for 1 dispensasjon til bruk av ATV på barmark til å hente ut felte dyr innen nasjonalparken.

Uthenting av felt elg vil være en kortvarig og forbigående forstyrrelse, og med de vilkårene som er satt vil ikke den samlede belastningen på naturmiljøet i området øke nevneverdig. Gitt at man kjører slik at man bevisst unngår å etablere nye kjørespor i myr. Tillatelsen omfatter også uthenting av elg med snøskuter, i tilfelle det blir snø i jaktfeltet på slutten av jakta. Kjøring med snøskuter og slede på snøføre regnes som mer skånsomt for terrenget enn ATV og henger.

Ved bruk av ATV anbefales 6-hjuling med transportbrett fremfor ATV med henger i de våteste områdene. Erfaringene viser at man kan trekke felte dyr ut av våte områder på brett, til tørrere områder hvor man kommer til med ATV, uten å sette spor.

På bakgrunn av vurderingene av påvirkningen på naturmiljøet, er nasjonalparkstyret kommet til at tillatelse for henting av en elg med ATV kan innvilges, med begrenset risiko for forringelse av verneområdet eller formålet for vernet.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

VEDLEGG
Kjøreløgg

Kopi til:

Finnmarkseiendommen
Várjjatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat
Niillas Sara Smuk
Vadsø kommune
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statens naturoppsyn

Postboks 133 9811 VADSØ
Rasengveien 9840 VARANGERBOTN
2
Postboks 614 9811 VADSØ
Postboks 700 9815 VADSØ

KJØRESEDEL

Rune Stocks jaktlag - 2025 - Østervann

Kjøreseddelen gjelder for 1 ATV og er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		

Husk!

Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon innenfor verneområdene innen 12 timer fra felling på sms til Statens Naturoppsyn Vadsø tlf. 98041906 / 95038207 og nasjonalparkforvalter tlf. 41470437.

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

SIV MALÉN MURBERG
Postboks 46
9820 VARANGERBOTN

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/8510-2 432.3

Deres ref.

Dato 18.08.2025

Dispensasjon til motorisert ferdsel ved utfrakt av felt elg - Jaktlag Gohppejohka 2025 - Varangerhalvøya nasjonalpark – Nesseby kommune

Vi viser til din søknad på vegne av ditt elgjaktlag 18.8.2025.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter, som i sak 26/24 i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er delegert myndighet til å fatte vedtak i saker som behandles etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om motorferdsel.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3 punkt 6.3 d gis **jaktlaget til Siv Malen Murberg** tillatelse til å kjøre 1 – tur med en ATV / 6-hjuling for å frakte ut felt elg i nasjonalparken. På snødekt og frossen mark kan snøskuter benyttes som alternativ. Dispensasjonen gjelder så lenge jakten pågår i jaktfeltet innen ordinær elgjakttid i jakta 2025. ATV kan føres av person som er oppført på jaktlaget på aktuelt tidspunkt.

Tillatelsen gjelder ikke for kjøring med Volvo feltvogn, eller annen bil eller traktor.

Vilkår for tillatelsen:

- All kjøring må foregå på mark med god bæreevne.
- Kjøring i fuktige områder hvor kjøretøyet synker ned i underlaget er ikke tillatt. Søker oppfordres til å benytte transportbrett som hjelpemiddel til uttransport ved fellinger i de aller våteste områdene.
- Eksisterende kjørespor skal benyttes hvis det finnes i det aktuelle området.
- Tillatelsen omfatter ikke rydding av skog/kratt.

Nasjonalpark
Naturresevat
Landskapsvernområde

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjárgga álbmotmeahcci
Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- Kjøringen kan utføres av jaktleder eller jegere som er registrert på jaktlaget hos FEFO på det tidspunktet som elgen er felt.
- Jaktlag skal **innen 12 timer** rapportere inn fellinger med fellingsposisjon innenfor verneområdene på sms til nasjonalparkforvalter og Statens naturoppsyn på tlf. 41470437 / 98041906 / 95038207.
- Ved mangelfull rapportering risikerer jaktlaget å ikke få dispensasjon til å bruke ATV for å frakte felt elg ut senere.
- Jaktlaget er forpliktet til å rette seg etter eventuelle anvisninger fra SNO når det gjelder kjørerute.
- Kjøreløgg skal fylles ut før kjøring.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Behandling

Søknaden

Det søkes på vegne av eget jaktlag om tillatelse å hente ut elg fra nasjonalparken med ATV i årets jakt.

Finnmarkseiendommens oversikt tilsier at grunnkvote er et fridyr og et ungdyr. I Nesseby kommune tilsier lokal regulering at det kan tillates inntil 1 tilleggdyr per jaktlag.

I og med at en liten andel av jaktfeltet er i nasjonalparken, kan i utgangspunktet utlån av transportbrett heller prioriteres til andre jaktfelt med større overlapp. Om ikke alle brett har blitt utlånt kan de låne et for tilfellet.

Regelverket

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldsloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Verneforskriften

Formålet med vernet er beskrevet i verneforskriftens § 2, hvor det i paragrafens første ledd står:

”Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

I sone A er det avgrenset et særlig viktig myr- og våtmarksområde med stor vitenskapelig betydning som referanseområde og med egenart i form av mange småvann og myrdammer. Området gir leveområder for en rik og variert fauna av våtmarksfugl, også trua arter. Området er svært viktig for sædgås og dverggås.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Verneverdiene er nærmere beskrevet på
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya.

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

”Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter.”

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreforhold, blant annet:

«d) Bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengkjøretøy eller luftfartøy til uttransport av elgslakt.»

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Vurdering av søknaden

I styremøte 2.9.2019 styresak 56/19 og 2.9.24 i styresak 37/24 gjorde Varangerhalvøya nasjonalparkstyre følgende prinsippvedtak til behandlingen; Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon på SMS til naturoppsynet og nasjonalparkforvalter innen 12 timer når elg er felt innenfor nasjonalparken. Dette erstatter krav til innsending av kjøreliste.

Hensikten er å etterse om elgjaktlagene tar tilstrekkelig hensyn i våte områder og om elgjakten medfører økt omfang av kjørespor i våte områder av Nasjonalparken. Ved mangelfull rapportering risikerer jaktlaget å ikke få dispensasjon til å bruke ATV for å frakte felt elg ut senere.

Søknad om dispensasjon til bruk av ATV/Snøscooter ved utfrakt av felt elg som angår tilleggskvote behandles først etter at grunnkvote er felt, og eventuell tilleggskvote er tildelt det enkelte jaktlaget av Finnmarkseiendommen.

Da med unntak for valdene Vardø og Skallelv, hvor fellingsstatistikk viser at gjerne hele kvoten felles i nasjonalparken, og tur for frakt av evt. tilleggsdyr vurderes samtidig.

Påvirkning på naturmiljø, verneformål og verneverdier

Kjøring med motorisert kjøretøy på barmark kan ved både syn og lyd virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og på andre ikke-motoriserte brukere av området. Myrer og våtmarker er sårbare for kjøreskader, og i verste fall kan kun én kjøretur i vått terreng sette varige spor. Spesielt kjøring med Volvo feltvogn eller annen bil eller traktor, UTV, som har høyere marktrykk enn ATV – sekshjuling/ snøskuter kan lett gi kjøreskader i vått terreng. Kjøring med tung last på henger øker risiko for sporsetting. Kjøring med dyr på transportbrett bak ATV, eller uttrekking av dyr med transportbrett manuelt til nærmeste kjørespor gir mindre risiko for sporsetting. Kjøreskader på Varangerhalvøya heles svært sakte pga. tynt vegetasjonsdekke og tundra/ myr.

Jaktfeltet overlapper noe med sone A i nasjonalparken som har mye myr hvor det spesielt er viktig å begrense barmarkskjøring, og velge de beste løsningene uten å forringe naturverdiene.

Like nord for jaktfeltet går et kjørespor som går an å benytte for å ta seg helt nord inn i jaktfeltet på tørrabber i Coakoaivi.

Nasjonalparkforvalter mener at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 (*føre-var-prinsippet*) til anvendelse.

Omfanget av kjøringen jamfør Naturmangfoldlovens § 10 er relativt begrenset ved praksis for dispensasjon for få turer, og da valdet også omfatter områder utenfor verna områder kan det bli færre enn omsøkt. Det er allerede noe motorisert ferdsel ved reindrift, men lite for øvrig. Ved eventuell tildeling av flere turer/ tilleggsdyr må det tas kontakt per telefon og søkes på nytt.

I de aller våteste partier vurderes å dra ut dyret til nærmeste kjørespor med transportbrett som mest miljøforsvarlige teknikk. Det er gitt tilbud om å låne transportbrett. Søker vil låne om det er ledig etter tildeling til jaktfelt med større overlapp med nasjonalparken. Dette er et godt hjelpemiddel i de våteste områdene

for alle kategorier dyr. Bruk av transportbrett bak ATV, når man bruker det, setter også mindre spor i myr enn ved bruk av henger.

Elgjakten starter den 25. september og slutter første helg i november, og kjøring på den tiden av året er mindre problematisk med tanke på fuglelivet, siden hekke- og mytesesongen er over, og trekkfugl har trukket ut av området.

Nasjonalparkforvalter vurderer at det ikke er aktuelt å pålegge søker utgifter for tiltak som forhindrer eller begrenser skader på naturmiljøet (naturmangfoldloven § 11), foruten tilbud om utlån av transportbrett.

Når det gjelder § 12 ([miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder](#)), mener forvalter at det er tatt hensyn til denne. Det er kun gitt tillatelse til et begrenset antall turer oppad avgrenset til bruk av et kjøretøy en tur, geografi og erfaring med hvor elgen felles i valdet tilsier at man tildeler en tur i dette valdet, som kun kan benyttes hvis det blir felt elg innenfor nasjonalparken. Det er gitt tilbud om å benytte utlånt transportbrett i svært våte områder. Det knyttes strenge vilkår til tillatelsen som mottaker er forpliktet til å følge.

Vurdering av om det omsøkte tiltaket skal få tillatelse

Verneforskriften åpner for at det kan gis tillatelse til utfrakt av elg fra nasjonalparken.

Tidligere praksis for jaktfeltet tilsier todyrskvote med praksis for 1 dispensasjon til bruk av ATV på barmark til å hente ut evt. felte dyr innen nasjonalparken. Jamfør Storviltkartet utarbeidet av Finnmarkseiendommen, er det ikke felt elg tilbake i tid innen nasjonalparken i feltet, men det kan jo skje.

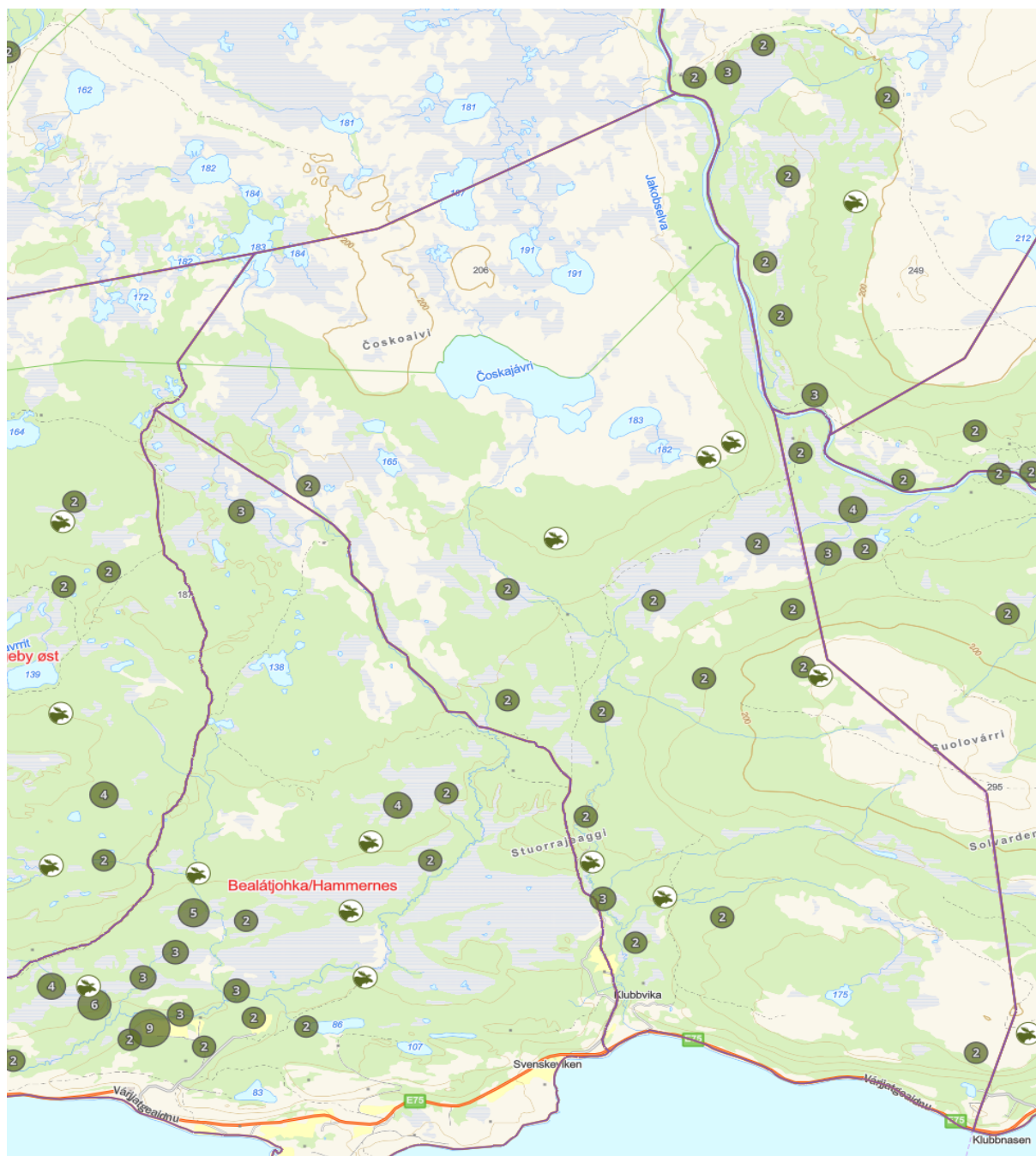
Uthenting av felt elg vil være en kortvarig og forbigående forstyrrelse, og med de vilkårene som er satt vil ikke den samlede belastningen på naturmiljøet i området øke nevneverdig. Gitt at man kjører slik at man bevisst unngår å etablere nye kjørespor i myr. Tillatelsen omfatter også uthenting av elg med snøskuter, i tilfelle det blir snø i jaktfeltet på slutten av jakta. Kjøring med snøskuter og slede på snøføre regnes som mer skånsomt for terrenget enn ATV og henger.

Ved bruk av ATV anbefales 6-hjuling med transportbrett fremfor ATV med henger i de våteste områdene. Erfaringene viser at man kan trekke felte dyr ut av våte områder på brett, til tørrere områder hvor man kommer til med ATV, uten å sette spor.

På bakgrunn av vurderingene av påvirkningen på naturmiljøet, er nasjonalparkstyret kommet til at tillatelse for henting av en elg med ATV kan innvilges, med begrenset risiko for forringelse av verneområdet eller formålet for vernet.

Søker tilbys mulighet til å låne transportbrett av nasjonalparkstyret, om det skulle være ledig og det ikke skulle være interesse fra mer aktuelle felt med større overlapp av areal med nasjonalparken. Vi vil ta kontakt om det blir aktuelt.

Kart 1. Kart over jaktfeltet, fellingsplasser og vernegrense ved Coskajavri merket grønn strek. Merk at kjørespor stiplet like nord for Coskoajvri – nord for jaktfeltet vil være egnet for å ta seg nord til jaktfeltet for utfrakt av felt elg via Bergebydalen

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

KJØRESEDEL

SIV MALÉN MURBERG`s elgjaktlag 2025 - Skoarrojohka

Kjøreseddelen gjelder for 1 ATV og er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		

Husk!

Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon innenfor verneområdene innen 12 timer fra felling på sms til Statens Naturoppsyn Vadsø tlf. 98041906 / 95038207 og nasjonalparkforvalter tlf. 41470437.